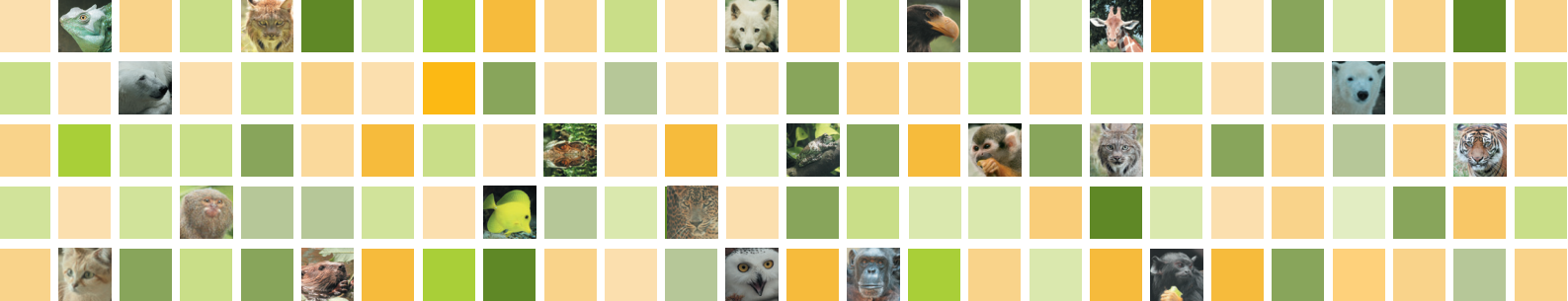

ZOOLOGICKÁ ZAHRADA MĚSTA BRNA

THE ZOOLOGICAL GARDEN OF THE BRNO TOWN

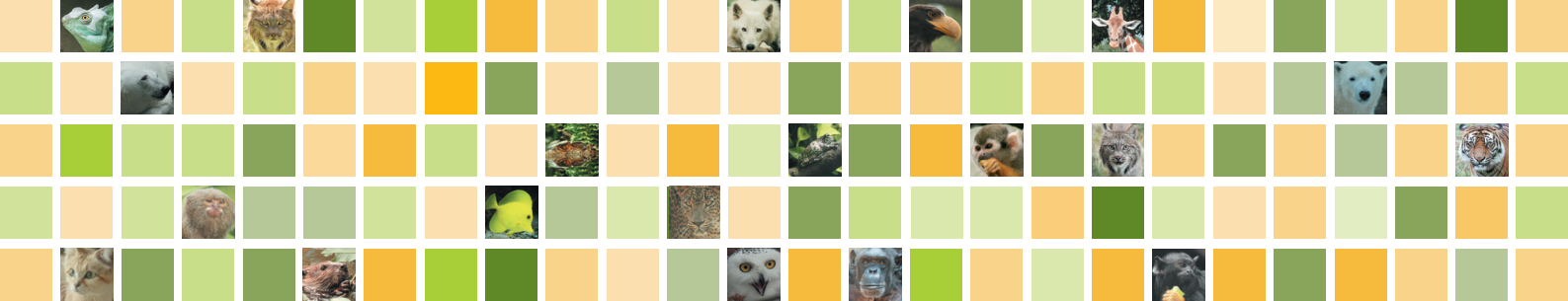

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2010 / THE ANNUAL REPORT 2010

OBSAH / SUMMARY

ÚVODNÍ SLOVO ŘEDITELE	2
<i>The Opening Address of the Brno Zoo's Director</i>	
VEDENÍ ZOOLOGICKÉ ZAHRADY MĚSTA BRNA	6
<i>Management of the Brno Zoo</i>	
CHOVATELSKÝ ÚSEK	7
<i>Animal Breeding Department</i>	
Stav chovaných zvířat k 31. 12. 2010 – bezobratlí	30
Stav chovaných zvířat k 31. 12. 2010 – paryby, ryby	32
Stav chovaných zvířat k 31. 12. 2010 – obojživelníci, plazi	36
Stav chovaných zvířat k 31. 12. 2009 – ptáci	38
Stav chovaných zvířat k 31. 12. 2009 – savci	41
PROJEKTY OCHRANY FAUNY ČESKÉ REPUBLIKY	45
<i>Conservation Projects of Czech Republic Fauna</i>	
VETERINÁRNÍ PÉČE	50
<i>Veterinary Care</i>	
EKONOMICKÝ ÚSEK	54
<i>Economical Department</i>	
TECHNICKÝ ÚSEK	57
<i>Technical Department</i>	
OBCHODNÍ ÚSEK	64
<i>Commercial Department</i>	
ZAHRANIČNÍ KONTAKTY	65
<i>Foreign Contacts</i>	
PROPAGAČNĚ VZDĚLÁVACÍ ÚSEK	78
<i>Promotional and Educational Department</i>	
SEZNAM ADOPTIVNÍCH RODIČŮ A SPONZORŮ	86
<i>List of Adoptive Parents and Sponsors</i>	
SEZNAM AKCÍ PRO VEŘEJNOST	96
<i>Programmes for our Visitors</i>	

ÚVODNÍ SLOVO ŘEDITELE ZOO BRNO /

THE OPENING ADDRESS OF THE BRNO ZOO'S DIRECTOR

Ředitel Zoo Brno / Brno Zoo's Director
MVDr. Martin Hovorka, Ph.D.

Vážení a milí přátelé a příznivci brněnské zoologické zahrady,

když se opět ohlížím za vykonanou prací a bilancuji nedávno uplynulé období, nemusím dlouho zvažovat, která z událostí roku 2010 byla v Zoo Brno nejvýznamnější. Podařilo se nám dokončit stavbu nové, vstupní části expozičního komplexu Beringie, která byla dosud největší investicí v dějinách naší zahrady. Navíc k realizaci této investice – také poprvé v historii zoo – přispěla dotace Evropského rozvojového fondu!

Hlavním chovaným druhem nové části zoo se stal medvěd kamčatský, který je druhým největším poddruhem medvěda hnědého. Slavnostní otevření nové vstupní části Beringie se uskutečnilo 9. října. Krátce předtím jsme ze zoo v Rostově na Donu dovezli dva mohutné kamčatské medvědy: samce vážícího

přesně 750 kilogramů, a menší samici, která má něco přes půl tuny. Nový areál zabírá téměř hektarovou plochu a kromě medvědů tam chováme i rosomáky a několik druhů severských ptáků.

Další úspěšnou stavební akcí roku 2010 bylo dokončení první etapy rekonstrukce jednoho ze dvou našich pavilonů opic. V době svého vzniku, v šedesátých letech dvacátého století, pavilon v plné míře vyhovoval tehdejšímu názoru na chov primátů, jenže dnes je všechno jinak. Rekonstrukce již byla zcela nezbytná. Pavilon nyní slouží pouze šimpanzům, kteří tam nyní, ostatně po zásluze, získali dokonalý komfort.

Brněnská zoo zaznamenala výrazný vzestup počtu narozených mláďat, oproti přibližně pěti desítkám v předcházejících obdobích se jich v roce 2010 narodilo celkem 353. Mrzí nás však, že se nezdařil odchov ledních medvědů. Náš pár je ale stále v plné síle a může ještě prožít mnoho plodných sezon, rozhodně se nemíníme smířit jen s jedním úspěšným odchovem, který se podařil v roce 2007.

Pravidelně se u nás v posledních letech rozmnožují vlci arktičtí, kteří v roce 2010 odchovali zatím nejvíce potomků – deset štěňat. K dalším významným odchovům patří například mláďata koček pouštních, kosmanů zakrslých, rysů kanadských, bobrů kanadských a zeber Grévyho i Chapmanových. Bezesporu výrazným úspěchem je narození dvou žiraf sítovaných a jednoho tapíra jihoamerického.

V roce 2011 chceme vybudovat nový výběh levhartů cejlonských, který by umožnil, aby Tygří skály, kde dosud žijí i levharti, sloužily jen tygřům. V dolní části zoo hodláme zřídit rozvody užitkové vody, kterou čerpáme z vlastního vrtu.

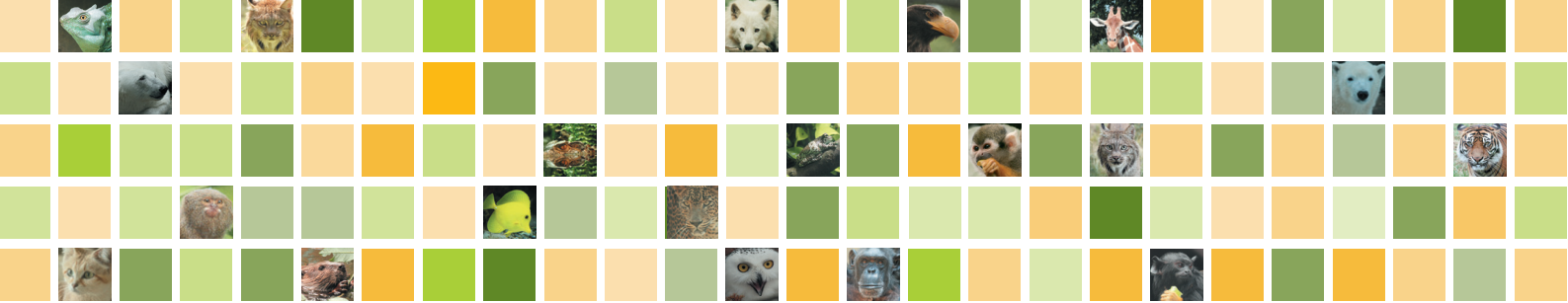
Na následující období máme připraveno mnoho dalších úkolů týkajících se rozvoje zoo. I nadále bychom chtěli použít finanční prostředky z Evropského rozvojového fondu. Do soutěže o evropskou dotaci jsme už poslali čtyři projekty (expozici orlů bělohlavých, expozici klokanů skalních, africkou vesnici a moravský selský dvůr) a zpracováváme další, například nový vstupní areál s parkovištěm, které naší zahradě bohužel dosud chybí.

MVDr. Martin Hovorka, Ph.D.

Dear friends and supporters of Brno Zoo,

When I once again look back at the work done and think about the achievements of the recently completed period, I don't have to spend long considering which event was the most important at Brno Zoo in 2010. We managed to complete the construction of the new entrance area of the Beringia exhibition complex, which is the largest investment in the history of our zoological gardens. In addition, this investment was implemented – also a first for the zoo – supported by a grant from the European Development Fund!

The main species of animal bred in this new section of the zoo is the Kamchatka brown bear, which is the biggest sub-species of the brown bear. The ceremonial opening of the new entrance area of Beringia took place on 9th October. Shortly before it took place, we brought two large Kamchatka bears from Rostov-on-Don Zoo to Brno: a male weighing exactly 750 kilograms and a smaller female which weighs a little over half a ton. The new area takes up nearly one hectare and apart from bears, wolverines and several species of northern birds are also bred there.

ÚVODNÍ SLOVO ŘEDITELE ZOO BRNO /

THE OPENING ADDRESS OF THE BRNO ZOO'S DIRECTOR

Another successful construction event of 2010 was the completion of the first stage of the reconstruction of one of our two ape pavilions. At the time of its creation, in the 1960s, the pavilion reflected the opinions about the breeding of primates at that time. However, everything is different today and the reconstruction was absolutely necessary. Nowadays, the pavilion is used only by chimpanzees which, deservedly, have gained perfect comfort there.

Brno Zoo recorded a distinct increase in the number of young born. Compared to approximately fifty animals in the previous periods, a total of 353 were born in 2010. We are, however, deeply saddened that the breeding of polar bears wasn't successful. Our couple is still extremely healthy and fit,

though, and can have many future prolific seasons; we definitely do not want to resign ourselves to the single successful breeding to date which happened in 2007.

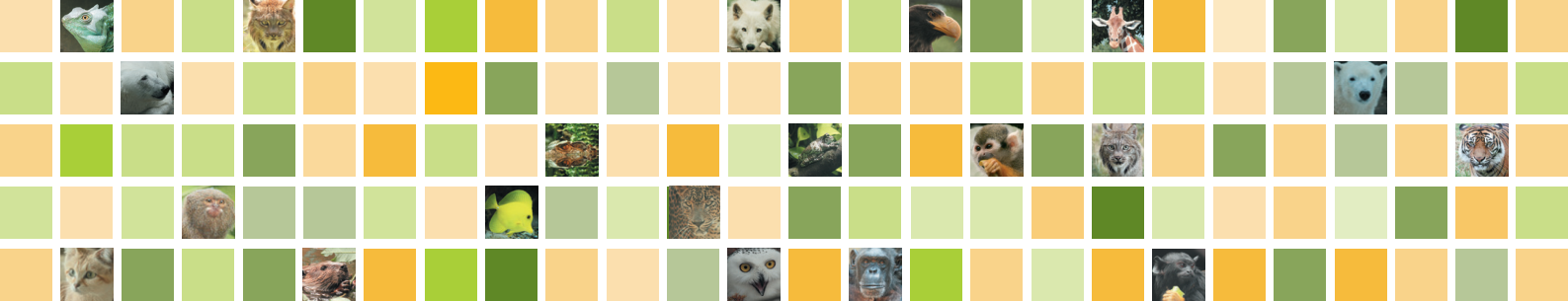
Arctic wolves breed regularly at our zoo. In 2010, they reared the most offspring to date – ten cubs. Other important breeding successes include e.g. sand cats, pygmy marmosets, Canada lynxes and North American beavers, as well as Grevy's and Chapman's zebras. Undoubtedly, the births of two reticulated giraffes and one South American tapir are highly important occurrences.

In 2011 we want to build a new enclosure for our Sri Lankan leopards which will make it possible for the Tiger Rocks, where the leopards have been living up to now, to be

used only by tigers. In the lower part of the zoo we are planning to build a distribution network for non-potable water which we gain from our own well.

We have prepared many other tasks as far as the future development of the zoo is concerned. We would like to continue using financial means from the European Development Fund. We have already sent four projects to the competition for a European grant (an enclosure for bald eagles, an enclosure for rock wallabies, an African village and a Moravian farmyard) and we are preparing others, for example a new entry area with parking spaces which are, unfortunately, still missing from our zoological gardens.

MVDr. Martin Hovorka, Ph.D.

VEDENÍ ZOO BRNO K 31. 12. 2010

MANAGEMENT OF THE BRNO ZOO

MVDr. Martin HOVORKA, Ph.D.

ředitel
Director

MVDr. Jaroslava VAVŘINOVÁ

zástupkyně ředitele, vedoucí obchodního úseku
Vicedirector, Head of Commercial Department

MVDr. Zvi FRIEDMAN

vedoucí chovatelského úseku
Head of Animal Breeding Department

Bc. Miroslav JANOTA

vedoucí technického úseku
Head of Technical Department

Ing. Miroslava PIŠKULOVÁ

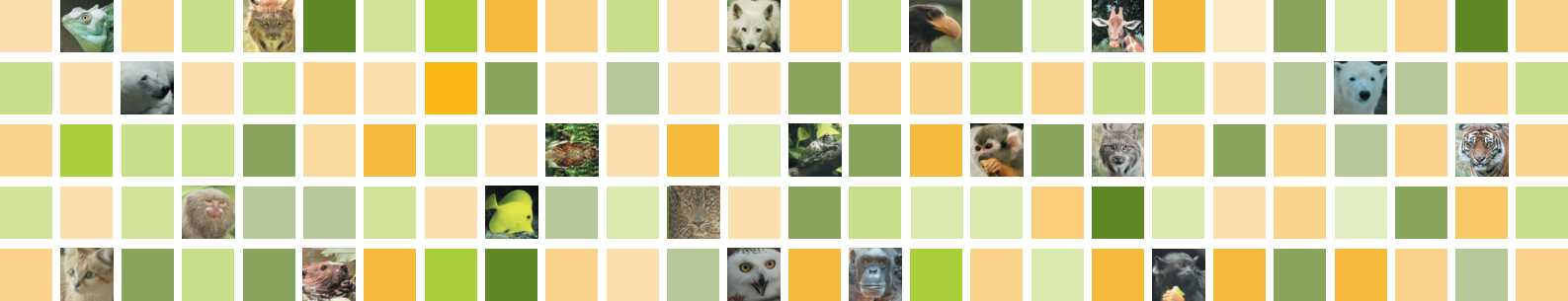
vedoucí ekonomického úseku
Head of Economical Department

Bc. Jana HADOVÁ

vedoucí propagačně vzdělávacího úseku
Head of Promotional and Educational Department

POČET ZAMĚŠTNANCŮ K 31. 12. 2010: 113

The number of employees on the 31. 12. 2010: 113

CHOVATELSKÝ ÚSEK / ANIMAL BREEDING DEPARTMENT

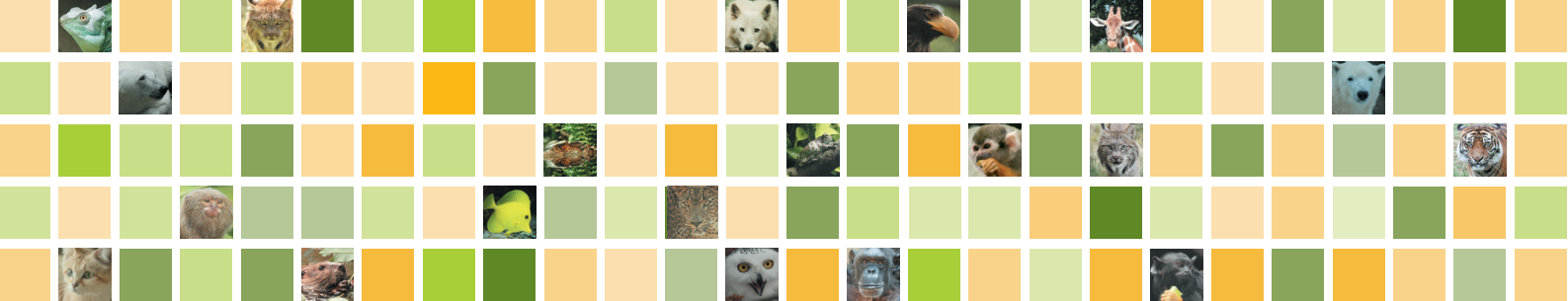

Medvědi kamčatští / Kamchatka brown bears

V kolekci Zoo Brno se během roku 2010 objevilo patnáct nových živočišných druhů různých tříd, od cichlidky Ramirezovy po medvědy kamčatské, a oproti předcházejícímu období vzrostly i početní stavy. A tak jsme se na sklonku roku dopočítali součtu **1888 zvířat 322 druhů** chovaných jak v areálu zoo na Mniší hoře, tak i na Stálé akvarijní výstavě, provozované na Radnické ulici v centru Brna. Počty druhů a jedinců z jednotlivých systematických skupin, zjištěné k poslednímu dni roku 2010, a jejich srovnání s předcházejícím obdobím ukazuje následující tabulka:

Počty zvířat chovaných v Zoo Brno na začátku a na konci roku 2010

Počet zvířat / Number of animals	31. 12. 2009		31. 12. 2010	
	Druh / Species	Jedinec / Specimen	Druh / Species	Jedinec / Specimen
Bezobratlí (<i>Invertebrata</i>)	44	194	42	232
Paryby (<i>Chondrichthyes</i>)	1	2	1	2
Ryby (<i>Pisces</i>)	84	687	87	748
Obojživelníci (<i>Amphibia</i>)	5	22	6	34
Plazi (<i>Reptilia</i>)	43	223	42	206
Ptáci (<i>Aves</i>)	57	225	62	215
Savci (<i>Mammalia</i>)	73	347	82	451
Celkem (Total)	307	1700	322	1888

CHOVATELSKÝ ÚSEK / ANIMAL BREEDING DEPARTMENT

Rosomák / Wolverine

Nejvýznamnější chovatelskou událostí byl příchod páru medvědů kamčatských (*Ursus arctos beringianus*), kteří jsou druhým největším poddruhem medvěda hnědého. Po jejich dovozu ze

zoo v ruském Rostově nad Donem jsme medvědy umístili v právě dobudované nové vstupní části expozičního komplexu Beringie. V ní se vedle dominantní expozice věnované kamčatským medvě-

Sovice sněžní / Snowy owls

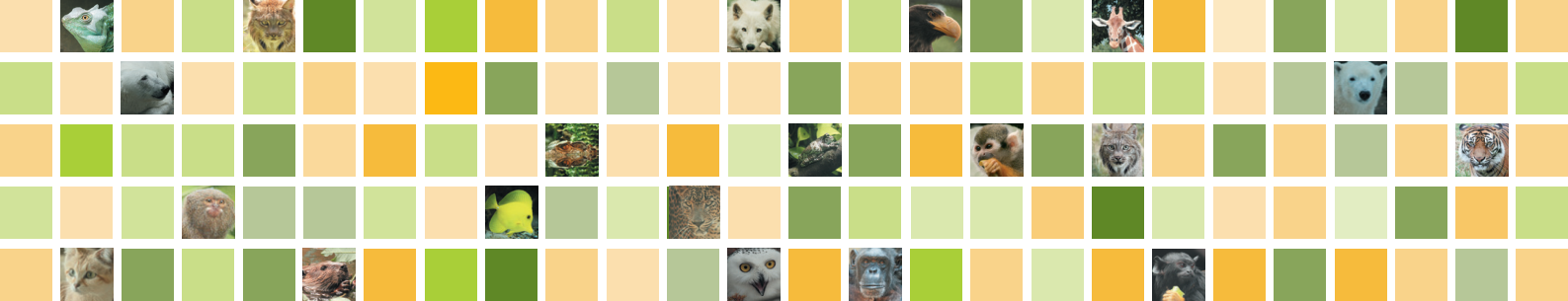
dům nachází i výběh s ubikací pro rosomáky (*Gulo gulo gulo*) a voliéra pro sovice sněžní (*Nyctea scandiaca*), jespáky bojovné (*Philomachus pugnax*), ústříčnický velké (*Haematopus ostralegus*),

Ústříčník velký / Eurasian oystercatcher

Jespáci bojovní / Ruffs

CHOVATELSKÝ ÚSEK / ANIMAL BREEDING DEPARTMENT

Ostralky štíhlé (samice) / Northern pintails (females)

ostralky štíhlé (*Anas acuta*) a kajky mořské (*Somateria mollissima*).

Opět se u nás narodilo několik stovek mláďat (přesně 353) a odchov mnohých z nich určitě patří k nezanedbatelným úspěchům. Mezi první mláďata roku patřila trojčata ovcí domácích – Jákobových (*Ovis aries aries*), narozená začátkem března, a do konce dubna ovce porodily celkem osm (5.3) jehňat. U takinů indických (*Budorcas taxicolor taxicolor*) se během března a dubna objevila tři mláďata (2.1), stádo jelenů milu (*Elaphurus davidianus*) se v dubnu rozrostlo rovněž o tři přírůstky (2.1) a sobi polární (*Rangifer tarandus*) se na přelomu dubna a května narodili čtyři (2.2). Ve stejném období dvě samice vlků arktických (*Canis lupus arctos*) porodily deset štěňat (6.4). Začátkem května se rozmnožili ryši kanadští (*Lynx canadensis*), kteří přivedli na svět čtyři kotata (3.1), začátkem června se narodil sameček jelena sibiřského (*Cervus elaphus sibiricus*), bobří kanadští (*Castor canadensis*) měli v červnu pět bobřat (3.2). Během jara také přibyla, kromě mláďat

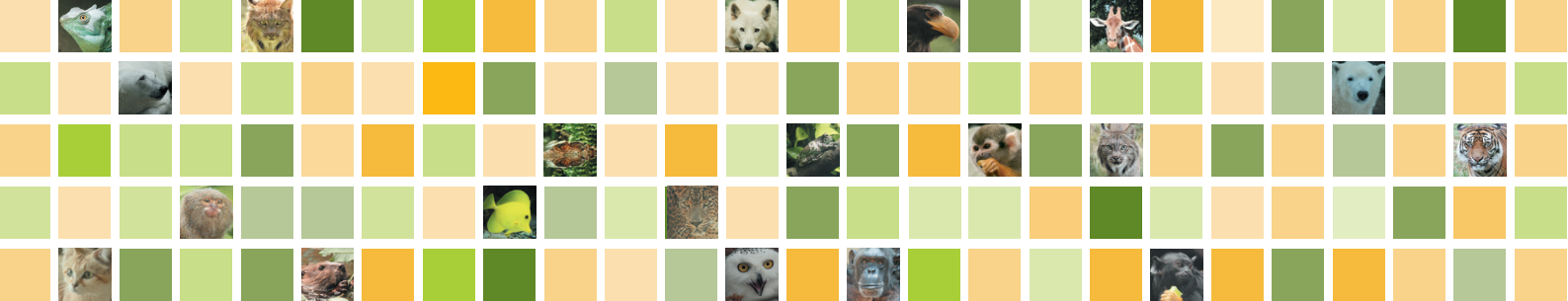
dalších druhů, čtyři kotata (3.1) koček pouštních (*Felis margarita harrisoni*), čtyři mláďata (0.0.4) trnorepů skalních (*Uromastix acanthinura*), pět mláďat (0.0.5) psounů prériových (*Cynomys ludovicianus*), dvě mláďata (0.0.2) leguánů madagaskarských (*Oplurus cuvieri*) a sameček velblouda dvouhrbého

(*Camelus ferus*). Dětská zoo jako vždy potěšila především dětské návštěvníky narozením kůzlat kozy domácí – kame-runské (*Capra hircus*) a také hřiběte ko-ně domácího – shetlandského pony (*Equus caballus*). Léto přineslo další ra-dosti v podobě malé samičky tapíra jiho-amerického (*Tapirus terrestris*), čtyř (1.3) lam alpak (*Vicugna pacos*), dvou (0.0.2) mar stepních (*Dolichotis patago-num*) či tří (2.1) bizonů amerických (*Bison bison*). A podzim? Ten nepřinesl nostalgii, ale vyznamenal se dvěma (1.1) malými žirafami síťovanými (*Giraffa camelopardalis reticulata*) a samečkem zebry Grévyho (*Equus grevyi*). Při sil-vestrovských oslavách byl již na spadnu-tí porod zebry Chapmanovy (*Equus quagga chapmani*), klisna však rodila až na Nový rok 2011.

Pro zvýšení počtu chovaných druhů, doplnění chovných skupin a rozšíření genofondu jsme do Zoo Brno v roce 2010 dovezli 119 zvířat, například: 0.0.8 kajka mořská, 0.1 pštros dvou-prstý (*Struthio camelus*), 3.1 paovce

Kajky mořské / Common eiders

CHOVATELSKÝ ÚSEK / ANIMAL BREEDING DEPARTMENT

Kakadu palmoví / Palm cockatoos

Jaguarundi (samec) / Jaguarundi (male)

Jaguarundi (samice) / Jaguarundi (female)

hřivnatá (*Ammotragus lervia*), 1.0 puš-tík vousatý (*Strix nebulosa*), 0.1 jak domácí (*Bos grunniens*), 1.2 kakadu palmový (*Probosciger aterrimus*), 1.0 jaguarundi (*Herpailurus yagouaroundi*), 1.1 levhart cejlonský (*Panthera pardus kotiya*), 0.2 kůň domácí – fríský (*Equus caballus*), 3.3 kůň domácí – miniappaloosa (*Equus caballus*), 0.0.10 rosnice siná (*Pelodryas caerulea*), 0.0.10 listovnice červenooká (*Agalychnis callidryas*).

Příjmy a výdaje zvířat za rok 2010

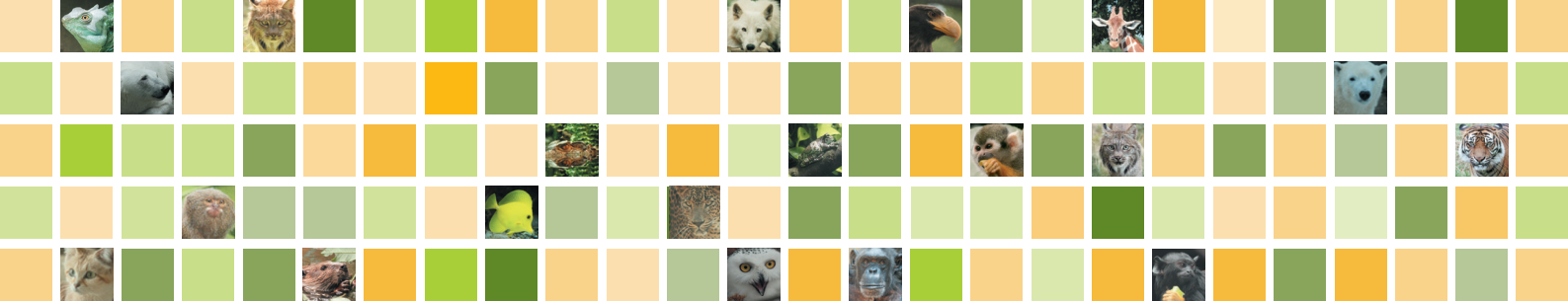
Doplňování druhové skladby chovaných zvířat probíhalo v souladu s naším dlouhodobým konceptem, Strategií rozvoje Zoo Brno. Následující tabulka ukazuje souhrn příjmů a výdajů zvířat v Zoo Brno za rok 2010 (včetně Záchranne stanice).

Počet zvířat Number of animals	Stav k 31. 12. 2010 / State on the 31. 12. 2010			
	Příjem (ks)/Income (items)		Výdej (ks)/Issue (items)	
	Narození Birth	Jiný příjem Another income	Úhyn Death	Jiný výdej Another issue
Savci (<i>Mammalia</i>)	109	262	55	214
Ptáci (<i>Aves</i>)	6	115	26	105
Plazi (<i>Reptilia</i>)	6	12	23	11
Obojživelníci (<i>Amphibia</i>)	0	20	8	0
Ryby (<i>Pisces</i>)	112	226	245	33
Paryby (<i>Chondrichthyes</i>)	0	0	0	0
Bezobratlí (<i>Invertebrata</i>)	120	115	60	135
Celkem (Total)	353	750	417	498

Poznámka:

Jiný příjem (nákup, dar, výměna, deponace, odchyt, vrácení deponace, příjem do Záchranne stanice aj.)

Jiný odchod (prodej, vyřazení, vypuštění, výměna, deponace, únik, krádež, škodná, vrácení deponace, výdej v Záchranne stanici aj.)

CHOVATELSKÝ ÚSEK / ANIMAL BREEDING DEPARTMENT

V kolekci Zoo se k poslednímu dni roku 2010 nacházelo celkem 21 druhů či poddruhů savců, ptáků a plazů, jejichž chov řídí Evropské záchovné programy pro ohrožené druhy (EEP):

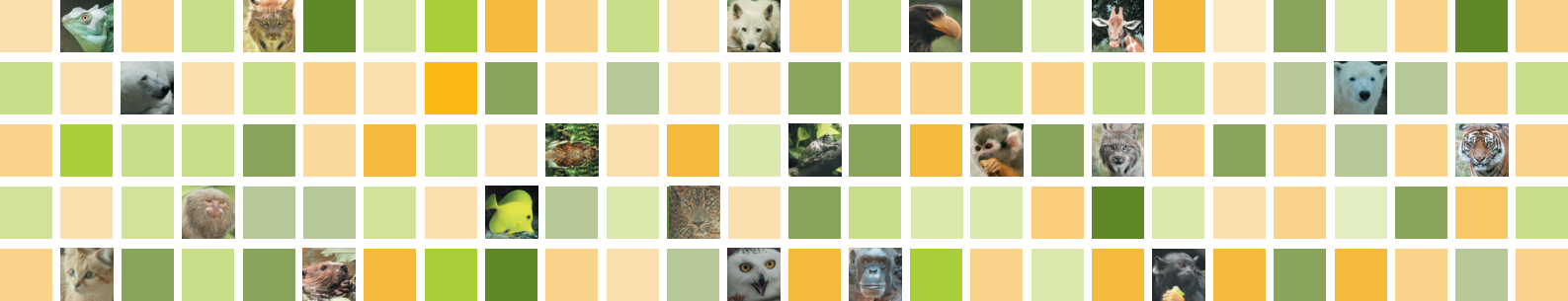
Druhy chované v rámci EEP <i>EEP species</i>	Samec <i>Male</i>	Samice <i>Female</i>	Neurčené pohlaví <i>Unknown</i>	Celkem <i>Total</i>
dželada (<i>Theropithecus gelada</i>)	3	0	0	3
hroznýšovec kubánský (<i>Epicrates angulifer</i>)	1	0	0	1
jeřáb mandžuský (<i>Grus japonensis</i>)	1	1	0	2
kakadu palmový (<i>Probosciger aterrimus</i>)	1	2	0	3
klokánek králikovitý (<i>Bettongia penicillata</i>)	1	2	0	3
kočka pouštní (<i>Felis margarita harrisoni</i>)	4	2	0	6
korovec mexický (<i>Heloderma horridum</i>)	1	1	0	2
kotul veverovitý (<i>Saimiri sciureus</i>)	1	3	2	6
kulan (<i>Equus hemionus kulan</i>)	0	1	0	1
kůň Převalského (<i>Equus przewalskii</i>)	0	3	0	3
levhart cejlonský (<i>Panthera pardus kotyia</i>)	1	1	0	2
majna Rothschildova (<i>Leucopar rothschildi</i>)	1	1	0	2
mandril (<i>Mandrillus sphinx</i>)	0	1	0	1
medvěd lední (<i>Ursus maritimus</i>)	1	1	0	2
rosomák (<i>Gulo gulo gulo</i>)	1	1	0	2
tapír jihoamerický (<i>Tapirus terrestris</i>)	0	3	0	3
tygr sumaterský (<i>Panthera tigris sumatrae</i>)	1	1	0	2
vikuňa (<i>Vicugna vicugna</i>)	0	3	0	3
vlk hřivnatý (<i>Chrysocyon brachyurus</i>)	1	0	0	1
zebra Grévyho (<i>Equus grevyi</i>)	2	3	0	5
žirafa síťovaná (<i>Giraffa camelopardalis reticulata</i>)	1	3	0	4
Celkem / Total	22	33	2	57

CHOVATELSKÝ ÚSEK / ANIMAL BREEDING DEPARTMENT

K poslednímu dni roku 2010 vedly Mezinárodní plemenné knihy (ISB) patnáct druhů a Evropské plemenné knihy (ESB) třináct druhů savců, ptáků a plazů chovaných v Zoologické zahradě města Brna:

Druhy vedené v ISB <i>ISB species</i>	Samec <i>Male</i>	Samice <i>Female</i>	Neurčené pohlaví <i>Unknown</i>	Celkem <i>Total</i>
dželada (<i>Theropithecus gelada</i>)	3	0	0	3
jeřáb mandžuský (<i>Grus japonensis</i>)	1	1	0	2
kiang východní (<i>Equus kiang holdereri</i>)	2	3	0	5
klokánek králikovitý (<i>Bettongia penicillata</i>)	1	2	0	3
kočka pouštní (<i>Felis margarita harrisoni</i>)	4	2	0	6
korovec mexický (<i>Heloderma horridum</i>)	1	1	0	2
kulan (<i>Equus hemionus kulan</i>)	0	1	0	1
kůň Převalského (<i>Equus przewalskii</i>)	0	3	0	3
leguán kubánský (<i>Cyclura nubila</i>)	2	5	3	10
levhart cejlonský (<i>Panthera pardus kotyia</i>)	1	1	0	2
medvěd lední (<i>Ursus maritimus</i>)	1	1	0	2
tygr sumaterský (<i>Panthera tigris sumatrae</i>)	1	1	0	2
vikuňa (<i>Vicugna vicugna</i>)	0	3	0	3
vlk hřívnatý (<i>Chrysocyon brachyurus</i>)	1	0	0	1
zebra Grévyho (<i>Equus grevyi</i>)	2	3	0	5
Celkem / Total	20	27	3	50

Druhy vedené v ESB <i>ESB species</i>	Samec <i>Male</i>	Samice <i>Female</i>	Neurčené pohlaví <i>Unknown</i>	Celkem <i>Total</i>
aguti Azarův (<i>Dasyprocta azarae</i>)	1	1	0	2
binturong (<i>Arctitis binturong</i>)	1	1	0	2
kasuár přílbový (<i>Casuarus casuarius</i>)	1	0	0	1
leguán nosorohý (<i>Cyclura cornuta</i>)	2	0	0	2
nestor kea (<i>Nestor notabilis</i>)	0	1	0	1
orel východní (<i>Haliaeetus pelagicus</i>)	1	1	0	2
orlicie bornejská (<i>Orlitia borneensis</i>)	0	0	6	6
šimpanz (<i>Pan troglodytes</i>)	1	1	0	2
takin indický (<i>Budorcas taxicolor taxicolor</i>)	2	4	0	6
tamarin žltoruký (<i>Saguinus midas</i>)	2	2	0	4
želva amboinská (<i>Cuora amboinensis</i>)	0	1	0	1
želva ostnitá (<i>Heosemys spinosa</i>)	1	0	0	1
želva paprscitá (<i>Geochelone radiata</i>)	1	1	0	2
Celkem / Total	13	13	6	32

CHOVATELSKÝ ÚSEK / ANIMAL BREEDING DEPARTMENT

Oblíbeným místem pobytu mláďat rysů byla dutina ležícího kmene starého stromu / Young lynxes had a popular hiding place in a hollow trunk on grand

Chovatelský úsek byl i v roce 2010 organizačně rozčleněn do šesti revírů: Šelmy, Kopytníci a Safari, Parohatá, Dětská zoo, Terárium-Ptačinec-Jižní Amerika a Stálá akvariální výstava. Revíry

řídili revírníci, jejich práci koordinoval a řídil provozní zoolog, člen středního managementu, v němž dále působili zoolog-specialista, krmivář a inspektor welfare. V čele úseku stál jeho vedoucí.

Bobří kanadští / Canadian beavers

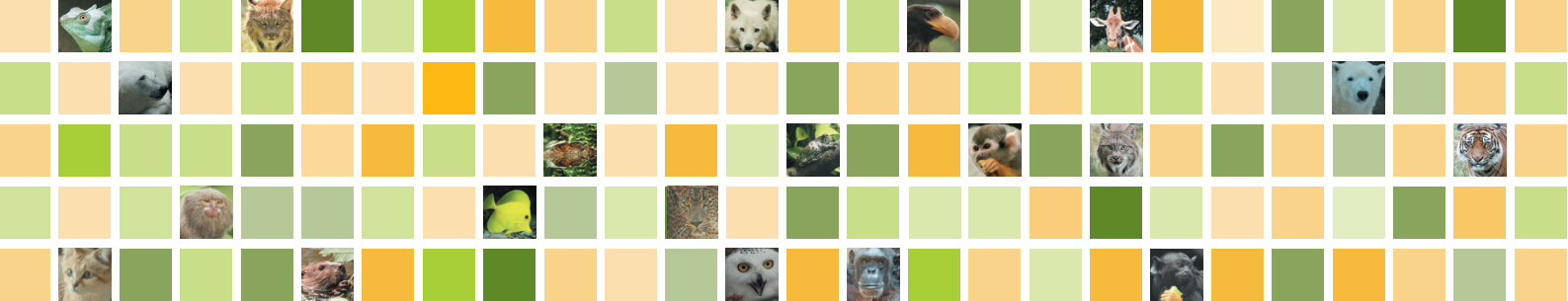

Samice rysa kanadského se čtyřmi koťaty / Canadian lynx female with four kittens

Šelmy

Revír Šelmy je největší, zabírá celou dolní část zoologické zahrady. Péče o zvířata je tu značně náročná, neboť vedle šelem revír chová i primáty, mnoho druhů ptáků, hlodavce i některé příslušníky jiných živočišných skupin. Chovatelé revíru Šelmy pracují i v záchraně stanic, která přijímá zraněná zvířata všech volně žijících druhů.

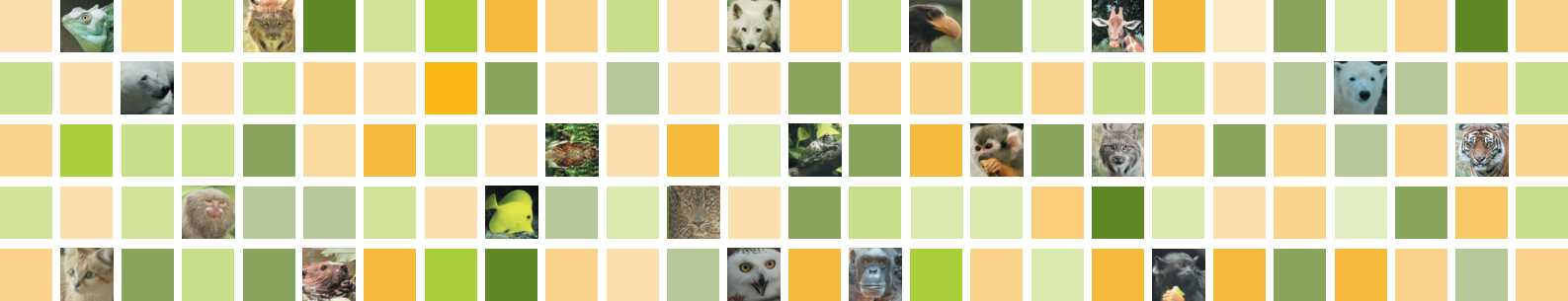
Na revíru se v roce 2010 podařilo poprvé rozmnožit rysy kanadské. Narodila se celkem čtyři mláďata, která jsme z bezpečnostních důvodů odchovávali bez otce, pouze s matkou. Při dalším odchovu proběhne pokus zapojit do výchovy i samce, který tvoří se samicí harmonický pár. Výsledkem dalšího úspěšného odchovu bylo pět mláďat bobrů kanadských, která naše zoo rozmnožila jako jediná v republice. Velké naděje jsme vkládali i do páru orlů východních (*Haliaeetus pelagicus*), kteří u nás poprvé zasedli na dvou vejcích. Majestátní dravci se projevili jako výborní rodiče a na snůšce seděli s velkou vytrvalostí. Samice byla v té době útočná a k jejímu hnízdu nebylo radno se přibližovat. Avšak vejce byla neoplozená, což bývá u první snůšky poměrně časté. Již třetí sezonu po sobě se rozmnožili vlci arktičtí. Stejně jako v roce 2009 rodily dvě samice, které tentokrát přivedly na svět cel-

CHOVATELSKÝ ÚSEK / ANIMAL BREEDING DEPARTMENT

Očkování vlčat / Vaccination of Arctic wolf young ones

CHOVATELSKÝ ÚSEK / ANIMAL BREEDING DEPARTMENT

kem deset vlnat. Obě matky všechna svá mláďata úspěšně odchovaly. Chov sýčků obecných (*Athene noctua*) je značně náročný, proto potěšil náš pár, v jehož hnízdě se vyklubala dvě mláďata. Až mladí sýčci zesílí, vypustíme je na svobodu, aby posílili divokou populaci kriticky ohroženého druhu avifauny České republiky. Dvěma mláďaty se pochlubily i mary stepní, které se dobře zabydly v novém výběhu u nástupiště vláčku.

Bohužel, rok 2010 přinesl i několik neúspěchů. Poprvé porodila samice nosála červeného (*Nasua nasua*), mláďata ale sežrala – u prvorodiček nosálů se takové chování vyskytuje. Podobnou příhodu jsme zaznamenali i u samice ledního medvěda (*Ursus maritimus*) Cory, které se opět narodilo mláďe. Pevně jsme doufali, že Cora zopakuje úspěšný odchov medvídat Billa a Toma, kteří se narodili v roce 2007. A skutečně, vše zpočátku vypadalo velice nadějně. Samice o potomka pečovala a veškeré projevy matky i mláděte odpovídaly tomu, že je Cora pravidelně kojí. Bohužel dva a půl dne po narození se snížila frekvence hlasových projevů mláděte, které potom přes noc rychle zeslábly, a další den ráno již kamera ukázala jen mláďe, které se nehýbe. Matka ho poté sežrala. I v přírodě tímto způsobem medvědice někdy odstraní neživotaschopné mláďe. Smůla potkala i snahu rozmnožit tygry a levharty. Samec tygra sumaterského (*Panthera tigris sumatrae*) Dua zůstává zatím neschopen penetrovat samici. Dua ovšem netvoří se samicí Satu z genetického hlediska ideální pár a bude nejspíše vyměněn za jiného samce. Posílit chov levhartů cejlonských měla nová mladá samice, přivezená ze Zoo Fuengirola ve Španělsku. Bohužel krátce po příchodu

uhynula na následky formy orgánové salmonelózy, která se u ní rozvinula zřejmě jako důsledek oslabení organismu stresem z transportu a nového prostředí. Zůstává tu tedy naše starší samice Ruwani, které se u nás nikdy nepodařilo zabřeznout a k níž jsme pro větší naději na oplození přivezli mladého páříčho samce z Jihlavy.

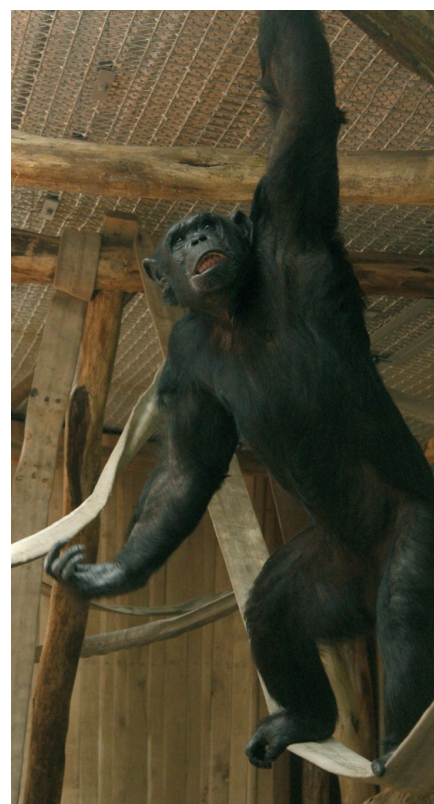
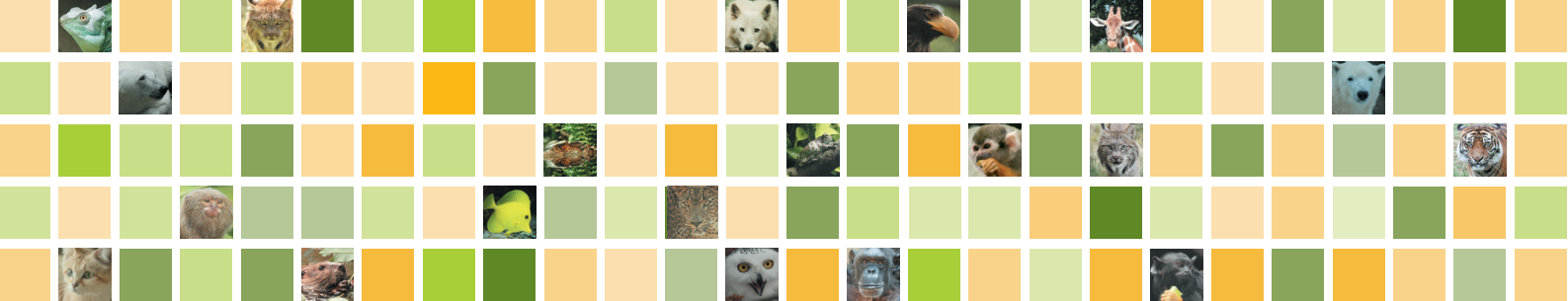
V průběhu roku 2010 se podařilo opravit bazén lachtanů jihoafrických (*Arctocephalus pusillus*), který již byl v havarijním stavu, a na podzim jsme otevřeli zrekonstruovaný pavilon opic.

Šimpanzi (*Pan troglodytes*) se v něm dočkali moderních vnitřních ubikací, které pro ně byly odměnou za utrpení, které museli snášet během rekonstrukce. Prokázali při ní obdivuhodnou trpělivost a dokonce projevíli o stavební práci i zájem. Jednou se do nich chtěl zapojit samec Fábén, kterému se podařilo zmocnit krumpáče, naštěstí ho nedokázal včas vtáhnout do klece.

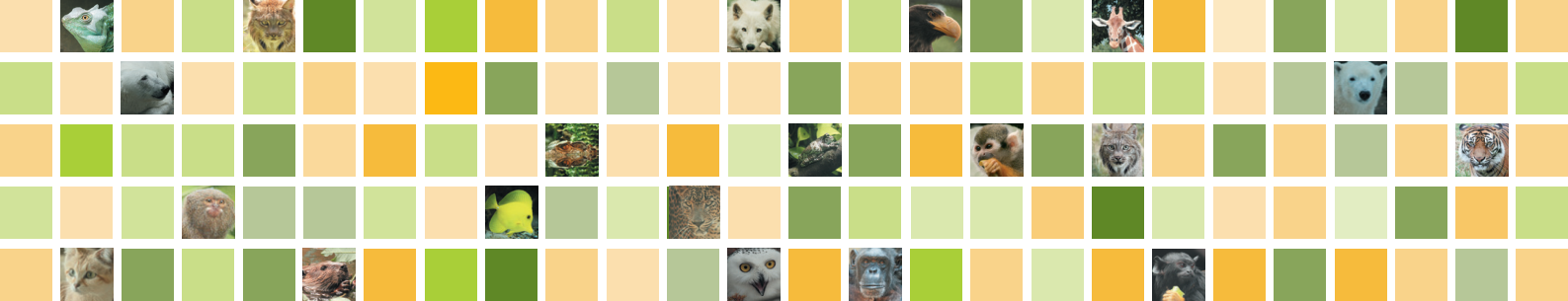
Bezesporu největší událostí roku bylo otevření nové části expozičního komplexu Beringie. Přípravné práce, které předcházely zprovoznění těchto nových ex-

Pavilon opic před (snímek nahoře) a po rekonstrukci / The ape pavilion before and after the reconstruction

Rekonstruovaný pavilon opic slouží jen šimpanzům / Restored ape pavilion is used only by chimpanzees

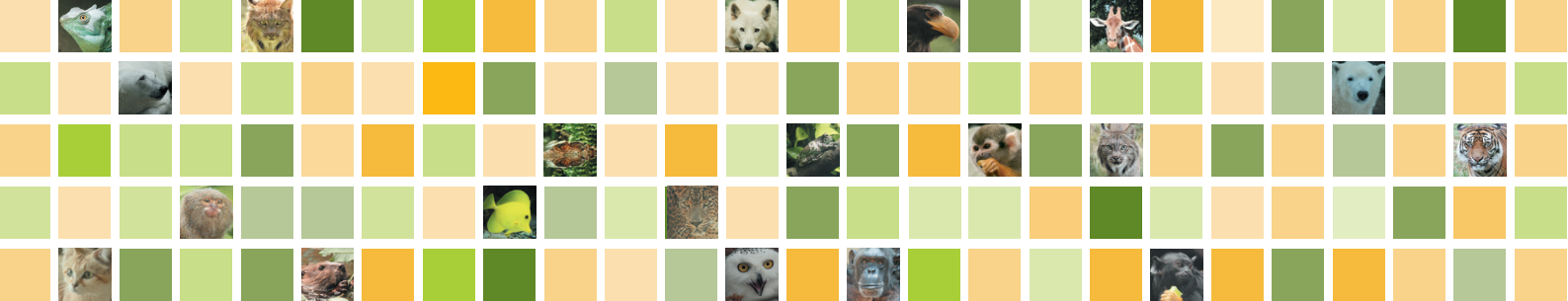
CHOVATELSKÝ ÚSEK / ANIMAL BREEDING DEPARTMENT

pozicí, stály pracovníky revíru hodně sil a vyžádaly si také množství různých konzultací. Do zoo postupně směřovaly transporty nových zvířat, z nichž nejvýznamnější byl příjezd páru medvědů kamčatských, samce Jelizara a samice Kamčatky. Doprava mohutných zvířat, která všechny udivila svými rozměry, byla samozřejmě značně náročná. V Brně na medvědy čekal nádherný lesnatý výběh s velkým bazénem. V novém prostředí se začali poměrně rychle zabydlovat, rádi se chodili koupat do bazénu. V minulosti již měli mláďata, ale několik posledních let žili od sebe odděleni. Trvalo zhruba měsíc, než k sobě opět našli důvěru. Dále jsme do Beringie přivezli pár rosomáků – samce ze Zoo Kristiansand v Norsku a samici z ruské Zoo Moskva. V menším přírodním výběhu se oba dobře aklimatizovali a navázali mezi sebou dobré vztahy. Jedná se o mladou dvojici, od níž můžeme očekávat mláďata nejdříve tak za dva roky. V dolní části nového expozičního souboru se nachází voliéra sovic sněžních, spojená chovatelským zázemím s voliérou ptáků typických pro severská pobřeží: jespáků bojovných, ústřičníků velkých, ostralek štíhlých a kajek mořských. Ve voliére hodláme zavést chov ještě několika dalších druhů severských ptáků.

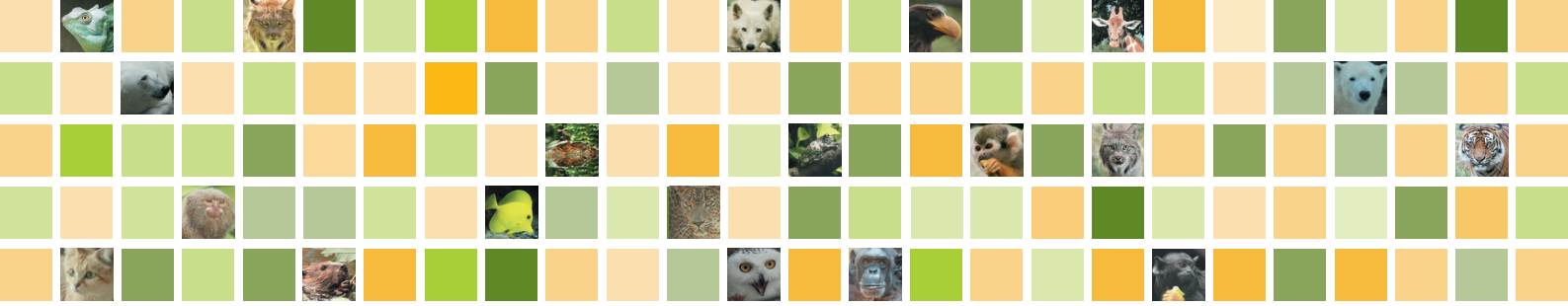
V příštím roce má revír projít opět dalšími změnami. Nejprve chceme přestavět starý rysinec a přeměnit jej v expozici levhartů cejlonských. Tygří skály by se pak staly výhradní doménou tygrů. Plánujeme rekonstrukci voliér dravců, které se nacházejí poblíž srubu indiánů kmene Haida. Pokračovat bude obnova pavilonu opic, kde vyroste nový venkovní výběh pro šimpanze. Pokud se najde dostatek finančních prostředků, i paviáni anubi (*Papio anubis*) se dočkají nového výběhu.

Medvědi kamčatští v nové expozici / Kamchatka brown bears at the new exposition

Pohledy do výběhu medvědů od kamčatských chalup / Views to Kamchatka run-out from the Kamchatka cottages

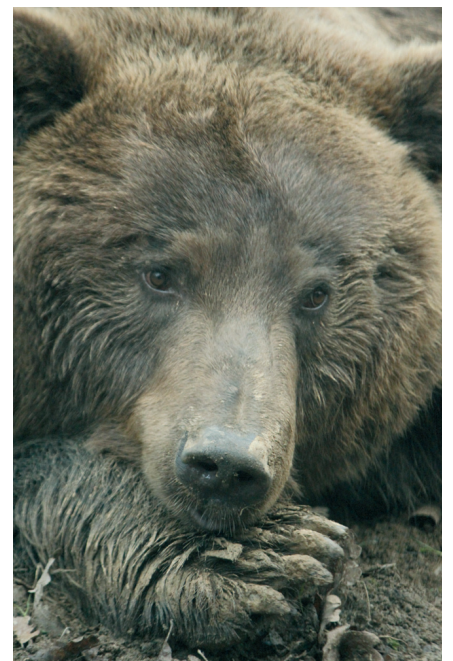

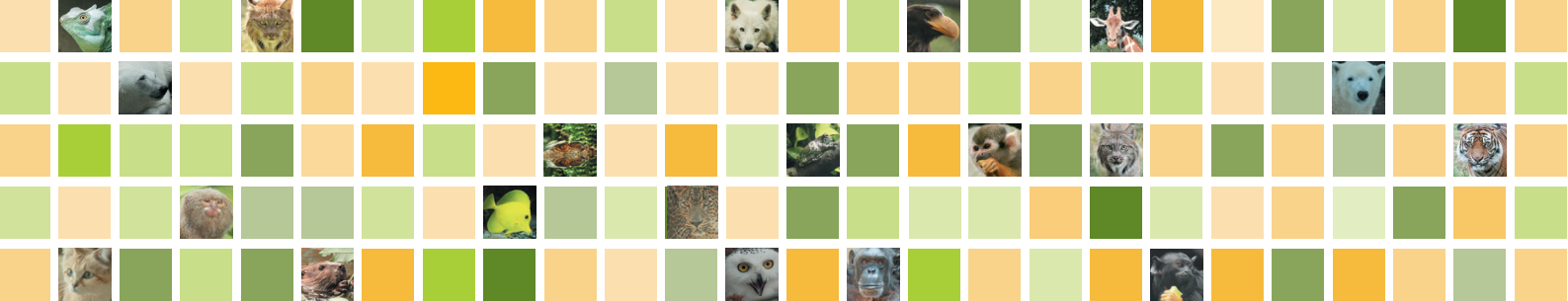
Samec Jelizar / Male Yelizar

Photo by Miloslav Walter

Samice Kamčatka / Female Kamchatka

CHOVATELSKÝ ÚSEK / ANIMAL BREEDING DEPARTMENT

Mládě zebry Grévyho, hřebeček Monty / Monty, the colt of Grévy's zebra

Žirafy síťované s mláďaty na padoku / Reticulated giraffes with a young ones at the paddock

Kopytníci a Safari

Pro revír Kopytníci a Safari nezačal rok 2010 moc vesele. Devátého ledna jsme museli utratit Abdula, samce velblouda dvouhrbého, který si na zledovatělém povrchu terénu zlomil zadní končetinu. Naopak velkou radost nám v polovině března připravila velbloudice Majda, když porodila samečka, který dostal po otci jméno Abdul 2.

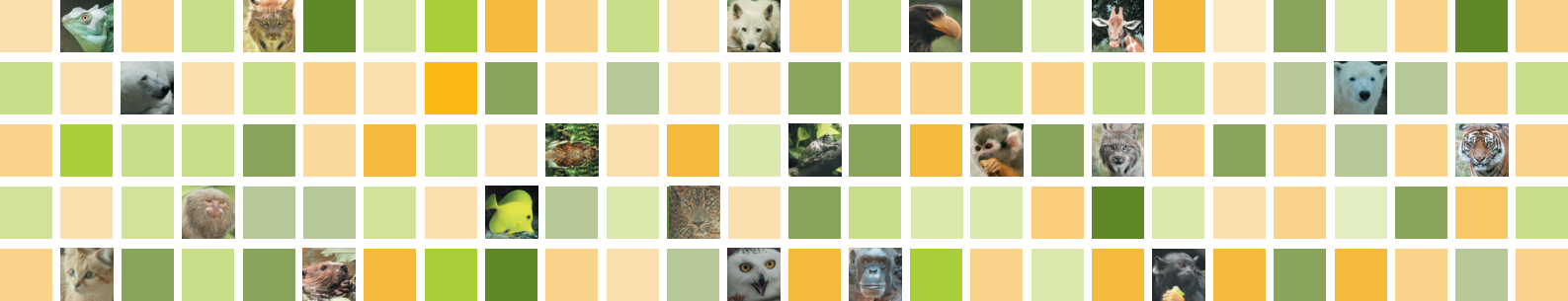
Velkou ránou byl i úhyn samice kasuára přílbového (*Casuarus casuarus*), jejíž pitva prokázala cirhózu jater. Nyní nám zůstal jen samec Pepa, ke kterému snad v brzké době přibude nová družka.

Naopak, radostnou událostí byly nové přírůstky ve stádu jaků domácích, založeného v roce 2009. Samice Anička a Ilona porodily býčky, jejichž otcem je býk Karel, přivezený z německého Taufkirchenu.

V roce 2010 se na revíru narodila i mláďata bizonů. Nejdříve přišli na svět dva býčci a o něco později přibyla i kravička, narozená v odpoledních hodinách, takže její první krůčky sledovaly zraky nadšených návštěvníků.

V září se ve stádu zebek Grévyho kobyle Míši narodil hřebeček Monty, jehož otcem je jedenáctiletý Arnold. Ostatní samice bohužel březí nebyly, doufáme, že v příštím roce se objeví mláďata i od ostatních klisen. I u zebek Chapmanových se revír dočkal nových přírůstků. Desetiletá Ajka ze Zoo Košice přivedla na svět předčasně narozenou samičku. I když se mládě potýkalo se zdravotními komplikacemi velmi statečně, bohužel muselo být utraceno. S příchodem nového roku je však stádo plně očekávání narození potomka samice Fily.

Snad největší událostí revíru bylo narození dvou mláďat žirafy síťované.

CHOVATELSKÝ ÚSEK / ANIMAL BREEDING DEPARTMENT

Čtyřletá samice Tosha porodila 5. září v odpoledních hodinách zdravou samičku, o dva měsíce později, 10. listopadu, devítiletá Janette přivedla na svět samečka. Otcem obou mláďat byl samec Jamie, který bohužel v roce 2009 uhynul na následky nemoci. Obě mláďata se mají čile k světu a nemohou se dočkat, až skončí zimní období a vyrazí poprvé spolu se svými matkami do velkého výběhu Safari. Na jaře proběhnou křtiny a kmotrovství se ujme legendární žokej Josef Váňa. Očekáváme, že v té době už ve skupině bude i nový samec, který zajistí další rozrůstání brněnského stáda žiraf síťovaných.

Takinové indičtí / Mishmi takins

Parohatá

Revír Parohatá v roce 2010 pečoval o 12 druhů zvířat, většinu z nich se podařilo i rozmnožit. Celkem se narodilo 27 mláďat, bohužel ne všechna přežila. Mezi nejvýznamnější odchovy patří mláďata sobů polárních, lam alpak a takinů indických.

U sobů probíhaly porody koncem dubna a začátkem května přímo ve výběhu bez sebemenšího problému, a tak nebylo potřebné zvířata zavírat na padok. Rodily všechny čtyři samice a všechna novorozeňata se do dvou hodin postavila a po dalších dvou hodinách už následovala matku. Pouze jednoho potomka musela sobice pobízet k pití jemným kopáním. Tento slabší jedinec bohužel nepřežil jarní deštivé období. Tři malí sobi ale prospívají a těší se plnému zdraví.

Čtyři lamy alpaky rodily v srpnu. Tři samice jsme do zoo dovezli v roce 2009 ze soukromého chovu v Chile, a jelikož šlo o prvničky, průběh porodů jsme pečlivě sledovali. Veškeré obavy však byly

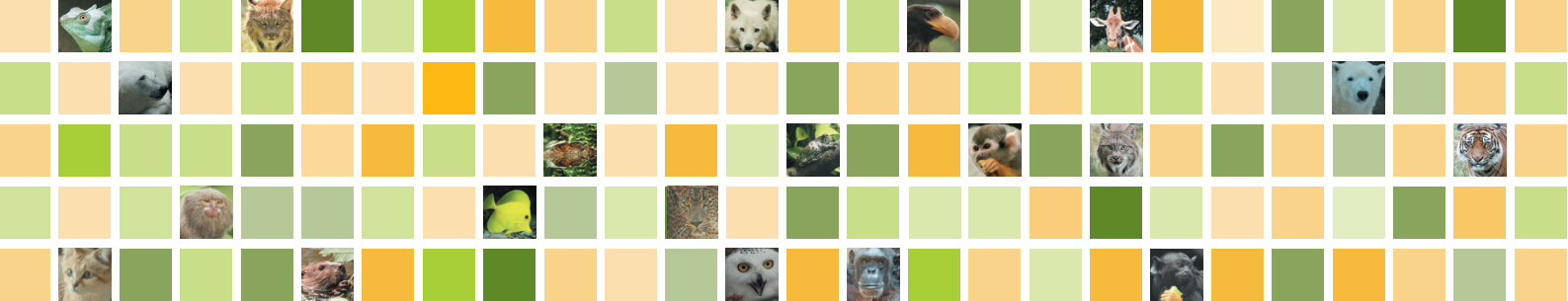
zbytečné, samice se o své potomky perfektně postaraly a také samec se s mláďaty brzy šzil.

Ve skupině takinů se v roce 2010 zapojily do reprodukce dvě samice narozené už v Brně a jejich matka rovněž porodila mláďě. Bylo to poprvé, kdy se v Zoo Brno narodili v jednom roce tři takinové. Bohužel, jedno mláďě uhynulo brzy

po porodu, jelikož matka byla nezkušená prvnička a o tele se nedokázala dobře postarat. Zbylá dvě mláďata byla aktivní, následující dva měsíce jsme je mohli pozorovat, jak ve výběhu spolu skotačí. Bohužel jedno z nich začalo kulhat a veterinárním vyšetřením se zjistilo, že má špatně vyvinuté chrupavky kyčelních kloubů. Po čtvrt roce léčby stále výrazně

Mláďata sobů polárních / Young reindeers

CHOVATELSKÝ ÚSEK / ANIMAL BREEDING DEPARTMENT

Čtyři mláďata alpak / Four young alpacas

zaostávalo v růstu. Vrozenou vadu nebylo možné odstranit, proto jsme se na základě doporučení veterinárního lékaře rozhodli pro eutanazii.

V průběhu roku se uskutečnilo i několik výměn a transportů zvířat za účelem zkvalitnění stávajících chovných skupin. Již v březnu jsme chovnou skupinu paovců hřivnatých (*Ammotragus lervia*) doplnili o tři samice z maďarské Zoo Veszprém, k nimž v červnu ještě přibyl samec ze Zoo Sóstó, nacházející se rovněž v Maďarsku. Ve stejnou dobu jsme ze Zoo Moskva v Rusku dovezli dvě samice divokých lam vikuní (*Vicugna vicugna*), z německé Zoo Hannover o něco později dorazil i samec. Do obory Výzkumního ústavu živočišné výroby v Praze-Uhřetěvesi se podařilo koncem roku odtransportovat čtyři samce jelenů milu.

Největší stavební akcí revíru byl nový výběh vikuní, který se nachází u páteřní komunikace. Stavět se začalo na jaře v místě bývalého výběhu ovcí domácích – Jákobových (*Ovis aries aries*). Vikuně

mají k dispozici oplocený travnatý výběh, jištěný elektrickým ohradníkem. Před nepřízní počasí je chrání dřevěný přístřešek. Brzy po přesunutí skupiny ze zázemí do nové expozice ještě proběhly drobné úpravy na ochranu stromů, rostoucích ve výběhu, před okusováním. Vikuně se dobře zabydlely a již v srpnu proběhla říje a následně i páření. A tak příští rok snad můžeme očekávat v tomto novém výběhu radostnou událost.

Velkou mediální událostí byl druhý útěk samce dželady (*Theropithecus gelada*) Heika ze společného výběhu dželad a paovců hřivnatých. Bezpečnostní bariéru výběhu jsme po události museli opět zdokonalit. Úpravu bylo mnoho částečně financovat ze sbírky občanů, která v Brně proběhla pod heslem Heiko, my tě nedáme (zoo totiž uvažovala o variantě, že by populárního opičáka odsunula do jiné zahrady)! Zvýšili jsme oplocení, přidali k němu další elektrický ohradník a vykáceli některé stromy v blízkosti oplocení. Slavnostní otevření upraveného výběhu se uskutečnilo 21. března za účas-

ti primátora města Brna Romana Onderky, jeho náměstka Ladislava Macka a kapitánky českého reprezentačního týmu basketbalistek Hany Horákové. Heiko se stal jejich živým maskotem, což byla určitě dobrá volba jak pro sportovkyně, tak pro propagaci zoo.

Tříčlenná skupina dželad, chovaná ve společné expozici s paovci, přišla během roku 2010 opět o jednoho člena. Tentokrát nešlo o únik, ale přesun. Samec Asrak, který se léčil po úrazu dolní končetiny, ve skupině samic neprospíval, a proto jsme jej přemístili do pavilonu opic. Jeho zranění mělo bohužel následky trvalého charakteru.

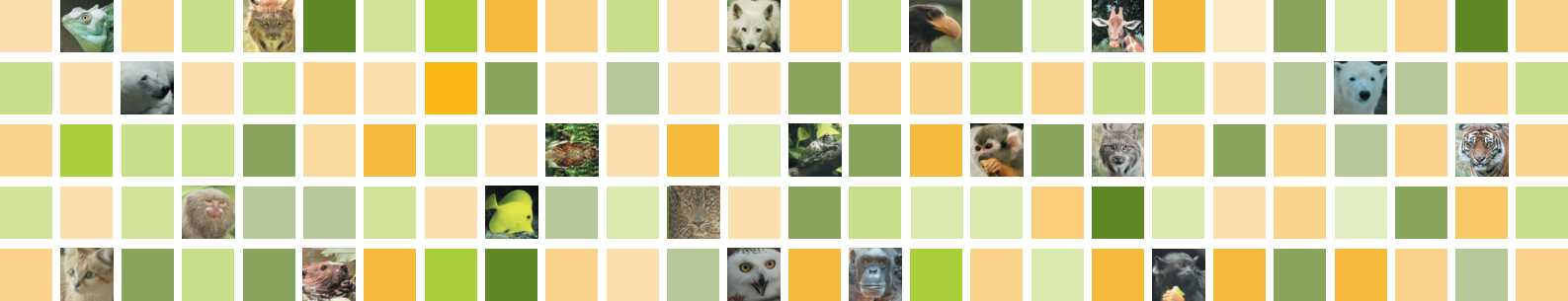
V dalším období chceme nadále posilovat genofond chovaných druhů, především losů, sobů a jelenů sibiřských.

Dětská zoo

Dětská zoo patřila jako vždy k atraktivním, které nejvíce přitahují návštěvníky přicházející do zahrady s dětmi, protože ty si můžou zvířátka pohladit a nakrmit (avšak tuto činnost mnohdy s chutí provádějí i dospělí). Kontakt se zvířaty je velmi důležitý pro psychický vývoj mladé generace a pro vybudování kladného vztahu k přírodě. V roce 2010 se revír staral o 19 druhů zvířat, většinu z nich se podařilo i rozmnožit. Celkem se na Dětské zoo narodilo 20 mláďat.

Novým plemenem, které obohatilo náš chov koní, je miniappaloosa. Puntíkatí krasavci o kohoutkové výšce od 90 do 110 cm ihned každého osloví. Jejich obliba způsobila, že jsme si miniappaloos nakonec pořídili celou šestici.

Další novinkou bylo telátko tura domáciho, kravička Jitka, která se velmi rychle aklimatizovala a až neuvěřitelně

CHOVATELSKÝ ÚSEK / ANIMAL BREEDING DEPARTMENT

Oblíbeným kontaktním zvířetem je koza kamerunská / Cameroon dwarf goat, the favourite contact animal

Photo by Bronislava Bursáková

rozmazlila. K vidění byla opět prasátka, morčátka, králíci, holoubci, želvičky. Jako každoročně nás kozy domácí – kamerunské obdařily kůzlátky, tentokrát se jich narodilo deset. Děti mohly obdivovat Pluta, hříbě koně domácího – shetlandského, které se narodilo v letních

měsících a neúnavně dovádělo ve výběhu. Kolekci koní ještě doplnily dvě klisny koně domácího – fríského. Návštěvníkům toto impozantní plemeno velmi učarovalo, byli jím přímo uchváteni. Novinkou byl i samec osla domácího. Velkým lákadlem se opět staly jízdy na

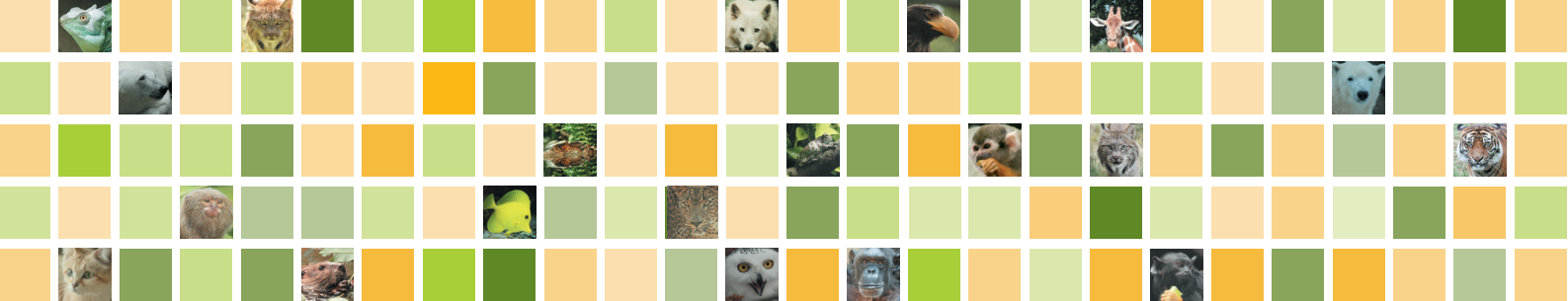
ponících a irských kobečích, kteří jsou na ježdění dostupní i pro dospělé. Součástí revíru je stále rozšiřované dětské hřiště s průlezkami a houpačkami, kde se děti vyřádí.

Dětská zoo se po celý rok také účastnila se svými svěřenci propagačních a kulturních akcí mimo zoo. Snad nejvýznamnější byl mezinárodní veletrh zemědělské techniky, na němž revír sklídl úspěch s miniappaloosami, ale ani kobové se nenechali zahanbit. Z dalších akcí, na nichž vystupovala naše zvířata, lze zmínit například Dětský den s Městskou

Vození dětí na kobečích při slavnostním zahájení plavby po Brněnské přehradě / Riding cobs during the opening ceremony of Brno Dam boating

Photo by Jiří Vitek

CHOVATELSKÝ ÚSEK / ANIMAL BREEDING DEPARTMENT

Belfigor, hřebec plemene miniappaloosa / Belfigor, a stallion of the mini Appaloosa breed

Irský kob Clive na nádvoří brněnské radnice / Irish cob Clive on courtyard of the Brno City hall

policií, konaný v Mariánském údolí, nebo slavnostní zahájení lodní dopravy na Brněnské přehradě. V obou případech se sešel velký počet dětí, které okamžitě využily možnost jízdy na koních. Zapojili jsme se i do „setkání se zvířaty“ u Shopping parku Avion a na dalších místech v Brně. S vánočním časem přichází vždy účast na živých betlémech, v roce 2010 jsme byli v Žebětíně a Žabovřeskách a taky v centru města, kde byl opět o vánočně nastrojené koně vel-

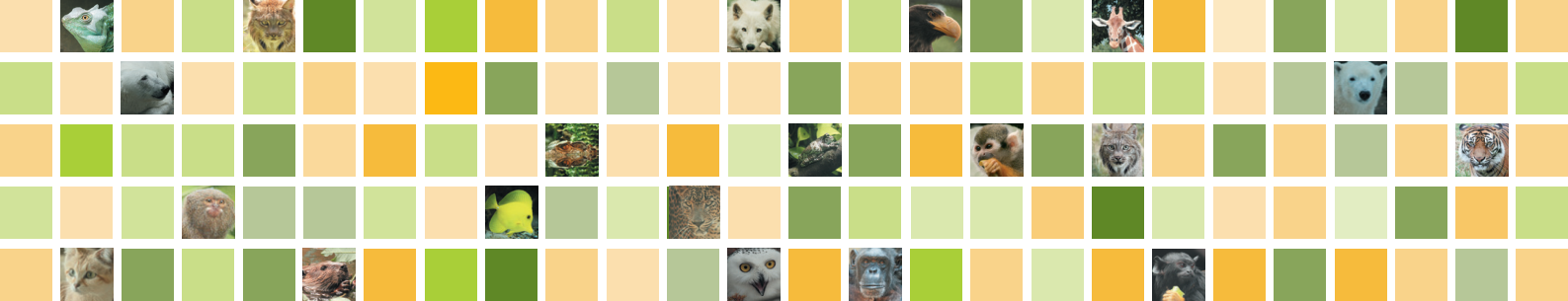
Kočka pouštní s mláďaty / Desert cat with young ones

ký zájem. Zvířata z Dětské zoo se jako každý rok i tentokrát podílela na zábavném programu Vánoce na brněnské radnici. Pracovnice Dětské zoo přinesla do zaplněného Sněmovního sálu želvu zeleňavou a vyprávěla o jejím chovu i životě v přírodě. Na nádvoří radnice další chovatelky přivedly irského koba a miniappaloosu. Příchozí si se zájmem zvířata prohlíželi, chovatelky odpovídaly na dotazy a děti se mohly na chvíli vyhoupnout do sedla. Revír se prezentuje i na akcích pro veřejnost konaných v areálu zoo, jako je Noc snů, křty mláďat, návštěvy pacientů kliniky dětské onkologie a další.

Pro příští sezonu chystáme novou kolekci drůbeže. Děti se také mohou těšit na nová hříbátka, kůzlátka, morčátka, králíčky a mnoho dalších obyvatel Dětské zoo. Přípravujeme založení zájmového kroužku jezdeckví. Chystáme také speciální program, který návštěvníkům umožní zahrát si roli hospodáře či hospodářky na statku.

Terárium – Ptačinec – Jižní Amerika

Také v roce 2010 se na tomto revíru podařilo docílit významných odchovů. Po několika letech opět potěšili psouni prérioví, tentokrát pěti mláďaty, které poprvé vyvedli ze svých nor v polovině května. U koček pouštních proběhly dva porody. Při prvním jsme ponechali kocoura Osirise v ubikaci společně s kočkou Evou. Odchov probíhal až do 17. dne věku tří koťat bez komplikací, bohužel toho dne jsme našli mláďata zakousnutá. Protože se samice Eva záhy dostala znovu do říje, dalo se předpokládat, že opět zabřežne. Předpoklad se potvrdil, když Eva v červnu opět porodila. Tentokrát ale bez přítomnosti kocoura. Vzorně se o potomstvo starala a nakonec i úspěšně odchovala čtyři koťata, jednu samičku a tři samečky. Radostná událost nastala i v ubikaci tapirů jihoamerických, kde v srpnu porodila samice Neny už druhé mláďe, opět samičku. Ta byla později pokřtěna jménem Bibi. V červnu jsme jednu ze dvou samic jaguarun-

CHOVATELSKÝ ÚSEK / ANIMAL BREEDING DEPARTMENT

di transportovali do Zoo Ostrava, odkud jsme výměnou přivezli dospělého samce. Úspěšný trend nastartovaný před několika lety v chovu nejmenších primátů světa, kosmanů zakrslých (*Cebuella pygmaea*), pokračoval i v roce 2010, kdy chovný pár žijící v Tropickém království odchovával dvě mláďata. Stejně tak u kotulů veverovitých (*Saimiri sciureus*) se pracoviště Ptačinec mohlo opět radovat z jednoho narozeného potomka.

Nezastupitelné skupiny zvířat tvoří na revíru ryby, obojživelníci a plazi. Z jejich odchovů je třeba se zmínit o dvou nejvýznamnějších. Prvním je zcela přirozený odchov (bez umělé inkubace vajec v líhni) trnorepů skalních (*Uromastix acanthinura*) přímo v expoziciční ubikaci. Samička nakladla do hluboké vrstvy písku nezjištěný počet vajec, ze kterých se vylíhla čtyři životaschopná mláďata. Druhým významným odchovem, který

už proběhl za pomoci inkubátoru, je narození dvou mláďat vzácného leguána madagaskarského (*Oplurus cuvieri cuvieri*). Novinkou, která rozšířila kolekci obojživelníků, je skupina listovnic červenookých (*Agalychnis callidryas*) ze Zoo Riga v Lotyšsku, žabek z čeledi rosníčkovitých (*Hylidae*). V chodbě v pavilonu exotických ptáků jsme v červnu upravili dvě nádrže pro dva nové, u nás dosud nechované druhy. V jedné nádrži

Tapíři jihoameričtí / South American tapirs

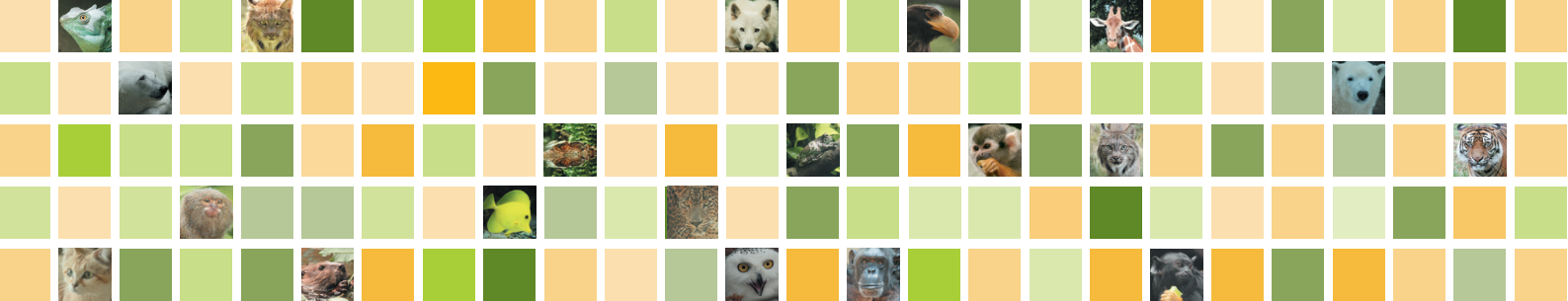
Kotulové veverovití / Common squirrel monkeys

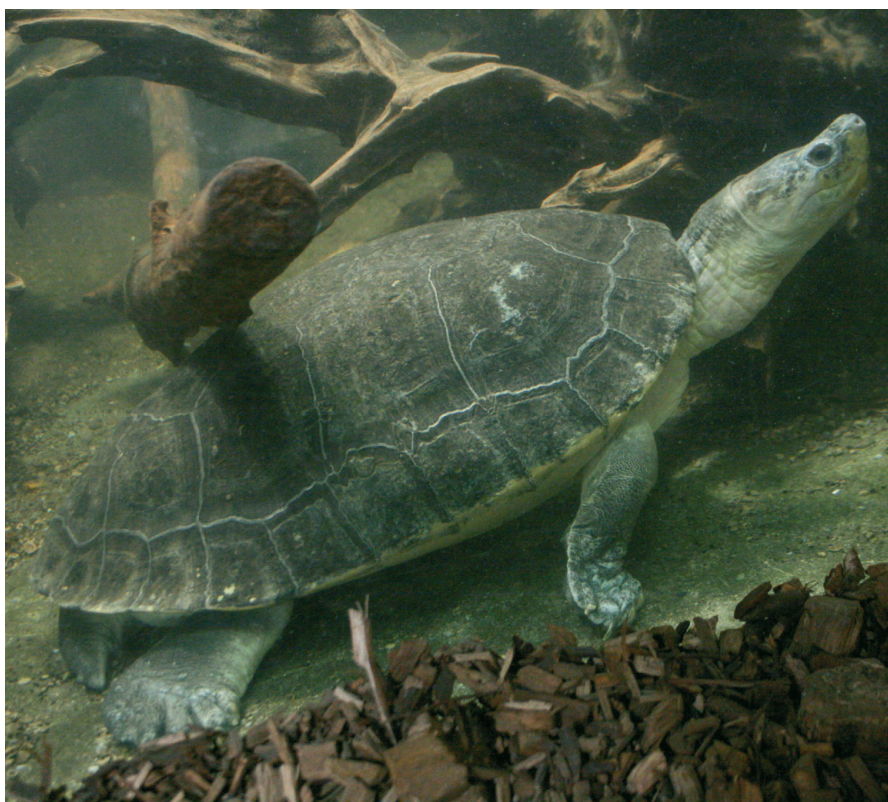
Kosmani zakrslí / Pygmy marmosets

Psouni prériovní / Black-tailed prairie dogs

CHOVATELSKÝ ÚSEK / ANIMAL BREEDING DEPARTMENT

Orlície bornejská / Malaysian giant turtle

našly domov žáby rosnice siné (*Litoria caerulea*) a v druhé se usídlil scink – tilikva obrovská (*Tiliqua scincoides*).

Do nově opravené expozice jsme na pracovišti Ptačinec vypustili samce a dvě samice kakadu palmového – největšího druhu čeledi kakaduoovitých (*Cacatuidae*). Tito papoušci se k nám dostali poté, co byli zabaveni po odhalení jednoho z nelegálních dovozů.

Nejvíce starostí jsme zažili na samém konci roku, kdy jsme zjistili průsak vody u největší nádrže obývané piraněmi (*Colosoma sp.*), kajmánky trpasličími (*Paleosuchus palpebrosus*) a obřimi vodními želvami – orlíciemi bornejskými (*Orlítica borneensis*). Všechna zvířata jsme museli odchytit a umístit po dobu

opravy v provizorních podmínkách. Vše nakonec dobře dopadlo. Návštěvníci zoo mohou opět spatřit celé společenství živočichů spokojeně proplouvat v opravené expozici.

Novým detašovaným pracovištěm se od jara stala výstava Šangri – la, představující barevný svět zemí ležících na úpatí mohutného masívu Himálaje. V prostorách výstavy, která se nachází v sousedství nákupního centra Olympia, jsme instalovali dvě expoziční terária. V jednom žijí mláďata krokodýlů čelnatých (*Osteolaemus tetraspis*) a v druhém užovka tenkoocasá (*Orthriophis taeniurus taeniurus*).

I tenhle revír přispěl k pestrému programu akcí pro veřejnost, jakými byly

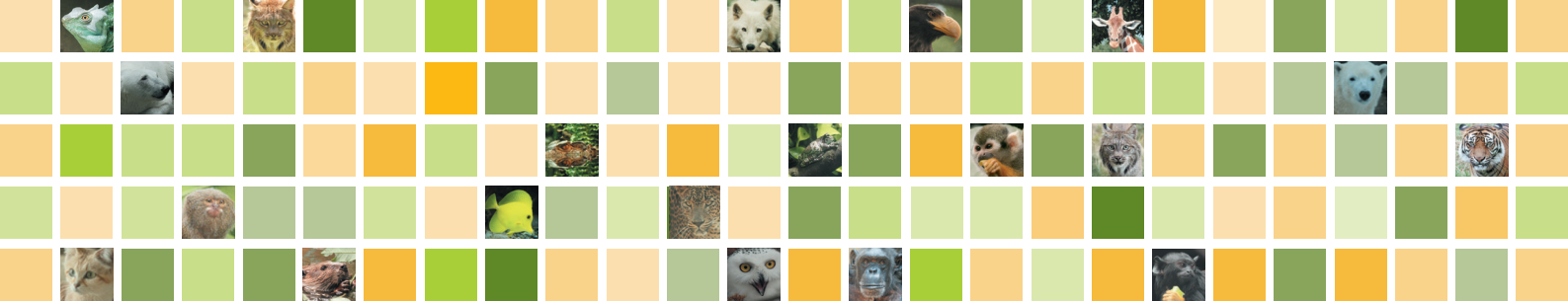
např. předvánoční návštěva pacientů kliniky dětské onkologie, Noc snů nebo Setkání adoptivních rodičů a sponzorů. Tradicí se již stalo komentované krmení či setkání s vybraným druhem zvířete, povídání s dětmi z příměstských táborů i odborné výklady pro studenty středních i vysokých škol. Během celého roku se někteří pracovníci účastnili výjezdů pro Záchranou stanici handicapovaných živočichů i cest spojených se zajišťováním dodávek okusů.

Už od druhé poloviny roku se revír intenzivně připravuje na jednu z největších událostí v celé historii nejen samotného pracoviště terárií, ale i celé brněnské zoo. Tou by měl být příchod mláďat největšího ještěra světa varana komodského (*Varanus komodoensis*). Mladí jedinci tohoto fascinujícího živočicha a zároveň jednoho z nejvíce ohrožených plazů by měli pocházet z odchovu v Zoo Praha.

Stála akvarijní výstava

Pro Stálou akvarijní výstavu bylo v roce 2010 charakteristické vylepšování expozic a s tím spojené zvyšování počtu chovaných druhů. Za zmínku například stojí nová kolekce terčovců zelených (*Symphysodon aequifasciatus*), sestavená z jedinců různých barevných variet, a rozšíření kolekce tlamovců. Nastala také druhová obměna hmyzu chovaného v expozici Tropický deštný les.

Návštěvníci měli možnost zhlédnout 85 druhů ryb, z toho 76 sladkovodních a devět mořských. Dále nabízíme k vidění 34 druhů bezobratlých, čtyři druhy obojživelníků, jeden druh paryby, a sice trnuchu Orbignyho (*Potamotrygon orbignyi*), dva druhy plazů a jeden druh ptáka. Revír, kde se narodilo 242 mláďat, obdržel darem 321 živočichů (z toho dva druhy mořských ryb).

CHOVATELSKÝ ÚSEK / ANIMAL BREEDING DEPARTMENT

Na Stálé akvariijní výstavě se opět pravidelně konaly tiskové konference informující o dění a aktualitách v Zoo Brno.

Stálá akvariijní výstava chce i v budoucnu obměňovat kolekci chovaných druhů tak, aby byla pro návštěvníky vždy přitažlivá.

Záchranná stanice pro handicapované živočichy

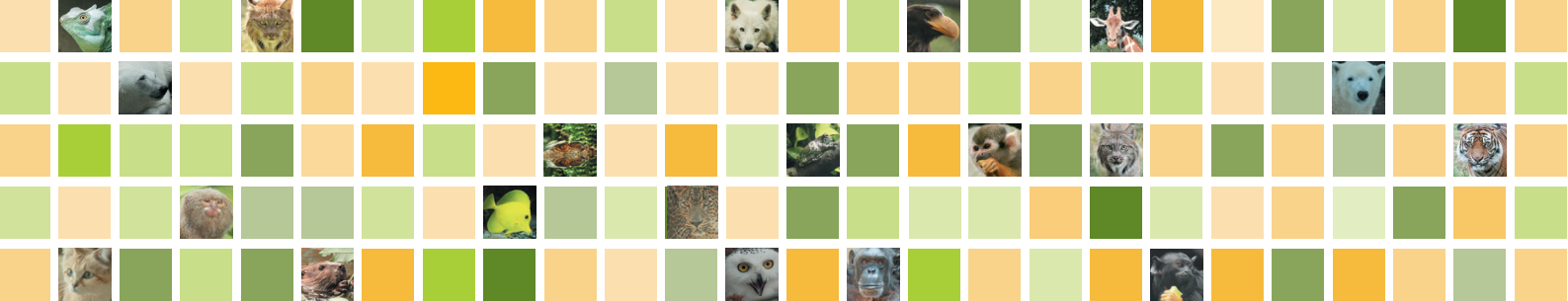
Součástí Zoo Brno je i Záchranná stanice pro handicapované živočichy, se základní působností na velké části území Jihomoravského kraje. Je zařazena do Národní sítě záchranných stanic Českého svazu ochránců přírody (ČSOP). Zajišťuje dovoz zraněných zvířat, nalezených v okolní přírodě, poskytuje jim první pomoc, veterinární péči a při příznivém vývoji léčby a po úspěšné rehabilitaci je připravuje na vypuštění do volné přírody, které pak probíhá většinou poblíž místa původního nálezu. Stanice není specializována a je ve většině případů schopna zajistit základní péči všem druhům volně žijících živočichů a mnohdy i druhům domestikovaným či exotickým, uniklým z lidské péče. Ve stanici pracují zaměstnanci zoo a na jejich činnost dohlíží management chovatelského úseku: provozní zoolog, zoolog specialista, krmivář a inspektor welfare.

Chod stanice je z podstatné části pokryt z peněz ČSOP (podle Smlouvy o zabezpečení péče o ohrožené a handicapované živočichy v rámci Národní sítě záchranných stanic), z menší části z finančních zdrojů zoo. Odbornou veterinární péči provádí smluvní veterinář MVDr. Stanislav Mazánek, Ph.D. V mimořádných situacích spolupracuje s MVDr. Lubomírem Hoškem a s Klinikou chorob ptáků, plazů a drobných savců Veterinární a farmaceutické

Vypouštění mláděte sysla obecného, odchovaného v záchranné stanici, do prostoru sportovního letiště v Brně-Medlánkách. Poté, co jsme sysla umístili do vyhloubené dutiny v zemi, její ústí jsme utěsnili umělohmotnou lahví / Releasing a young European Ground squirrel bred in Rescue station into an area of the sports airport in Brno-Medlánky. We had tightened the hollow head with a plastic bottle after we placed the squirrel into a prepared ground hollow.

Photo by Aneta Mazancová

CHOVATELSKÝ ÚSEK / ANIMAL BREEDING DEPARTMENT

Vypouštění káněte lesního / Freeing of a Common buzzard

Photo by Aneta Mazancová

univerzity v Brně. Stanice uzavřela v dubnu smlouvu s veterinární záchranou službou Demutrans, která zabezpečuje výjezdy 24 hodin denně a přijímá oznámení i přímo od veřejnosti. Po konzultaci s námi Demutrans zvíře odchytí a doveze do zoo nebo v době pohotovosti přímo k smluvnímu veterinárnímu lékaři.

Během roku 2010 se do péče stanice dostalo **642 zvířat 83 druhů**. Patřili mezi ně dva pavouci, jeden obojživelník, dvacet plazů, 281 ptáků a 338 savců. Sedm jedinců čtyř druhů mělo status kriticky ohroženého druhu České republiky, 129 jedinců 18 druhů patřilo do kategorie silně ohrožený druh a 63 jedinců 8 druhů patřilo do kategorie ohrožený druh. Nejčastěji jsme do stanice přijímali, ostatně tak jako v minulých letech, ježky (*Erinaceus sp.*). Vysoký byl

i počet přijatých netopýřů, především netopýra hvízdavého (*Pipistrellus pipistrellus*), neboť Brno patří k městům, ve kterých dochází k tzv. invazím skupin mladých netopýřů do bytů. Z ptáků byli nejčastěji přijímanými druhy rorýs obecný (*Apus apus*), holub domácí (*Columba livia f. domestica*) a poštolka obecná (*Falco tinunculus*). Do stanice se dostávají především mláďata a jedinci zranění. Záchrané transfery se díky smlouvě se službou Demutrans zoologické zahrady přímo dotkly jen okrajově: do naší stanice jsme dovezli jednu kolonii netopýřů hvízdavých a jednu užovku hladkou (*Coronella austriaca*).

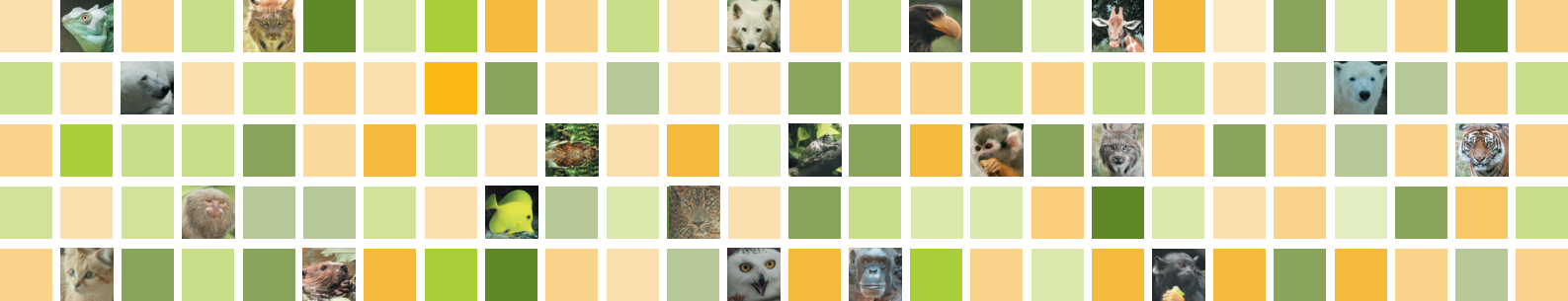
Zaměstnanci zoo působící v záchrané stanici absolvovali v říjnu kurz pro získání osvědčení o odborné způsobilosti osoby odpovědné za péči o handicapovaná zvířata. Kurz byl veden podle

§ 14b odst. 3 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu proti týrání.

Část návštěvnické trasy Zoo Brno jsme už v roce 2008 vyčlenili pro expozice trvale handicapovaných jedinců ze záchrané stanice. Tyto expozice doplňuje soubor informačních tabulí se stojánky na letáky. Návštěvníci se tak dovědí víc o existenci a významu Národní sítě záchraných stanic, o postupu při nálezů handicapovaného živočicha a o tom, jak lze takové zvíře poznat. K dispozici jsou i letáky upozorňující na to, kdy je pomoc pro nalezeného živočicha žádoucí, a kdy nikoli. Další dva druhy letáků se zabývají okolnostmi záchranou handicapovaných ježků a netopýřů. Trvale handicapovaní jedinci tak mají v zoo velký význam pro osvětovou a vzdělávací činnost, zaměřenou na poskytování informací o jejich druhu, o jeho ohrožení a možnostech ochrany. Záchraná stanice nabízí i možnost telefonických konzultací, které široká veřejnost využívá se zvyšující se frekvencí. Na podzim jsme stanici prezentovali v Českém rozhlasu, v příspěvku se mluvilo především o mláďatech ježků z druhých, podzimních vrhů. Informace o stanici jsou uvedeny také na webových stránkách Zoo Brno (www.zoobrno.cz).

Záchraná stanice by se v budoucnu měla přesunout do místa, které se nachází mimo areál zahrady. Zoo Brno jedná se zástupci Veterinární a farmaceutické univerzity o možnosti adaptovat pro provoz stanice objekt bažantnice v nedalekých Jinačovicích.

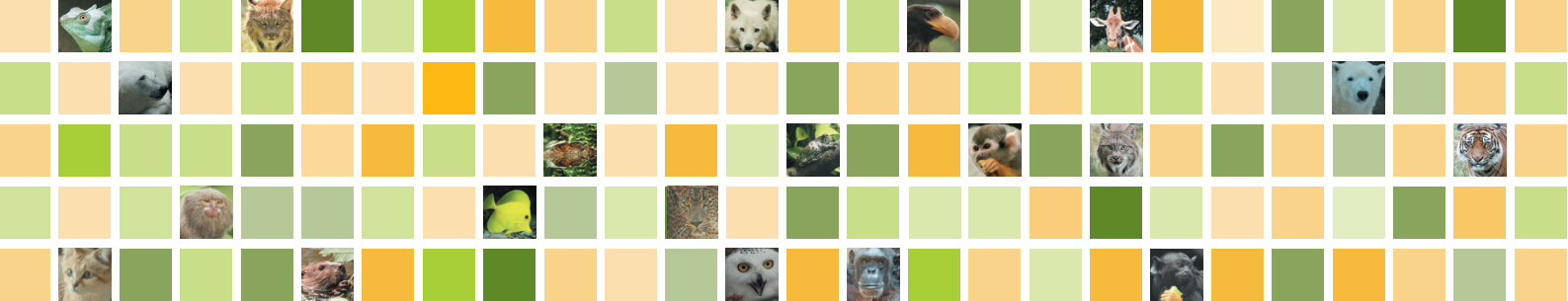
V roce 2011 chceme rekonstruovat expozice pro trvalé handicap (zvířata, která se po vyléčení nemohou vrátit do přírody) a vybudovat nové venkovní voliéry pro větší druhy handicapovaných zvířat.

CHOVATELSKÝ ÚSEK / ANIMAL BREEDING DEPARTMENT

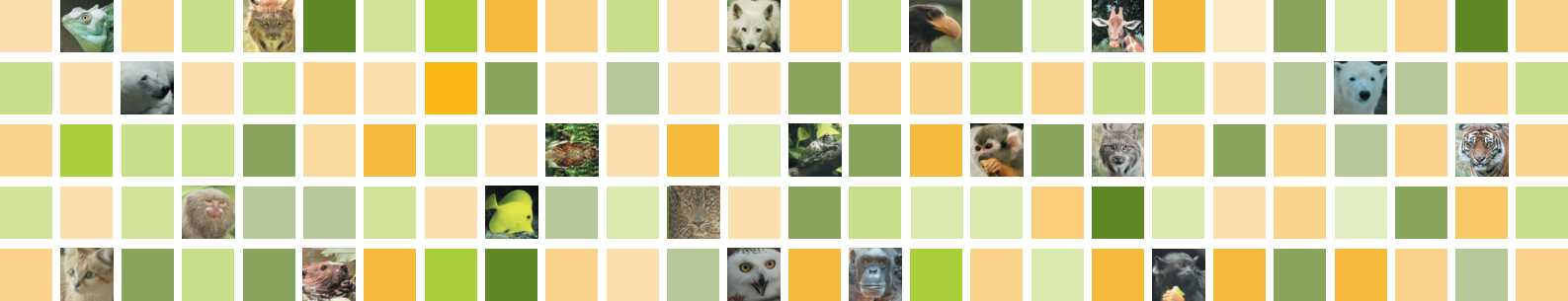
Obrat zvířat ve stanici handicapů a jejich početní stav k 31. 12. 2010

	STAV K 1. 1. 2010	MLÁDATA	ODCHYT	OSTATNÍ	TRANSFER	VÝJEZD	VYSÍLENÍ	ZRANĚNÍ	PRŮJEM 2010	NEODCHYCN	PŘEDÁNÍ	ÚHYN	VYPUŠTĚNÍ	ZVÍŘATA	STAV K 31. 12. 2010
Bažant stříbrný			1						1			1			
Bobr evropský		1							1		1				
Brhlík lesní								1	1			1			
Bukač velký								1	1			1			
Čáp bílý	1	1				1			2	1			1	1	
Čejka chocholatá								1	1			1			
Datel černý								2	2			2			
Dlask tlustozobý								5	5			1	3		1
Drozd zpěvný		9						6	15			8	7		
Fretka tchořovitá	6		9	2					11		1	10			6
Havran polní			2					4	6			3	3		
Holub domácí		12					2	16	30			19	9		2
Hrdlička zahradní		2						1	3			1	2		
Hýl obecný		1							1				1		
Chřástal vodní		1							1				1		
Jestřáb lesní								1	1				1		
Jezevec lesní							1		1				1		
Ježek východní	3	42	16				3	4	65			38	25		5
Ježek západní	16	82	16	2			1	4	105			74	38		9
Jiříčka obecná		4	2	1					7			3	4		
Kachna divoká		10	1			1			12	1		9	2		
Kalous ušatý		2						2	4			1	2		1
Káně lesní	3		1				1	9	11		1	4	7		2
Kavka obecná								1	1				1		
Kos černý		11		1				10	22			13	9		
Koza domácí			1						1		1				
Krahujec obecný								5	5		1	2	1		1
Krajta královská			1						1		1				
Králíček obecný								3	3			1	2		
Králík domácí			4	1				1	6		3	3			
Kuna skalní		7	1					1	9			2	7		
Labuť velká						2		1	3	2	1				
Ledňáček říční								1	1			1			
Linduška luční		2							2			1	1		
Morče domácí			1						1		1				
Netopýr dlouhouchý			2						2			2			
Netopýr hvízdavý			22		51			2	75		1	7	7	5	55
Netopýr parkový			1						1			1			
Netopýr pestrý			14		1			1	16			2	5		9
Netopýr rezavý			10					2	12		1	2	5		4
Netopýr Saviův			1						1						1
Netopýr ušatý			2						2			1	1		

CHOVATELSKÝ ÚSEK / ANIMAL BREEDING DEPARTMENT

	STAV K 1. 1. 2010	MLÁDATA	ODCHYT	OSTATNÍ	TRANSFER	VÝJEZD	VYSÍLENÍ	ZRANĚNÍ	PŘÍJEM 2010	NEODCHYČEN	PŘEDÁNÍ	ÚHYN	VYPUŠTĚNÍ	ZVÍŘATA	STAV K 31. 12. 2010
Netopýr večerní			2					2	4			2	2		
Netopýr velký			2						2				2		
Netopýr vousatý			1						1			1			
Ostříž lesní								1	1				1		
Papoušek zpěvavý			1						1						1
Papoušek žako			1						1		1				
Pavouk			1	1					2		1	1			
Pěnice černohlavá								1	1			1			
Pěnkava obecná		5							5			4	1		
Plšík lískový			1						1				1		
Poštolka obecná	1	12	2					12	26			7	20		
Potápka malá								1	1			1			
Pušík obecný		5							5				5		
Racek chechtavý						1			1	1					
Rehek domácí		7				1			8	1		3	4		
Rorýs obecný		12	3	10				14	39			23	16		
Rozela pennantova			1						1			1			
Skokan hnědý			1						1		1				
Sojka obecná		5						4	9			1	7		1
Srnec obecný		1						2	3		1	2			
Stehlík obecný		1							1				1		
Strakapoud prostřední								1	1			1			
Strakapoud velký		1						5	6			2	3		1
Strnad obecný								1	1				1		
Sýkora koňadra		7						5	12			8	4		
Sýkora modřínka		3							3			3			
Šysel obecný		1							1				1		
Špaček obecný								1	1			1			
Užovka červená			1						1		1				
Užovka hladká			2		1				3				3		
Užovka obojková								1	1			1			
Užovka podplamatá			3						3				3		
Veverka obecná		11						2	13			5	8		
Vlaštovka obecná		4		1					5			2	3		
Volavka popelavá								3	3			1	2		
Vrabec domácí		1						2	3			3			
Vrána obecná černá	1											1			
Zajíc polní		3						1	4		1	3			
Zvonohlík zahradní		2							2			2			
Želva nádherná			11						11		11				
Žluna zelená								2	2			1	1		
Žluva hajní		1							1			1			
Celkový součet	31	267	143	19	53	6	8	146	642	6	30	296	236	6	99

CHOVATELSKÝ ÚSEK / ANIMAL BREEDING DEPARTMENT

Služby poskytované v kooperaci s firmou Alibest

Těsnější styk s veřejností umožňují tři typy placené služby, kterou Zoo Brno nabízí od roku 2009 ve spolupráci s firmou Alibest: *Ošetřovatelem v zoo*, *Zákulisní prohlídka zoo* a *Prohlídka zoo s průvodcem*.

Kdo si zaplatí první typ služby, stráví jeden den jako ošetřovatel zvířat v zoologické zahradě. Vystřídá přitom několik pracovišť. Například uklidí výběh afrických kopytníků Safari a účastní se vypouštění zvířat ze stájí, přitom se mu naskytne příležitost nakrmit žirafu z ruky. Pak uklidí i stáj. V pavilonu Tropické

království nakrmí kajmany, piraně, želvy, leguány a další ještěry a očistí některá terária. Osobní setkání prožije i s dalšími zvířaty, jako jsou tapíři, divocí koně či divocí osli. Přímý kontakt se zvířaty u-mocní i rozhovory s chovateli, od nichž se dozví zajímavosti spojené s chovem zvířat i provozem zahrady.

Zákulisní prohlídka samozřejmě umožní mnohem hlubší poznání zoo, než jakého se dostane běžnému návštěvníkovi. V doprovodu průvodce zoologickou zahradou zájemce zavítá do chovatelského zázemí, kde se může blíže seznámit s přípravou krmiva, se způsobem krmení a s dalšími chovatelskými úkony.

Při prohlídce s průvodcem se zájemce v doprovodu pracovníka zoo zastaví u vybraných výběhů, kde chovatel zvířata krmí a přitom informuje o způsobu jejich života a dalších zajímavostech.

Jedna osoba zaplatí za den v roli ošetřovatele 3500 Kč, zákulisní prohlídka stojí 1800 Kč, případně 1500 Kč (v závislosti na délce) a prohlídka s průvodcem 1000 Kč. V roce 2010 strávilo den v zoo jako ošetřovatel deset osob, zákulisní prohlídku absolvovalo jedenáct osob a prohlídku s průvodcem dvě osoby.

MVDr. Zvi Friedman,
vedoucí chovatelského úseku

SUMMARY: During 2010, tens of new animal species of various kinds appeared in the collection of Brno Zoo and, in contrast with the previous period, animal numbers have also grown. Thus, we calculated that by the end of the year there were a total of 1888 animals of 351 species kept both on the zoo premises at Mniší hora (Monk's Hill) and at the Permanent Aquarium Exhibition operated in the centre of Brno. The most important event for animal keepers was the arrival of a pair of Kamchatka bears (*Ursus arctos beringianus*), the second largest sub-species of the brown bear.

After their arrival from Rostov Zoo in Russia, we put the bears into the just-completed new entrance area of the Beringia exhibition complex. Aside from the primary exhibit devoted to Kamchatka bears, it also includes an enclosure with sleeping quarters for a couple of wolverines (*Gulo gulo gulo*) and an aviary for four bird species: the Snowy Owl (*Nyctea scandiaca*), the Ruff (*Philomachus pugnax*), the Eurasian Oystercatcher (*Haematopus ostralegus*),

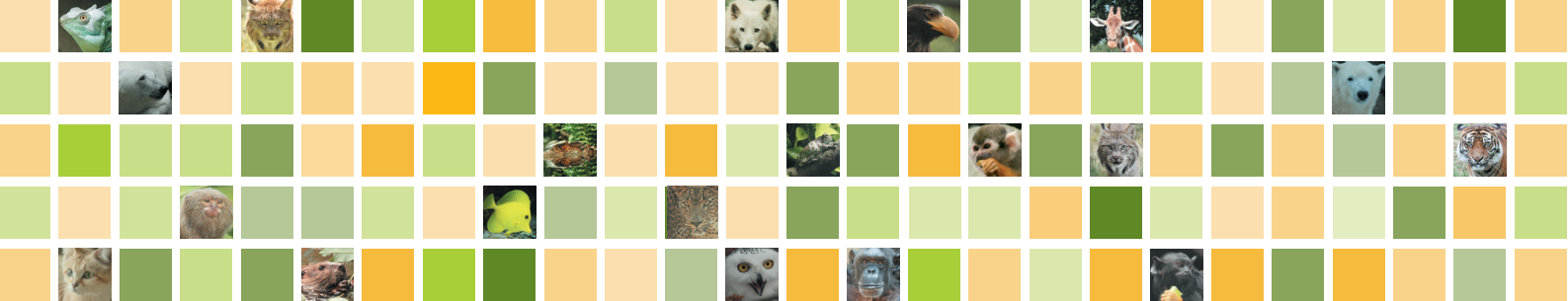
Common Eider (*Somateria mollissima*) and the Northern Pintail (*Anas acuta*).

Once again, several hundred young (exactly 353) were born here and the rearing of many of them is certainly a significant success. Three Mishmi Takin (2.1) young appeared during March and April, our herd of Père David's deer was extended by three offspring (1.2) in April and our reindeer (*Rangifer tarandus*) gave birth to four young (2.2) at the end of April and beginning of May. Within the same period, two Arctic wolf females (*Canis lupus arctos*) gave birth to ten cubs (5.5). At the beginning of May our Canadian lynxes (*Lynx canadensis*) brought four kittens into the world (3.1), while at the beginning of June, a male Maral deer (*Cervus elaphus sibiricus*) was born, and North American beavers (*Castor canadensis*) had five young in June (3.2). In the spring, also four sand cat (*Felis margarita harrisoni*) kittens (3.1) and four young (0.0.4) of the North African spiny-tailed lizard (*Uromastix acanthinura*) were born. The summer brought more joy in

the form of a baby female South American Tapir (*Tapirus terrestris*), and two female reticulated giraffes (*Giraffa camelopardalis reticulata*) and a male Grevy's zebra (*Equus grevyi*) were born in the autumn. The birth of a Chapman's zebra (*Equus quagga chapmani*) was expected during the New Year's Eve celebrations; however, the mare waited until 2011 had arrived.

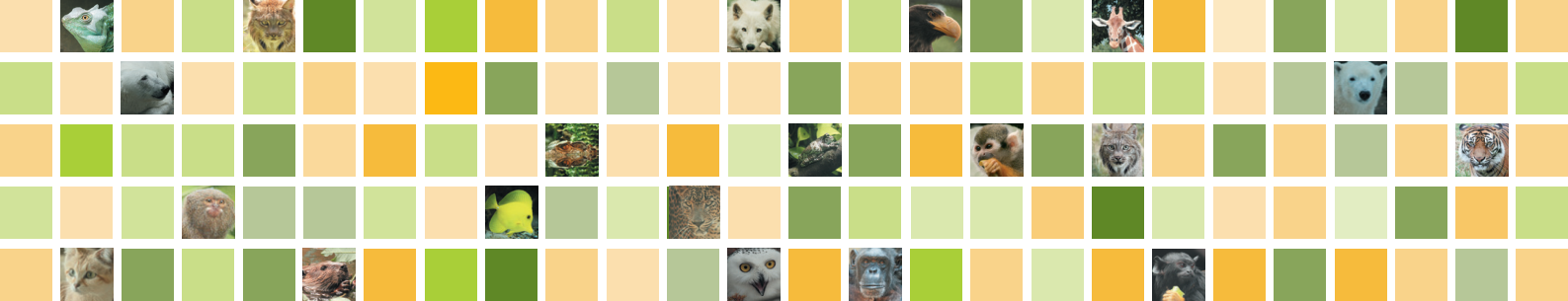
By the last day of 2010, the zoo's collection comprised 21 species and sub-species of mammals, birds and reptiles whose breeding is governed by the European Endangered Species Programme (EEP).

There is also a Rescue Station for handicapped animals at Brno Zoo, which provides transportation for injured animals found in the surrounding countryside, gives first aid and veterinary care and, if the treatment develops well and after successful rehabilitation, prepares them for release into the countryside. This usually takes place near the location where they were originally found. During 2010, 624 animals of 83 species were cared for by the station.

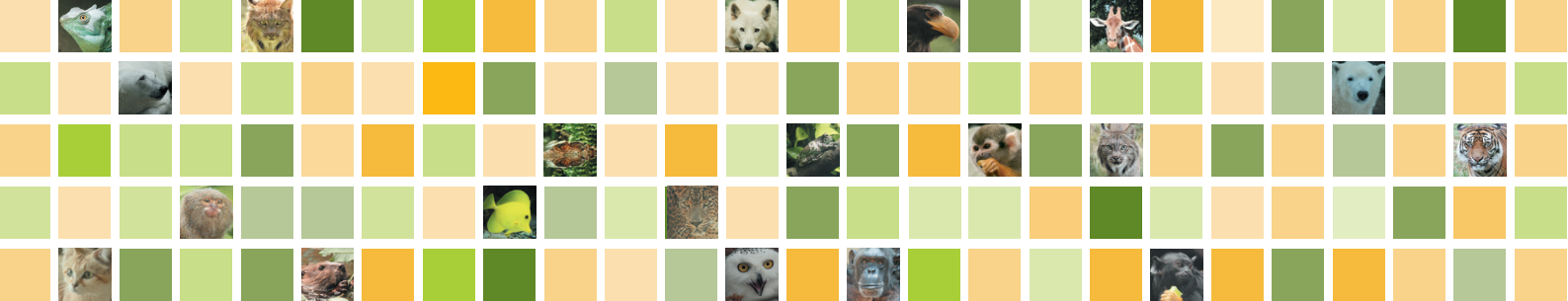
SEZNAM CHOVANÝCH ZVÍŘAT / LIST OF ANIMAL KEPT

ČESKÝ NÁZEV (LATINSKÝ NÁZEV) /	1. 1. 2010	NAROZENÍ / BIRTH	PŘÍCHOD / ARRIVAL *	ÚHYN / DEATH	ODCHOD / DEPARTURE **	31. 12. 2010	CITES	EEP, ISB, ESB, RDB
kmen: členovci (Artropoda)								
třída: hmyz (Insecta)								
řád: strašilký (Phasmatoptera)								
čel.: <i>Phasmatidae</i>								
pakobylka rohatá (<i>Baculum extradentatum</i>)						0.0.21		
strašilka (<i>Eurycantha calcarata</i>)	2.3.55					0.0.3		
třída: korýši (Crustacea)								
řád: desetinožci (Decapoda)								
čel.: <i>Atyidae</i>								
kreveta kantonská (<i>Caridina cantonensis</i>)						0.0.100		
čel.: <i>Hippolytidae</i>								
kreveta pruhovaná (<i>Lysmata amboinensis</i>)	0.0.1					0.0.1		
čel.: <i>Parastacidae</i>								
rak mramorový (<i>Procambarus fallax</i>)	0.0.15					0.0.15		
třída: mnohonožky (Diplopoda)								
řád: Spirostreptida								
čel.: <i>Spirostreptidae</i>								
mnohonožka obrovská (<i>Archispirostreptus gigas</i>)	0.3					0.2		
třída: pavoukovci (Arachnida)								
řád: pavouci (Araneae)								
čel.: <i>Theraphosidae</i>								
sklípkan barevnoklupatý (<i>Nhandu coloratovillosus</i>)	0.3					0.3		
sklípkan Böhmeův (<i>Brachypelma boehmei</i>)	0.1					0.1		
sklípkan Emiliin (<i>Brachypelma emilia</i>)	0.1					0.1		
sklípkan huňatý (<i>Avicularia avicularia</i>)	0.2					0.2		
sklípkan kadeřavý (<i>Brachypelma albopilosum</i>)	0.1					0.1		
sklípkan Klaasův (<i>Brachypelma klaasi</i>)	0.1					0.1		
sklípkan koráلكový (<i>Acanthoscurria geniculata</i>)	0.1					0.1		
sklípkan královský (<i>Poecilotheria regalis</i>)	0.2					0.2		
sklípkan modravý (<i>Haplopelma lividum</i>)	0.1					0.1		
sklípkan ohnivý (<i>Psalmopoeus irminia</i>)	0.2					0.2		
sklípkan potulný (<i>Brachypelma vagans</i>)	0.1					0.1		

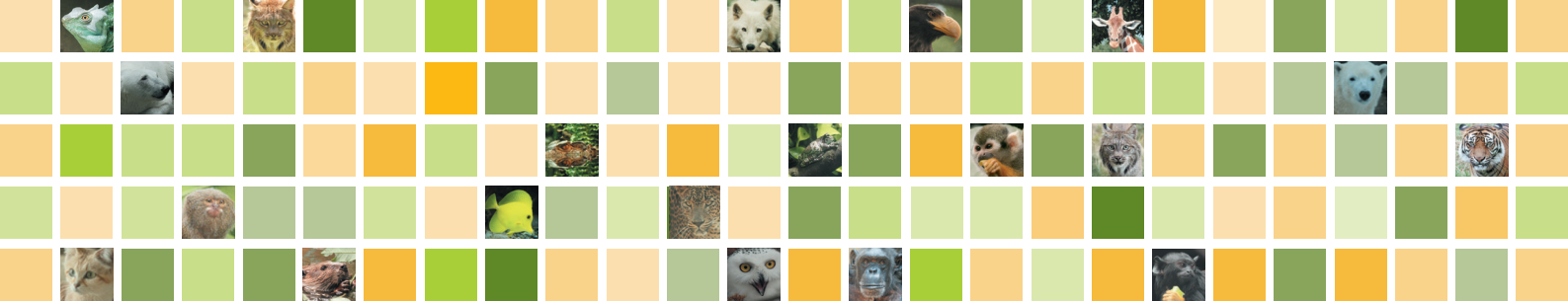
SEZNAM CHOVANÝCH ZVÍŘAT / LIST OF ANIMAL KEPT

sklípkan růžový (<i>Grammostola rosea</i>)	0.2.2					0.2.2		
sklípkan středoyucatanský (<i>Brachypelma epicureanum</i>)						0.0.1		
třída: stonožky (Chilopoda)								
řád: stejnočlenky (Scolopendrida)								
čel.: Scolopendridae								
stonoha (<i>Scolopendra subspinipes</i>)	0.0.1					0.0.1		
kmen: měkkýši (Mollusca)								
třída: plži (Gastropoda)								
řád: Monotocardia								
čel.: Nassariidae								
vršatka (<i>Nassarius sp.</i>)	0.0.10					0.0.6		
řád: Diotocardia								
čel.: Turbinidae								
donka zahalená (<i>Astraea tecta</i>)	0.0.8					0.0.5		
kmen: ostnokožci (Echinodermata)								
třída: hvězdice, hadice (Stelleroidea)								
řád: Valvatida								
čel.: Archasteridae								
hvězdice (<i>Archaster angulatus</i>)	0.0.4					0.0.4		
třída: ježovky (Echinoidea)								
řád: Diadematoidea								
čel.: Diademtidae								
ježovka (<i>Diadema sp.</i>)						0.0.1		
kmen: žahavci (Cnidaria)								
třída: korálnatci (Anthozoa)								
řád: korálovníci (Corallimorpharia)								
čel.: Discosomatidae								
korálovník (<i>Rhodactis sp.</i>)	0.0.3					0.0.4		
řád: laločníci (Alcyonaria)								
čel.: Alcyoniidae								
laločnice (<i>Sarcophyton sp.</i>)	0.0.2					0.0.2		
laločnice (<i>Sinularia sp.</i>)	0.0.1					0.0.1		
čel.: Xenidae								
laločník (<i>Heteroxenia sp.</i>)	0.0.13					0.0.13		
laločník (<i>Xenia sp.</i>)	0.0.16					0.0.16		

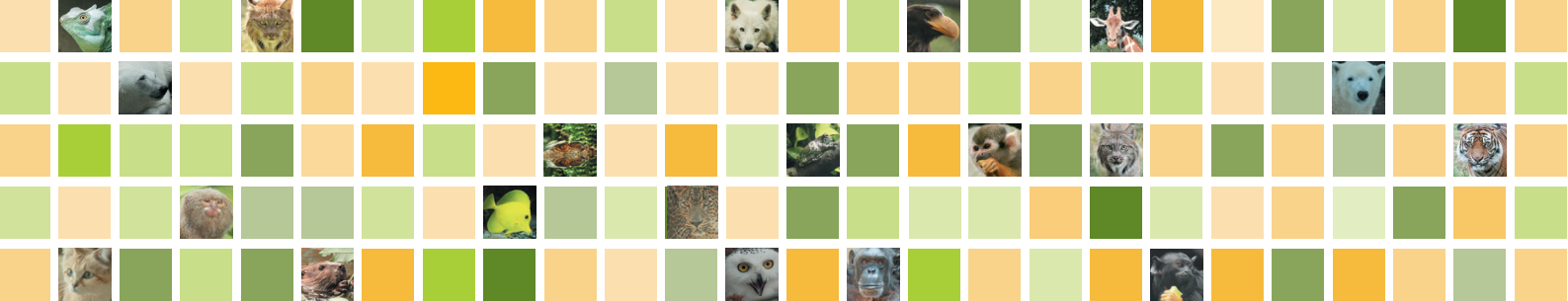
SEZNAM CHOVANÝCH ZVÍŘAT / LIST OF ANIMAL KEPT

řád: sasankovci (Zoantharia)							
čel.: Zoanthidae							
sasankovec (<i>Zoanthus sp.</i>)	0.01					0.01	
řád: sasanky (Actiniaria)							
čel.: Actiniidae							
sasanka čtyřbarevná (<i>Entacmaea quadricolor</i>)	0.02					0.01	
řád: větevníci (Scleractinia)							
čel.: Acroporidae							
montipóra (<i>Montipora sp.</i>)	0.01					0.01	
větevník (<i>Acropora sp.</i>)	0.03					0.03	
čel.: Agariciidae							
houbovník (<i>Pavona cactus</i>)	0.01					0.01	
houbovník (<i>Pavona decussata</i>)	0.01					0.01	
čel.: Caryophylliidae							
turbinatka (<i>Euphyllia sp.</i>)	0.02					0.02	
čel.: Dendrophylliidae							
dendrofyla (<i>Turbinaria sp.</i>)	0.01					0.01	
čel.: Faviidae							
útesovník vidličnatý (<i>Caulastrea furcata</i>)	0.01					0.01	
čel.: Oculinidae							
okulína (<i>Galaxea sp.</i>)	0.01					0.01	
čel.: Pectiniidae							
papírník (<i>Oxypora sp.</i>)	0.01					0.01	
čel.: Pocilloporidae							
pórovník (<i>Pocillopora sp.</i>)	0.01					0.01	
pórovník (<i>Seriatopora sp.</i>)	0.01					0.01	
kmen: strunatci (Chordata)							
třída: paryby (Chondrichthes)							
řád: rejnoci (Rajiformes)							
čel.: Dasyatidae							
trnucha Orbignyho (<i>Potamotrygon orbignyi</i>)	0.02					0.02	
třída: ryby (Pisces)							
řád: mnohoploutví (Polypteriformes)							
čel.: Polypteridae							
bichir pruhoploutvý (<i>Polypterus ornatipinnis</i>)	0.02					0.02	
řád: ostnojazyční (Osteoglossiformes)							
čel.: Pantodontidae							
motýlkovec africký (<i>Pantodon buchholzi</i>)	0.01					0.01	

SEZNAM CHOVANÝCH ZVÍŘAT / LIST OF ANIMAL KEPT

čel.: Notopteridae								
nožovec velký (<i>Chitala chitala</i>)	0.0.3					0.0.3		
řád: máloostní (Cypriniformes)								
čel.: Gyриноcheilidae								
přisavka thajská var. Gold (<i>Gyrinocheilus aymonieri</i>)	0.0.5					0.0.5		
čel.: Cyprinidae								
parmoun siamský (<i>Crossocheilus siamensis</i>)	0.0.2					0.0.2		
kapr obecný - nishikigoi (<i>Cyprinus carpio</i>)	0.0.26					0.0.26		
parmička zlatá (<i>Puntius semifasciolatus "schuberti"</i>)	0.0.6					0.0.6		
parmička nádherná (<i>Puntius conchoni</i>)	0.0.1					0.0.1		
razbora klínoskvrnná (<i>Trigonostigma heteromorpha</i>)	0.0.2					0.0.2		
řád: trnobříši (Characiformes)								
čel.: Characidae								
piaraktus plodožravý (<i>Piaractus brachypomus</i>)	0.0.2					0.0.2		
piraňa Nattererova (<i>Pygocentrus nattereri</i>)	0.0.3					0.0.3		
piraňa hrbatá (<i>Serrasalmus gibbus</i>)	0.0.2					0.0.2		
piraňa stříbřitá (<i>Serrasalmus rhombeus</i>)	0.0.3					0.0.3		
tetra slepá (<i>Astyanax jordani</i>)	0.0.9					0.0.9		RDB
tetra černá (<i>Gymnocorymbus ternetzi</i>)	0.0.11					0.0.11		
tetra císařská (<i>Nematobrycon palmeri</i>)	0.0.3					0.0.3		
řád: sumci (Siluriformes)								
čel.: Pangasiidae								
pangas dolnooký (<i>Synodontis nigrita</i>)	0.0.2					0.0.2		
čel.: Pimelodidae								
anténovec (<i>Pimelodus sp.</i>)	0.0.1					0.0.1		
čel.: Loricariidae								
krunýřovec mnohotrný (<i>Ancistrus multispinis</i>)	0.0.62					0.0.62		
glyptoper velkoploutvý (<i>Glyptoperichthys gibbiceps</i>)	0.0.4					0.0.4		
liposarkus pardálí (<i>Liposarcus pardalis</i>)	0.0.2					0.0.2		
čel.: Clariidae								
keříčkovec žabí (<i>Clarias batrachus</i>)	0.0.3					0.0.3		
čel.: Heteropneustidae								
pakeříčkovec obecný (<i>Heteropneustes fossilis</i>)	0.0.7					0.0.7		
čel.: Mochokidae (Mochocidae)								
peřovec nilský (<i>Synodontis schall</i>)	0.0.2					0.0.2		
peřovec tečkovaný (<i>Synodontis nigrita</i>)	0.0.1					0.0.1		
peřovec skvrnitý (<i>Synodontis eupterus</i>)	0.0.3					0.0.3		
čel.: Schilbeidae								
sumčík stříbřitý (<i>Schilbe mystus</i>)	0.0.1					0.0.1		RDB

SEZNAM CHOVANÝCH ZVÍŘAT / LIST OF ANIMAL KEPT

čel.: Doradidae

trnovec pancířnatý (*Acanthodoras cataphractus*)

0.0.1

0.0.1

řád: gavúni (Atheriniformes)

čel.: Melanotaeniidae

duhovka Boesemanova (*Melanotaenia boesemani*)

0.0.2

0.0.2

RDB

řád: halančikovci (Cyprinodontiformes)

čel.: Poeciliidae

mečovka mexická (*Xiphophorus hellerii*)

0.0.18

0.0.18

živorodka duhová (*Poecilia reticulata*)

0.0.65

0.0.65

čel.: Goodeidae

gudea červenoocasá (*Xenotoca eiseni*)

0.0.40

0.0.40

řád: ropušnicotvární (Scorpaeniformes)

čel.: Scorpaenidae

perutýn ohnivý (*Pterois volitans*)

0.0.1

0.0.1

řád: ostnoploutví (Perciformes)

čel.: Cichlidae

kančík (*Cichlasoma* sp. "Red parrot")

0.0.4

0.0.4

pestřenec (*Neolamprologus helianthus*)

0.0.1

0.0.1

kančík texaský (*Herichthys carpintis*)

0.0.1

0.0.1

kančík perleťový (*Nandopsis octofasciatus*)

0.0.2

0.0.2

kančík červenohrdlý (*Thorichthys meeki*)

0.0.2

0.0.2

cichlidka Marlierova (*Julidochromis marlieri*)

0.0.7

0.0.7

pestřenec tanganický (*Neolamprologus brichardi*)

0.0.2

0.0.2

pestřenec zlatožlutý (*Neolamprologus leleupi*)

0.0.1

0.0.1

tlamovec žlutoploutvý (*Pseudotropheus acei*)

0.0.6

0.0.6

RDB

tlamovec Livingstonův (*Nimbochromis livingstonii*)

0.0.6

0.0.6

akara modrá (*Aequidens pulchrus*)

0.0.55

0.0.55

pestřenec zploštělý (*Altilamprologus calvus*)

0.0.3

0.0.3

kančík citronový (*Amphilophus citrinellus*)

0.0.1

0.0.1

cichlidka papouščí (*Apistogramma cacatuoides*)

1.1.5

1.1.5

kančík příčnopruhý (*Archocentrus nigrofasciatus*)

0.0.2

0.0.2

kančík (*Cichlasoma synspilum*)

0.0.1

0.0.1

kančík červenooký (*Heros severus*)

0.0.1

0.0.1

cichlida mnohotrná (*Herotilapia multispinosa*)

0.0.72

0.0.72

cichlidka Ramirezova (*Microgeophagus ramirezi*)

1.1

1.1

skalára amazonská (*Pterophyllum scalare*)

0.0.33

0.0.33

kančík Eliotův (*Thorichthys ellioti*)

1.1

1.1

Altilamprologus compressiceps

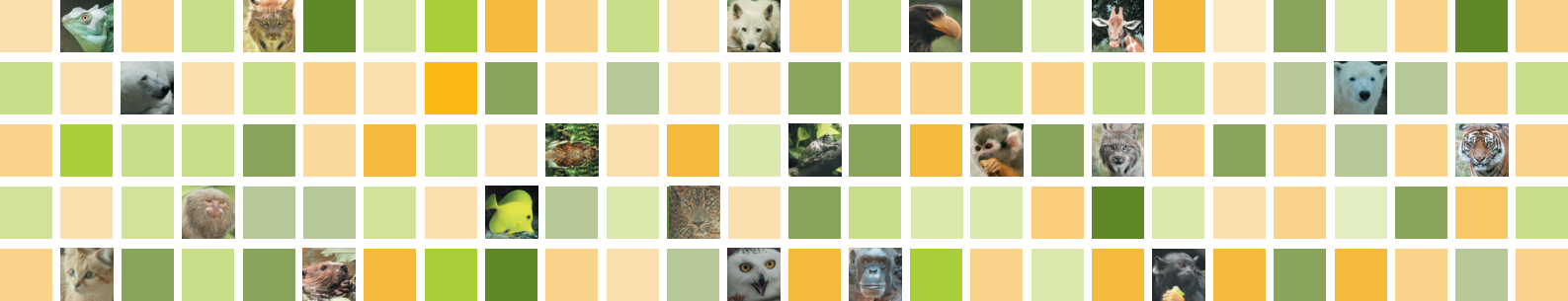
0.0.2

0.0.2

Neolamprologus similis

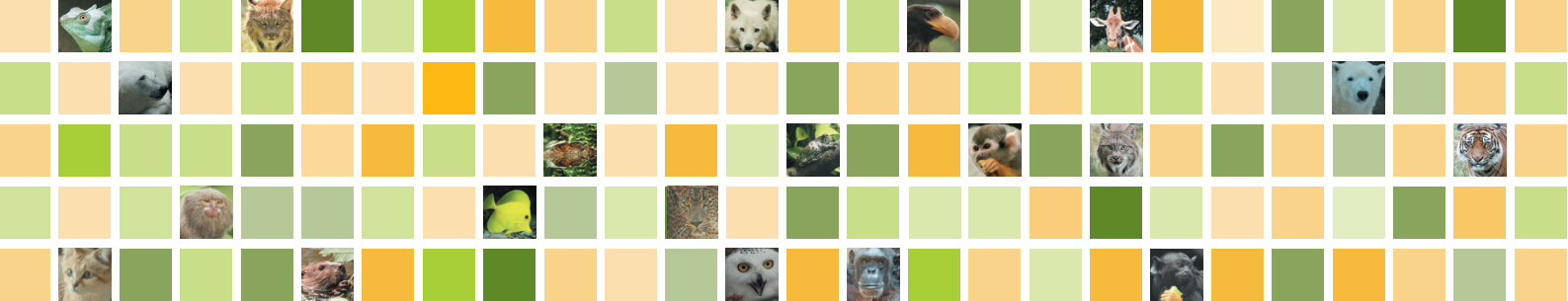
0.0.40

0.0.40

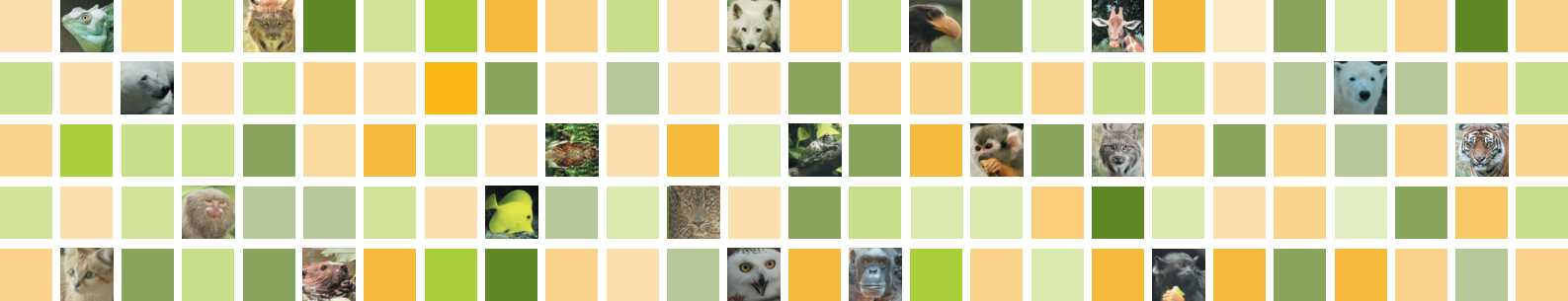
SEZNAM CHOVANÝCH ZVÍŘAT / LIST OF ANIMAL KEPT

<i>Pseudotropheus hajomaylandi</i>	0.0.6				0.0.6	
tlamovec Demasonův (<i>Pseudotropheus demasoni</i>)	0.0.6				0.0.6	RDB
tlamovec "Fire fish red dragon" (<i>Aulonocara</i> sp.)	0.0.6				0.0.6	
tlamovec (<i>Paralabidochromis</i> sp. "Rock Kribensis")	0.0.10				0.0.10	
tlamovec CH44 (<i>Astatotilapia</i> sp.)	0.0.6				0.0.6	
tlamovec čelnatý (<i>Cyphotilapia frontosa</i>)	0.0.17				0.0.17	
tlamovec žlutoocasý (<i>Cyprichromis leptosoma</i>)	0.0.4				0.0.4	
tlamovec čenoploutvý (<i>Labidochromis caeruleus</i>)	0.0.4				0.0.4	
tlamovec Socolofův - albino (<i>Pseudotropheus socolofi</i>)	0.0.6				0.0.6	
tlamovec Mooreův (<i>Tropheus moorii</i>)	0.0.27				0.0.27	
tlamovec Duboisův (<i>Tropheus duboisi</i>)	0.0.12				0.0.12	RDB
vrubozubec paví (<i>Astronotus ocellatus</i>)	0.0.10				0.0.10	
tlamovec příčnopruhý (<i>Pseudotropheus zebra</i>)	0.0.30				0.0.30	
terčovec zelený (<i>Symphysodon aequifasciatus</i>)	1.1.20				1.1.20	
čel.: Pomacentridae						
sapínek modrozelený (<i>Chrysiptera cyanea</i>)	0.0.1				0.0.1	
klaun očkátý (<i>Amphiprion ocellaris</i>)	0.0.2				0.0.2	
čel.: Labridae						
pyskoun rozpůlený (<i>Labroides dimidiatus</i>)	0.0.1				0.0.1	
kněžik měsíční (<i>Thalassoma lunare</i>)	0.0.1				0.0.1	
čel.: Gobiidae						
lezec obojživelný (<i>Periophthalmus barbarus</i>)	0.0.1				0.0.1	
hlaváč oranžovoskvrnný (<i>Valenciennea puellaris</i>)	0.0.2				0.0.2	
čel.: Siganidae						
králíčkovec liščí (<i>Siganus vulpinus</i>)	0.0.1				0.0.1	
čel.: Acanthuridae						
bodlok žlutý (<i>Zebrasoma flavescens</i>)	0.0.1				0.0.1	
čel.: Belontiidae						
bojovnice pestrá (<i>Betta splendens</i>)	0.0.1				0.0.1	
čichavec medový (<i>Colisa chuna</i>)	0.0.6				0.0.6	
čichavec zakrslý (<i>Colisa lalia</i>)	2.2				2.2	
čichavec šedý (<i>Trichogaster trichopterus</i>)	0.0.4				0.0.4	
čichavec perleťový (<i>Trichogaster leerii</i>)	0.0.2				0.0.2	
čel.: Osphronemidae						
gurama velká (<i>Osphronemus goramy</i>)	1.0.1				1.0.1	
čel.: Channidae						
hadohlavec (<i>Channa asiatica</i>)	0.0.2				0.0.2	
řád: čtverzubci (Tetraodontiformes)						
čel.: Balistidae						
ostelec červenozubý (<i>Odonus niger</i>)	0.0.1				0.0.1	

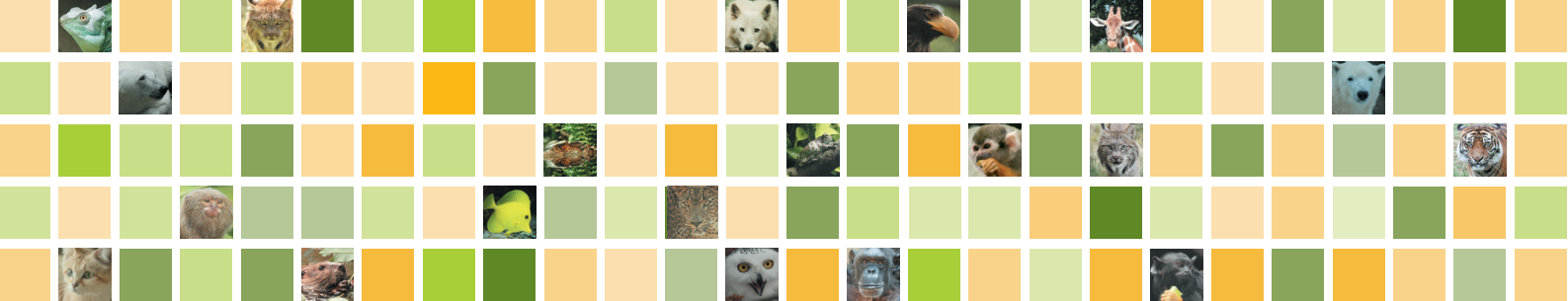
SEZNAM CHOVANÝCH ZVÍŘAT / LIST OF ANIMAL KEPT

čel.: Tetraodontidae									
čtverzubeč (<i>Tetraodon nigroviridis</i>)	0.0.1					0.0.1			
třída: obojživelníci (Amphibia)									
řád: žáby (Anura)									
čel.: Hylidae									
listovnice červenooká (<i>Agalychnis callidryas</i>)	0.0.6					0.0.6	II		
rosnička včelí (<i>Phrynohyas resinifictrix</i>)	1.3.1					1.3.1			
čel.: Pipidae									
drápatka vodní (<i>Xenopus laevis</i>)	1.1.1					1.1.1			
čel.: Pelodyridae									
rosnice siná (<i>Pelodyras caerulea</i>)	0.0.10					0.0.10			
řád: ocasatí (Caudata)									
čel.: Ambystomatidae									
axolotl mexický (<i>Ambystoma mexicanum</i>)	0.0.5					0.0.5	II	RDB	
čel.: Salamandridae									
žebrovník Waltlův (<i>Pleurodeles waltli</i>)	0.0.5					0.0.5			
třída: plazi (Reptilia)									
řád: želvy (Chelonia)									
čel.: Carettochelyidae									
karetka novoguinejská (<i>Carettochelys insculpta</i>)	0.0.3					0.0.3	II	RDB	
čel.: Emydidae									
želva nádherná (<i>Trachemys scripta elegans</i>)	1.3.19		0.0.4	0.1.1		1.2.20			
čel.: Geomydidae									
želva amboinská (<i>Cuora amboinensis</i>)	0.1					0.1	II	ESB,RDB	
želva ostnitá (<i>Heosemys spinosa</i>)	1.1			0.1		1.0	II	ESB,RDB	
orlicie bornejská (<i>Orlitia borneensis</i>)	0.0.6					0.0.6	II	ESB,RDB	
čel.: Testudinidae									
želva paprscitá (<i>Astrochelys radiata</i>)	1.1					1.1	I	ESB,RDB	
želva uhlířská (<i>Chelonoidis carbonaria</i>)	1.2.2					1.2.2	II		
želva pavoukovitá (<i>Pyxis arachnoides brygooi</i>)	6.0					6.0	I	RDB	
želva pardálí (<i>Stigmochelys pardalis babcocki</i>)	0.0.4					0.0.4	II		
želva zelenavá (<i>Testudo hermanni boettgeri</i>)	3.0.7		0.0.1	3.0.1	0.0.1	0.0.6	II		
želva čtyřprstá (<i>Testudo horsfieldii</i>)	0.1					0.1	II	RDB	
želva vroubená (<i>Testudo marginata</i>)	1.0					1.0	II		
čel.: Trionychidae									
kožnatka kousavá (<i>Apalone ferox</i>)	1.0			1.0					
čel.: Chelidae									
vousivka pestrá (<i>Phrynops Geoffroanus</i>)	1.0					1.0			
čel.: Pelomedusidae									
pelusie hnědá (<i>Pelusios castaneus</i>)	1.0					1.0	III		

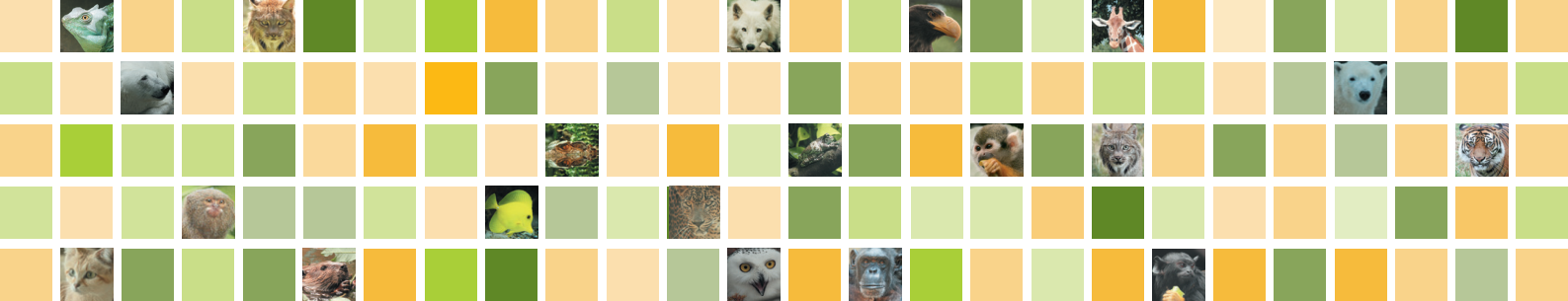
SEZNAM CHOVANÝCH ZVÍŘAT / LIST OF ANIMAL KEPT

řád: krokodýli (Crocodylia)								
čel.: Crocodylidae								
krokodýl čelnatý (<i>Osteolaemus tetraspis</i>)			0.0.2		0.0.2		I	ESB,RDB
kajmánek trpasličí (<i>Paleosuchus palpebrosus</i>)	0.2					0.2	II	
řád: šupinatí (Squamata)								
čel.: Iguanidae								
anolis obrovský (<i>Anolis equestris</i>)	3.4					3.4		
bazilišek zelený (<i>Basiliscus plumifrons</i>)	1.3			1.1		0.2		
bazilišek páskovaný (<i>Basiliscus vittatus</i>)	0.4			0.3		0.1		
leguánovec obojkový (<i>Crotaphytus collaris</i>)	3.0			1.0		2.0		
leguán nosorohý (<i>Cyclura cornuta</i>)	2.1			0.1		2.0	I	ESB,RDB
leguán kubánský (<i>Cyclura nubila</i>)	2.5.3					2.5.3	I	ISB,RDB
leguán zelený (<i>Iguana iguana</i>)	2.3			0.1		2.2	II	
leguán madagaskarský (<i>Oplurus cuvieri cuvieri</i>)	2.1.2	0.2				2.3.2		
leguánek ostnitý (<i>Sceloporus magister</i>)	4.2.10			2.0.3		2.2.7		
čukvala zavalitá (<i>Sauromalus obesus obesus</i>)	2.1					2.1		
čel.: Agamidae								
trnorep skalní (<i>Uromastyx acanthinura</i>)	0.0.65	0.0.4		0.0.2		0.0.67	II	
čel.: Gekkonidae								
gekončík noční (<i>Eublepharis macularius</i>)	2.2.1					2.2.1		
čel.: Scincidae								
scink šestipruhý (<i>Chalcides sexlineatus</i>)	0.0.1			0.0.1				
tilikva scinkovitá (<i>Tiliqua scincoides</i>)			1.0			1.0		
čel.: Teiidae								
dracena krokodýlovitá (<i>Dracaena guianensis</i>)	1.1					1.1	II	
čel.: Helodermatidae								
korovec mexický (<i>Heloderma horridum horridum</i>)	1.1					1.1	II	EEP,ISB,RDB
čel.: Varanidae								
varan mangrovový (<i>Varanus indicus</i>)	1.0					1.0	II	
čel.: Boidae								
anakonda velká (<i>Eunectes murinus</i>)	2.2			1.0		1.2	II	
hroznýšovec kubánský (<i>Epicrates angulifer</i>)	1.0					1.0	II	EEP
hroznýšovec duhový (<i>Epicrates cenchria maurus</i>)	1.0					1.0	II	
hroznýš královský (<i>Boa constrictor</i>)	0.1					0.1	II	
krajta diamantová (<i>Morelia spilota variegata</i>)	1.0			1.0			II	
krajta královská (<i>Python regius</i>)	0.1		0.0.2			0.1.1	II	
krajta tygrovitá (<i>Python molurus</i>)	0.1					0.1	II	
čel.: Colubridae								
korálovka sedlatá (<i>Lampropeltis triangulum</i>)	0.0.3			0.0.1		0.0.2		
korálovka sedlatá (<i>Lampropeltis triangulum campbelli</i>)	0.1					0.1		

SEZNAM CHOVANÝCH ZVÍŘAT / LIST OF ANIMAL KEPT

užovka tenkoocasá (<i>Orthriophis taeniurus taeniurus</i>)			0.01		0.01			
užovka amurská (<i>Elaphe schrencki</i>)			0.01			0.01		
užovka červená (<i>Pantherophis guttatus</i>)	1.0.2			1.0		0.02		
užovka domácí (<i>Lamprophis fuliginosus</i>)	0.0.1					0.01		
třída: ptáci (Aves)								
řád: pštrosové (Struthioniformes)								
čel.: Struthionidae								
pštros dvoupřstý (<i>Struthio camelus</i>)	1.1		0.1			1.2	I	
řád: nanduové (Rheiformes)								
čel.: Rheidae								
nandu pampový (<i>Rhea americana</i>)	1.2					1.2	II	
řád: kasuárové (Casuariiformes)								
čel.: Casuariidae								
kasuár přílbový (<i>Casuarus casuarus</i>)	1.1			0.1		1.0		ESB,RDB
čel.: Dromaiidae								
emu hnědý (<i>Dromaius novaehollandiae</i>)	1.1	0.0.2		0.0.1	0.0.1	1.1		
řád: brodiví (Ciconiiformes)								
čel.: Ardeidae								
volavka popelavá (<i>Ardea cinerea</i>)			0.01					
bukač velký (<i>Botaurus stellaris</i>)			0.01					
čel.: Ciconiidae								
čáp bílý (<i>Ciconia ciconia</i>)	0.0.1							
čel.: Threskiornithidae								
ibis posvátný (<i>Threskiornis aethiopicus</i>)	4.7			2.1		2.6	III	
řád: vrubozobí (Anseriformes)								
čel.: Anatidae								
kachnička mandarínská (<i>Aix galericulata</i>)	3.3				1.0	2.3		
ostralka štíhlá (<i>Anas acuta</i>)	0.3		1.0			1.2	III	
kachna divoká (<i>Anas platyrhynchos</i>)			0.0.8					
kachna domácí - ruanská (<i>Anas platyrhynchos f. domestica</i>)			1.2			1.2		
labuť koskoroba (<i>Coscoroba coscoroba</i>)	1.1					1.1	II	
kajka mořská (<i>Somateria mollissima</i>)			2.5.1	1.0.1		1.5		
řád: dravci (Falconiformes)								
čel.: Accipitridae								
jestřáb lesní (<i>Accipiter gentilis</i>)			0.01				II	
krahujec obecný (<i>Accipiter nisus</i>)			0.0.2			0.0.1	II	
káně lesní (<i>Buteo buteo</i>)	0.0.3		0.0.5			0.0.2	II	
moták pochop (<i>Circus aeruginosus</i>)	2.1					2.1	II	
orel východní (<i>Haliaeetus pelagicus</i>)	1.1					1.1	II	ESB,RDB

SEZNAM CHOVANÝCH ZVÍŘAT / LIST OF ANIMAL KEPT

čel.: Falconidae

raroh velký (<i>Falco cherrug</i>)	1.1				1.1	II	RDB
sokol stěhovavý (<i>Falco peregrinus</i>)	0.1				0.1	I	
ostříž lesní (<i>Falco subbuteo</i>)			0.0.1			II	
poštolka obecná (<i>Falco tinnunculus</i>)	0.1		0.0.14			II	

řád: hrabaví (Galliformes)

čel.: Cracidae

hoko červený (<i>Crax rubra rubra</i>)	1.1		0.1		0.1	1.1	III	
--	-----	--	-----	--	-----	-----	-----	--

čel.: Phasianidae

orebice chucar (<i>Alectoris chucar</i>)	1.0					1.0		
kur domácí (<i>Gallus gallus f. domestica</i>)	1.4				1.1	0.3		
kur domácí - kočinka (<i>Gallus gallus f. domestica</i>)	1.3					1.3		
bažant stříbrný (<i>Lophura nycthemera</i>)			0.0.1					
krůta domácí (<i>Meleagris gallopavo f. domestica</i>)	3.0			1.0				
perlička domácí (<i>Numida meleagris f. domestica</i>)	1.4				1.1	0.3		
páv korunkatý (<i>Pavo cristatus</i>)	4.3					4.3		
křepelka korunkatá (<i>Rollulus rouloul</i>)	1.0			1.0				

řád: krátkokřídlí (Gruiformes)

čel.: Gruidae

jeřáb mandžuský (<i>Grus japonensis</i>)	1.1					1.1	I	EEP, JSB, RDB
--	-----	--	--	--	--	-----	---	---------------

řád: bahňáci (Charadriiformes)

čel.: Haematopodidae

ústřičník velký (<i>Haematopus ostralegus</i>)			0.0.2			0.0.2		
--	--	--	-------	--	--	-------	--	--

čel.: Scolopacidae

jespák bojovný (<i>Philomachus pugnax</i>)			0.0.6		0.0.2	0.0.4		
--	--	--	-------	--	-------	-------	--	--

řád: měkkozobí (Columbiformes)

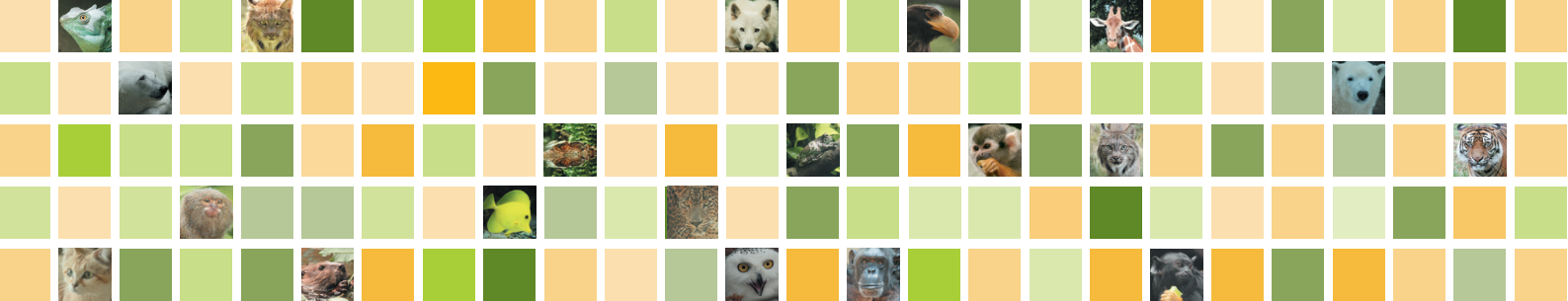
čel.: Columbidae

holub domácí (<i>Columba livia f. domestica</i>)			0.0.12			0.0.2		
holub domácí - pávík (<i>Columba livia f. domestica</i>)	1.1				1.0	0.1		
holub domácí - king (<i>Columba livia f. domestica</i>)	0.2				0.1	0.1		
hrdlička zahradní (<i>Streptopelia decaocto</i>)			0.0.2					
hrdlička chechtavá (<i>Streptopelia roseogrisea</i>)	2.2					2.2	III	

řád: papoušci (Psittaciformes)

čel.: Cacatuidae

kakadu bílý (<i>Cacatua alba</i>)	1.3				0.2	1.1	II	RDB
kakadu Goffinův (<i>Cacatua goffini</i>)	3.0					3.0	I	
kakadu růžový (<i>Eolophus roseicapillus</i>)	1.0					1.0	II	
korela chocholatá (<i>Nymphicus hollandicus</i>)	5.1.1					5.1.1		
kakadu palmový (<i>Probosciger aterrimus</i>)			2.4		1.2	1.2	I	EEP

SEZNAM CHOVANÝCH ZVÍŘAT / LIST OF ANIMAL KEPT

čel.: Psittacidae

agapornis Fischerův (<i>Agapornis fischeri</i>)	0.0.3					0.0.3	II	
amazoňan modročelý (<i>Amazona aestiva</i>)			0.1			0.1	II	
amazoňan modrobradý (<i>Amazona festiva</i>)	1.0					1.0	II	
ara ararauna (<i>Ara ararauna</i>)	2.0					2.0	II	
ara zelenokřídý (<i>Ara chloroptera</i>)	1.1					1.1	II	
vaza velký (<i>Coracopsis vasa</i>)	1.1					1.1	II	
kakariki rudočelý (<i>Cyanoramphus novaezelandiae</i>)	5.3.2			2.1.2	2.0	1.2	I	RDB
papoušek různobarvý pestrý (<i>Eclectus roratus polychloros</i>)	0.1					0.1	II	
papoušek vlnkovaný (<i>Melopsittacus undulatus</i>)	13.14.10	2.0		3.0.3		12.14.7		
traváček ozdobný (<i>Neophema elegans</i>)	0.1					0.1	II	
nestor kea (<i>Nestor notabilis</i>)	1.1			1.0		0.1	II	ESB,RDB
rosela Pennantova (<i>Platycercus elegans</i>)			0.0.1				II	
rosela pestrá (<i>Platycercus eximius</i>)	0.1			0.1			II	
ara marakana (<i>Prioniturus maracana</i>)	1.0					1.0	I	
papoušek zpěvavý (<i>Psephotus haematonotus</i>)	6.1		0.0.1			6.1.1	II	
žako šedý (<i>Psittacus erithacus</i>)	0.0.3					0.0.3	II	
žako velký (<i>Psittacus erithacus erithacus</i>)	0.4					0.4	II	
žako liberijský (<i>Psittacus erithacus timmeh</i>)	9.7			0.2		9.5	II	

řád: sovy (Strigiformes)

čel.: Tytonidae

sova pálená (<i>Tyto alba</i>)	2.1				2.1		II	
----------------------------------	-----	--	--	--	-----	--	----	--

čel.: Strigidae

sýček obecný (<i>Athene noctua</i>)	3.3	1.1		1.0		3.4	II	
kalous ušatý (<i>Asio otus</i>)	2.0		0.0.3			2.0.1	II	
výr velký (<i>Bubo buba</i>)	1.2					1.2	II	
sovice sněžní (<i>Nyctea scandiaca</i>)	1.1		1.0	1.0		1.1	II	
puštík obecný (<i>Strix aluco</i>)	2.1		0.0.5			2.1	II	
puštík vousatý (<i>Strix nebulosa</i>)			1.0			1.0	II	

řád: svišťouni (Apodiformes)

čel.: Apodidae

rorýs obecný (<i>Apus apus</i>)			0.0.6					
-----------------------------------	--	--	-------	--	--	--	--	--

řád: srostloprstí (Coraciiformes)

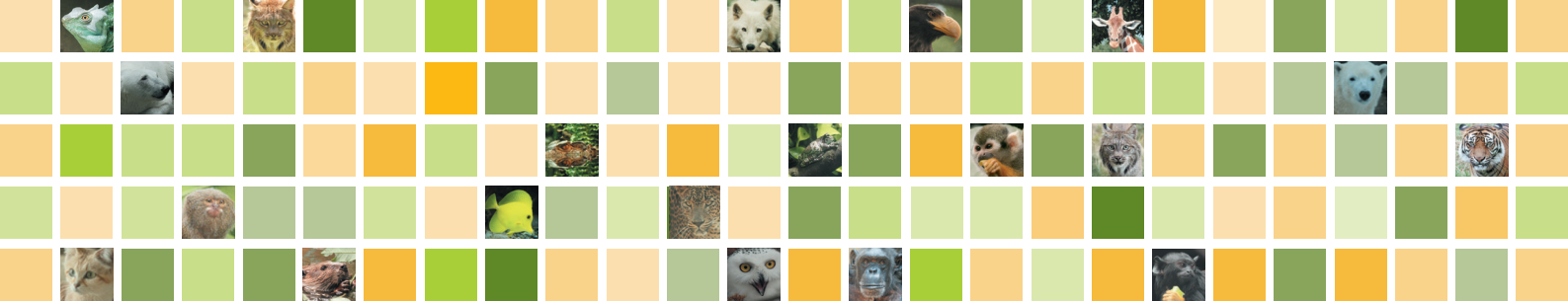
čel.: Alcedinidae

ledňák obrovský (<i>Dacelo novaeguineae</i>)	1.1					1.1		
--	-----	--	--	--	--	-----	--	--

řád: šplhavci (Piciformes)

čel.: Picidae

datel černý (<i>Dryocopus martius</i>)			0.0.1					
strakapoud velký (<i>Picoides major</i>)			0.0.1			0.0.1		

SEZNAM CHOVANÝCH ZVÍŘAT / LIST OF ANIMAL KEPT

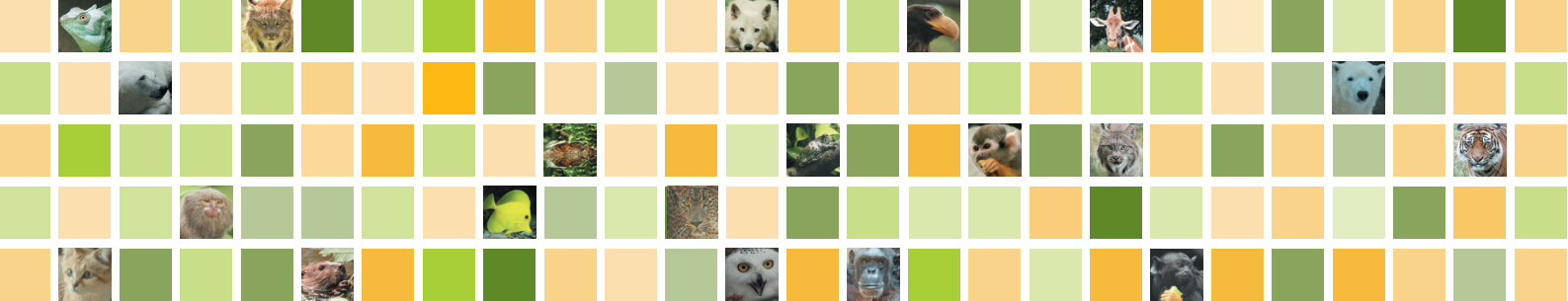
řád: pěvci (Passeriformes)									
čel.: Turdidae									
rehek domácí (<i>Phoenicurus ochruros</i>)			0.02						
kos černý (<i>Turdus merula</i>)			0.06						
čel.: Fringillidae									
pěnkava obecná (<i>Fringilla coelebs</i>)			0.01						
dlask tlustozobý (<i>Coccothraustes coccothraustes</i>)			0.03			0.01			
čel.: Estrildidae									
zebrička pestrá (<i>Taeniopygia guttata</i>)	9.2			1.0		8.2			
čel.: Ploceidae									
vrabec domácí (<i>Passer domesticus</i>)			0.01						
čel.: Sturnidae									
majna Rothschildova (<i>Leucopsar rothschildi</i>)	1.1					1.1	I	EEP, RDB	
čel.: Corvidae									
havran polní (<i>Corvus frugilegus</i>)			0.04		0.01				
vrána obecná (<i>Corvus corone</i>)	0.01								
sojka obecná (<i>Garrulus glandarius</i>)			0.04			0.01			
třída: savci (Mammalia)									
řád: vačnatci (Marsupialia)									
čel.: Potoroidae									
klokánek králikovitý (<i>Bettongia penicillata</i>)	1.2					1.2	I	EEP, ISB	
čel.: Macropodidae									
klokan rudokrký Bassův (<i>Macropus rufogriseus fruticosa</i>)	7.1		0.1	0.1		6.1			
řád: hmyzožravci (Insectivora)									
čel.: Erinaceidae									
ježek západní (<i>Erinaceus europaeus</i>)	0.016		0.034			0.09			
ježek východní (<i>Erinaceus concolor</i>)	0.03		0.021			0.05			
řád: letouni (Chiroptera)									
čel.: Pteropidae									
kaloň plavý (<i>Eidolon helvum</i>)	4.4			1.0		3.4			
čel.: Vespertilionidae									
netopýr Saviův (<i>Hypsugo savii</i>)			0.01			0.01			
netopýr rezavý (<i>Nyctalus noctula</i>)			0.05			0.04			
netopýr hvízdavý (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)			0.066			0.055			
netopýr pestrý (<i>Vespertilio murinus</i>)			0.010			0.09			
řád: primáti (Primates)									
čel.: Lemuridae									
lemur běločelý (<i>Eulemur albifrons</i>)	3.1					3.1	I		
čel.: Callithrichidae									
tamarín žlutoruký (<i>Saguinus midas</i>)	3.2			1.0		2.2	II	ESB	

SEZNAM CHOVANÝCH ZVÍŘAT / LIST OF ANIMAL KEPT

kosman bělovousý (<i>Callithrix jacchus</i>)	2.1			1.0		1.1	II	
kosman zakrslý (<i>Callithrix pygmaea pygmaea</i>)	4.3.2	0.0.2		1.1.1		3.2.3	II	
čel.: Cebidae								
kotul veverovitý (<i>Saimiri sciureus</i>)	1.3.1	0.0.1				1.3.2	II	EEP
čel.: Cercopithecidae								
dželada (<i>Theropithecus gelada</i>)	3.0					3.0	II	EEP,ISB
mandril (<i>Mandrillus sphinx</i>)	1.1			1.0		0.1	II	EEP,RDB
pavián anubi (<i>Papio anubis</i>)	1.4					1.4	II	
makak chocholatý (<i>Macaca nigra nigra</i>)	1.0			1.0			II	EEP,RDB
čel.: Pongidae								
šimpanz (<i>Pan troglodytes</i>)	1.3				0.2	1.1	I	ESB,RDB
řád: šelmy (Carnivora)								
čel.: Canidae								
vlk arktický (<i>Canis lupus arctos</i>)	5.6	6.4		0.1	3.2	8.7	I	
liška polární (<i>Alopex lagopus</i>)	5.9			2.1	2.2	1.6		
vlk hřivnatý (<i>Chrysocyon brachyurus</i>)	1.1			0.1		1.0	II	EEP,ISB
čel.: Ursidae								
medvěd lední (<i>Ursus maritimus</i>)	0.1	0.0.1	1.0		0.0.1	1.1	II	EEP,ISB,RDB
medvěd kamčatský (<i>Ursus arctos beringianus</i>)			1.1			1.1	II	
čel.: Procyonidae								
nosál červený (<i>Nasua nasua</i>)	2.1	0.0.5		0.0.5		2.1		
čel.: Mustelidae								
rosomák (<i>Gulo gulo gulo</i>)			1.1			1.1		EEP,RDB
skunk pruhovaný (<i>Mephitis mephitis</i>)			1.0			1.0		
kuna skalní (<i>Martes foina</i>)			0.0.7					
jezevec lesní (<i>Meles meles</i>)			0.0.1					
fretka (<i>Mustela furo</i>)	1.4.4		4.2.4	0.1		4.3		
rosomák sibiřský (<i>Gulo gulo sibirica</i>)	0.1				0.1			EEP,RDB
čel.: Viverridae								
binturong (<i>Arctictis binturong</i>)	1.1					1.1	III	ESB
čel.: Herpestidae								
surikata (<i>Suricata suricatta</i>)	3.2			0.1	1.0	2.1		
čel.: Felidae								
kočka pouštní (<i>Felis margarita harrisoni</i>)	2.2	3.1.3		0.1.3	1.0	4.2	II	EEP,ISB
levhart cejlonský (<i>Panthera pardus kotiya</i>)	1.1		2.1	1.1	1.0	1.1	I	EEP,ISB,RDB
rys ostrovid (<i>Lynx lynx</i>)	1.0			1.0			II	ESB
rys kanadský (<i>Lynx canadensis</i>)	1.1	3.1		0.1	3.0	1.1	II	
jaguarundi (<i>Herpailurus yagouaroundi</i>)	0.2		1.0		0.1	1.1	I	
tygr sumaterský (<i>Panthera tigris sumatrae</i>)	1.1					1.1	I	EEP,ISB,RDB

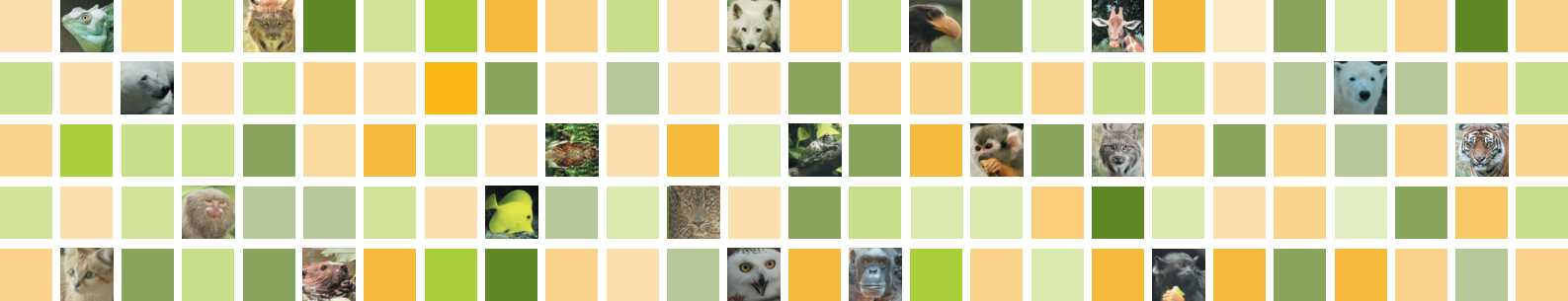
SEZNAM CHOVANÝCH ZVÍŘAT / LIST OF ANIMAL KEPT

čel.: Otariidae									
lachtan jihoafrický (<i>Arctocephalus pusillus</i>)	1.2					1.2	II		
řád: lichokopytníci (Perissodactyla)									
čel.: Equidae									
oseľ domácí (<i>Equus asinus</i>)			1.0			1.0			
kůň domácí - fríský (<i>Equus caballus</i>)			0.2			0.2			
kůň domácí - irský kob (<i>Equus caballus</i>)	2.0					2.0			
kůň domácí - mini appaloosa (<i>Equus caballus</i>)			3.3			3.3			
kůň domácí - pony (<i>Equus caballus</i>)	3.1				2.0	1.1			
kůň domácí - shetlandský pony (<i>Equus caballus</i>)	1.4	1.0			1.1	1.3			
zebra Grévyho (<i>Equus grevyi</i>)	1.5	1.0			0.2	2.3	I	EEP,ISB,RDB	
kulan (<i>Equus hemionus kulan</i>)	0.1					0.1	II	EEP,ISB,RDB	
kiang východní (<i>Equus kiang holdereri</i>)	2.3					2.3	II	ISB	
kůň Převalského (<i>Equus przewalskii</i>)	0.3					0.3	I	EEP,ISB	
zebra Chapmanova (<i>Equus quagga chapmani</i>)	3.2	0.1	0.1		1.2	2.2			
čel.: Tapiridae									
tapír jihoaamerický (<i>Tapirus terrestris</i>)	0.2	0.1				0.3	II	EEP,RDB	
řád: sudokopytníci (Artiodactyla)									
čel.: Suidae									
prase domácí - mangalica (<i>Sus domestica</i>)			0.2		0.2				
prase domácí - mini (<i>Sus domestica</i>)			1.1			1.1			
čel.: Tayassuidae									
pekari bělobradý (<i>Tayassu pecari</i>)	3.6	0.0.1			0.0.1	3.6	II		
čel.: Camelidae									
velbloud dvouhrbý (<i>Camelus ferus</i>)	3.3	1.0			1.0	2.3			
alpaka (<i>Vicugna pacos</i>)	1.4	1.3			0.1	2.6			
vikuňa (<i>Vicugna vicugna</i>)			1.2			1.2	I	EEP,ISB	
čel.: Giraffidae									
žirafa síťovaná (<i>Giraffa camelopardalis reticulata</i>)	0.2	1.1				1.3		EEP	
čel.: Cervidae									
los evropský (<i>Alces alces alces</i>)	2.2					2.2			
srnec obecný (<i>Capreolus capreolus</i>)			0.0.1						
jelen sibiřský (<i>Cervus canadensis sibiricus</i>)	1.2	2.0			1.0	2.2			
jelen milu (<i>Elaphurus davidianus</i>)	3.8	3.0			4.0	2.8	RDB		
sob (<i>Rangifer tarandus</i>)	1.5	2.2		1.0		2.7			
čel.: Bovidae									
paovce hřivnatá (<i>Ammotragus lervia</i>)	4.4	2.1	1.3	1.2		5.6	II	RDB	
bizon (<i>Bison bison</i>)	2.4	2.1			2.0	2.5			
jak domácí (<i>Bos grunniens</i>)	1.4	2.0	0.1			3.5			
tur domácí (<i>Bos taurus</i>)			0.1		0.1				

SEZNAM CHOVANÝCH ZVÍŘAT / LIST OF ANIMAL KEPT

takin indický (<i>Budorcas taxicolor taxicolor</i>)	2.4	1.2		0.2	1.0	2.4	II	ESB,RDB
koza domácí (<i>Capra hircus</i>)			0.1					
koza domácí - kamerunská (<i>Capra hircus</i>)	2.4	3.6.1			5.1.1	0.9		
kozorožec sibiřský (<i>Capra sibirica</i>)	5.7	2.3.1		1.0.1		5.10		
pakůň modrý (<i>Connochaetes taurinus taurinus</i>)	1.3					1.3		
ovce domácí - cápová (<i>Ovis aries aries</i>)	1.1					1.1		
ovce domácí - Jákobova (<i>Ovis aries aries</i>)	1.6	5.3			1.5	5.4		
ovce domácí - kamerunská (<i>Ovis aries aries</i>)	0.7				0.5			
ovce domácí - walliská (<i>Ovis aries aries</i>)	0.2					0.2		
řád: hlodavci (Rodentia)								
čel.: Sciuridae								
psoun prériový (<i>Cynomys ludovicianus</i>)	3.2	0.0.5	0.1	2.1	0.1	1.1.5		
ratufa černoprstá (<i>Ratufa macroura</i>)	0.1					0.1	II	RDB
veverka obecná (<i>Sciurus vulgaris</i>)			0.0.10					
sysel obecný (<i>Spermophilus citellus</i>)	5.6	0.1.3	5.8	2.1		8.14.3		RDB
sysel Richardsonův (<i>Spermophilus richardsonii</i>)	1.0					1.0		
burunduk (<i>Tamias sibiricus</i>)	1.0					1.0		
čel.: Castoridae								
bobr kanadský (<i>Castor canadensis</i>)	1.2	3.2.3		0.0.3	0.1	4.3		
bobr evropský (<i>Castor fiber</i>)			0.0.1					
čel.: Muridae								
pískomil mongolský (<i>Meriones unguiculatus</i>)	1.3					1.3		
čel.: Chinchillidae								
čičila vlnatá - domestikovaná forma (<i>Chinchilla lanigera</i>)			0.0.1			0.0.1		
čel.: Caviidae								
mara stepní (<i>Dolichotis patagonum</i>)	1.3.2	0.0.2			0.1	1.2.4		
morče domácí (<i>Cavia porcellus</i>)	2.2	4.0	4.7.4	1.1	6.0.3	3.8		
čel.: Hydrochaeridae								
kapybara (<i>Hydrochaeris hydrochaeris</i>)	1.1					1.1		
čel.: Dasyproctidae								
aguti Azarův (<i>Dasyprocta azarae</i>)	1.1					1.1		ESB,RDB
čel.: Octodontidae								
osmák degu (<i>Octodon degus</i>)	0.0.3					0.0.3		
řád: zajíci (Lagomorpha)								
čel.: Leporidae								
zajíc polní (<i>Lepus europaeus</i>)			0.0.1					
králík domácí (<i>Oryctolagus cuniculus v. edulis</i>)	2.4		0.3.2	1.2	0.2.1	1.3		
králík domácí - zakrslý (<i>Oryctolagus cuniculus v. edulis</i>)	1.2.8		4.0.21	1.0.10	0.0.14	4.2.3		

PROJEKTY OCHRANY FAUNY ČESKÉ REPUBLIKY

CONSERVATION PROJECTS OF CZECH REPUBLIC FAUNA

Sysel v živochytné pasti / European ground squirrel in a trap at the Vyškov airport
Photo by Aneta Mazancová

Výtěr bukální sliznice na genetickou analýzu / Buccal mucosa swab for a genetic analysis
Photo by Aneta Mazancová

Hlava sysla odchyteného na vyškovském letišti / The head of a Ground squirrel
Photo by Aneta Mazancová

Dotace z programu ministerstva životního prostředí Příspěvek zoologickým zahradám, zahrnutého do dotačního titulu Zapojení českých zoologických zahrad do systému ochrany přírody České republiky, čerpala naše zoo v roce 2010 při účasti na třech ochrannářských projektech:

Záchranný program sysla obecného v ČR

Rok 2010 byl třetím rokem realizace projektu na ochranu sysla obecného, na němž Zoo Brno spolupracuje s Agenturou ochrany přírody a krajiny (AOPK).

Sysel obecný patřil v minulosti k běžným škůdcům v zemědělství, dnes se však v České republice vyskytuje pouze na několika desítkách ostrůvkovitých území. Právě izolovanost a malá početnost kolonií je hlavním důvodem ohrožení sysla. Za této situace dochází snadno k zániku kolonií, protože jakékoliv ztráty způsobené vlivem různých negativních faktorů nemohou být kompenzovány imigrací jedinců odjinud.

Cílem projektu je zachování tohoto kriticky ohroženého živočicha jako volně žijícího druhu na území ČR, a to jednak zabezpečením potřebného managementu na lokalitách přirozeného výsky-

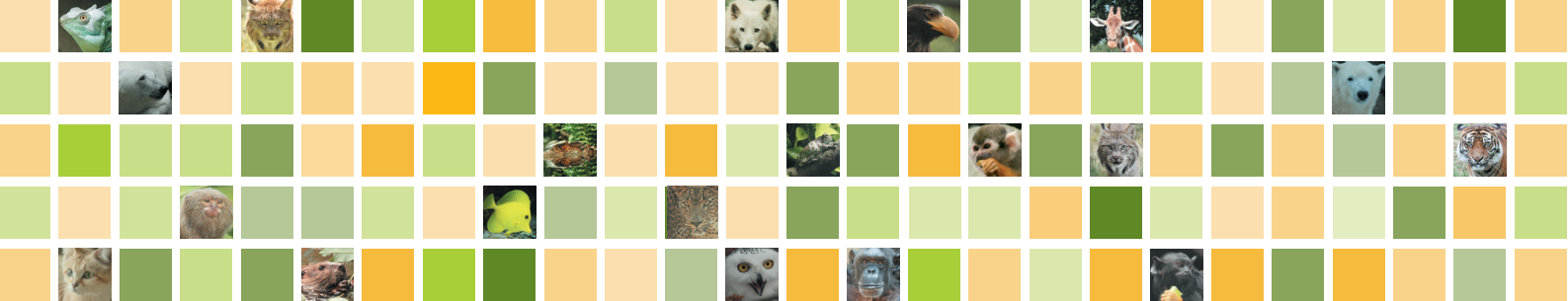
tu sysla, jednak repatriací syslů odchovaných v polopřirozených podmínkách na místa vhodná k zakládání nových populací. Právě do této části projektu je aktivně zapojena naše zoo.

V zázemí zoo jsme v roce 2009 vybudovali voliér pro polopřirozený odchov syslů. Do voliéry jsme vpustili deset jedinců (čtyři samce a šest samic), odchytených na letišti ve Vyškově. Zdá se, že

tato zakladatelská chovná skupina přežila první období hibernace ve zdraví, podle našich odhadů nedošlo během zimy ke ztrátám. Na jaře 2010 jsme skupinu posílili o 13 zvířat (pět samců a osm samic), pocházejících opět z prosperující kolonie na vyškovském letišti. Společně s pracovníky AOPK, členy realizačního týmu projektu, jsme sysly po odchytu do živochytných pastí a prova-

Aplikace čipů a antiparazitik po transportu do chovného zařízení v Zoo Brno / Application of chips and antiparasitics after the transport into an aviary at the Brno Zoo
Photo by Aneta Mazancová

PROJEKTY OCHRANY FAUNY ČESKÉ REPUBLIKY

CONSERVATION PROJECTS OF CZECH REPUBLIC FAUNA

zových ok ještě na letišti zvážili, odebrali jim vzorky trusu na parazitologické vyšetření a stěry tkání z bukální sliznice na genetickou analýzu. Po transportu do zoo jsme je označili identifikačním čipem a aplikovali jim antiectoparazitika. Vypouštění do chovného zařízení proběhlo obdobným způsobem jako v roce předchozím. Sysly jsme jednotlivě vložili do předvrtaných děr a vstupní otvor uzavřeli umělohmotnou lahví. Do druhého dne si všichni sysli vyhrabali únikové chodbičky a vlastní nory. Během několika následujících dní byla aktivita v okolí předvrtaných děr nulová, proto jsme je zasypali zeminou, aby tam mohly růst traviny.

Noví jedinci se rychle aklimatizovali a již den po transportu výrazně vzrostl počet kusů viděných na povrchu terénu ve voliéře, zejména na krmných místech. Naopak možná překvapivě kleslo množství vzájemných potyček a akustických projevů v porovnání se situací před doplněním skupiny.

V červnu jsme zaznamenali i přírůsteky. Zpozorovali jsme čtyři mláďata, přičemž jejich skutečný počet může být vyšší. Nelze jej však přesně zjistit, a to vzhledem ke snaze o co nejmenší interakci mezi chovateli a skupinou, tedy o zachování co nejpřirozenějších životních podmínek syslů. V období aktivity syslů (březen–září) jsme chovatelské zařízení denně kontrolovali a ve voliéře doplňovali krmivo. Pravidelné sečení travního porostu ve voliéře i v jejím okolí patří k základnímu managementu, zabezpečujícímu syslům příznivé životní prostředí.

V srpnu se snižoval počet pozorovaných jedinců i množství konzumovaného krmiva a v polovině září aktivita zce-

la ustala. Doufáme, že období hibernace sysli opět přežijí ve zdraví a beze ztrát.

Pracovníci AOPK monitorovali v roce 2010 lokality výskytu syslů, zjišťovali jejich početní stavy a kontrolovali dodržování potřebného managementu. Vytipovali a prozkoumali území vhodná pro zakládání nových kolonií.

V příštích dvou letech chceme zvýšit počet jedinců v odchovném zařízení o přibližně 30 syslů z různých lokalit jižní Moravy. Tímto krokem bychom rádi dosáhli vyšších přírůstků a rozšířili genetickou základnu skupiny. Zvládnutí chovu a rozmnožování sysla v zajetí je základním předpokladem jeho úspěšné repatriace.

Ochrana sýčků obecných na jižní Moravě

Projekt Ochrana sýčků obecných na jižní Moravě navazuje na výsledky aktivit v předchozích letech, během nichž byla pravidelně monitorována populace sýčků obecných v zájmovém území, vyrobeny a instalovány speciální budky, analyzovány lokality vhodné pro případné vypouštění odchovaných sýčků, zaškolená vybraná skupina spolupracovníků (studentů Veterinární a farmaceutické univerzity v Brně) a propagována ochrana sýčků mezi širokou veřejností. Zájmové území, znázorněné na níže uvedené mapě, zabírá souvislou plochu částečně zasahující do všech sedmi jihomoravských okresů.

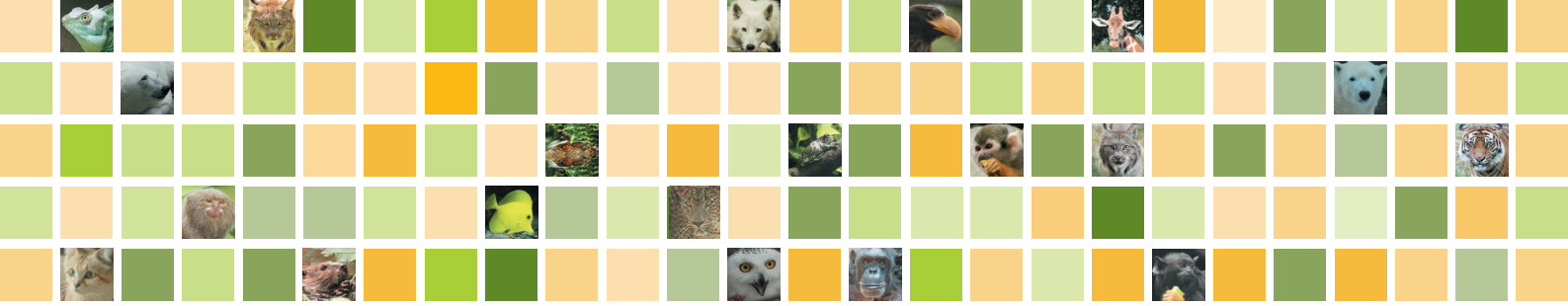
V roce 2010 proběhlo mapování výskytu sýčků obecných v místech, kde byla jejich přítomnost potvrzena v roce 2009. Jednalo se celkem o jedenáct lokalit v okresech Břeclav, Brno-venkov a Znojmo. Současně bylo zkoumáno i okolí v okruhu 5 km od potvrzeného

Sýček obecný / Little owl

výskytu, které by mohli obsadit mladí sýčci pocházející z úspěšných hnízdění. Monitoring prováděli členové pobočky Českého svazu ochránců přírody (ČSOP) v Břeclavi, partnerské organizace projektu, společně s pracovníky Zoo Brno zejména v nočních hodinách, a to jak podle dosavadní osvědčené metodiky provokace pomocí hlasových nahrávek samců sýčků, tak podle analýzy nahrávek hlasových záznamníků, instalovaných v místě výskytu sýčků (podrobnosti o akustickém monitoringu jsou uváděny na webu České společnosti ornitologické www.cso.cz/index.php?ID=1813).

Druhá metoda umožňuje pořídit hlasový záznam z celé noci i bez přítomnosti mapovatele, což zvyšuje pravděpodobnost zachycení hlasových projevů sýčků. Pro tyto účely Zoo Brno zakoupila pět hlasových záznamníků.

PROJEKTY OCHRANY FAUNY ČESKÉ REPUBLIKY

CONSERVATION PROJECTS OF CZECH REPUBLIC FAUNA

Na základě terénního monitoringu bylo v roce 2010 zjištěno celkem sedm lokalit s výskytem sýčků obecných. Ve srovnání s rokem 2009 se počet obsazených lokalit snížil o čtyři (bylo obsazeno jedenáct lokalit). Tento pokles mohl být ovlivněn tvrdou zimou, během níž panovaly značnou dobu velmi nízké teploty a dlouhotrvající sněhová pokrývka komplikovala sýčkům lov hlodavců.

v blízkosti zemědělských podniků, jejichž areálům dávají sýčci výhradní přednost při výběru místa pro hnízdění, výrazně snižuje riziko hrozící mladým sýčkům od kun skalních i zdivočelých koček domácích.

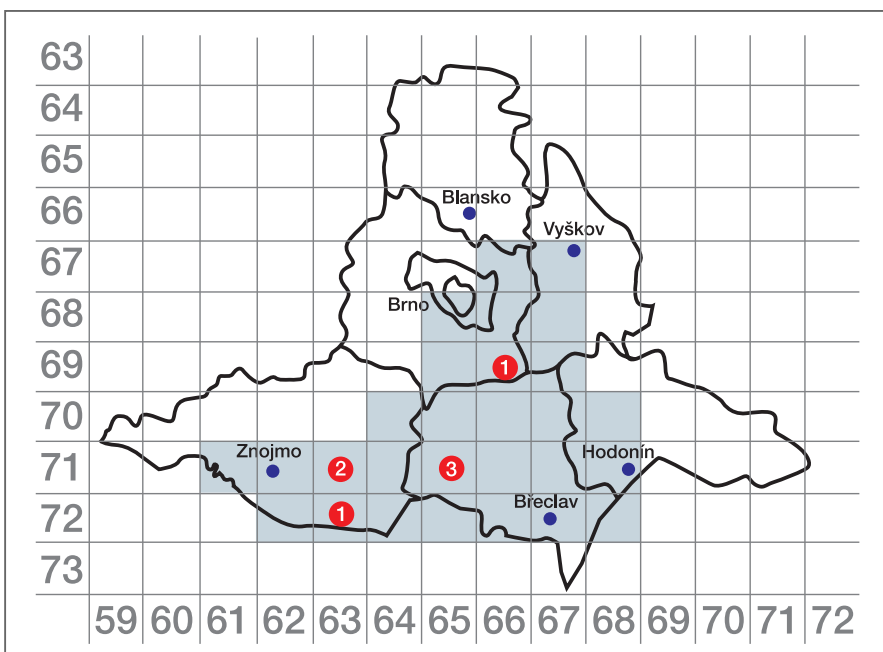
Zoo Brno také začala sýčky odchovávat a zaznamenává první úspěchy. V následujícím období chceme zvýšit počet chovných párů a pokračovat v rozmno-

Jak už jsme uvedli, partnerem zoo při práci na projektu je Český svaz ochránců přírody, základní organizace 56/02 Břeclav. Kontaktní osobou je Mgr. Libor Opluštil (724 578 678, libor.oplustil@email.cz), který je zároveň členem Mezinárodní pracovní skupiny pro výzkum a ochranu sýčků obecných (ILOWG – International Little Owl Working Group). Od ledna 2009 je Libor Opluštil současně koordinátorem Skupiny pro výzkum a ochranu sýčků obecných v ČR (tato tematická pracovní skupina byla založena v rámci aktivit Skupiny pro výzkum a ochranu dravců a sov při České společnosti ornitologické).

Podpora ochrany bobra evropského

Zoologická zahrada města Brna zahájila práci na projektu ochrany bobra evropského v roce 2009. Způsob života bobrů, spojený se schopností významného ovlivňování okolního prostředí, je pod tlakem médií obecně chápán negativně. Cílem projektu bylo pomocí videokamer zpopularizovat životní projevy bobrů a ovlivnit tak veřejnost, aby příznivěji vnímala existenci tohoto druhu. Záměru posloužil komentovaný přímý přenos z bobřího doupěte a z odchovu mláďat, přenos doplnil informační panel instalovaný v areálu zoo.

V roce 2010 jsme veřejnosti zprostředkovali přímý přenos ze života bobrů kanadských, které chováme v Zoo Brno. Jsou to velmi blízcí příbuzní bobrů evropských, kteří se od nich chováním i vzhledem téměř neliší. V zoo vznikly technicky kvalitnější a divácky atraktivnější záběry, které mnohdy ve volné přírodě není možné natočit. Kamera instalovaná v květnu do bobřího hradu v brněnské expozici přenášela unikátní záběry odchovu pěti mláďat, která se narodi-

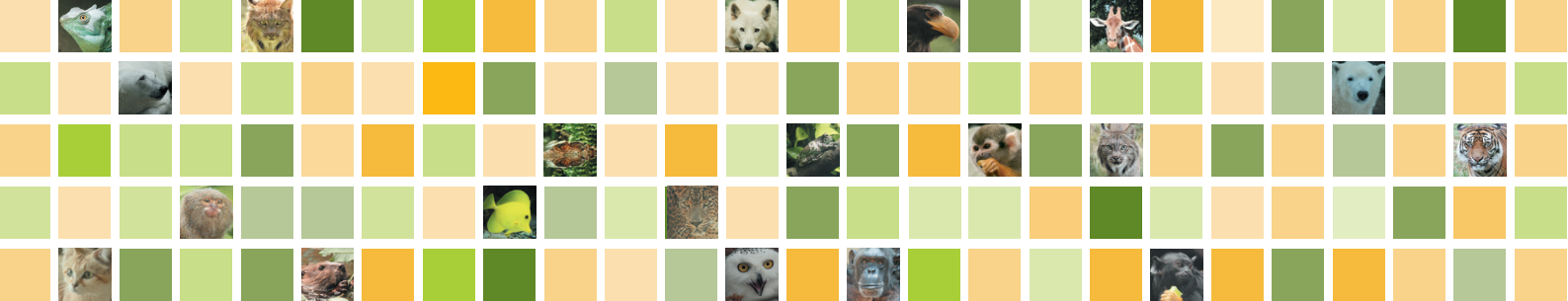

Výskyt sýčků obecných zjištěný v roce 2010 V červených kroužcích je uveden počet lokalit, ve kterých byl v daném kvadrátu (10x12 km) jednotného zoologického mapování České republiky zaznamenán výskyt sýčků. Ve všech případech šlo o areály zemědělských podniků. Šedou barvou je znázorněno zájmové území, ve kterém vyvíjí Zoo Brno a ČSOP Břeclav aktivity na podporu sýčků.

Podle vzoru ornitologů z pobočky německé ochranné organizace AG Eulen, působící v okrese Ludwigsburg v Bádensku-Württembersku, břeclavská organizace ČSOP v roce 2010 vyrobila a na vybraných místech instalovala 15 budek pro sýčky s dvojitou vnitřní přepážkou, zabráňující vniknutí kuny. Tento typ budky, umístěný na stromě

žování sýčků. Odchované jedince hodláme podle záměru projektu připravovat na život v přírodě a vypouštět je ve vybraných monitorovaných lokalitách na svobodu.

Informace o projektu na ochranu sýčků i o možnosti pomoci těmto ptákům jsou uvedeny na internetových stránkách Zoo Brno, v sekci Ochrana fauny.

PROJEKTY OCHRANY FAUNY ČESKÉ REPUBLIKY

CONSERVATION PROJECTS OF CZECH REPUBLIC FAUNA

la 2. června 2010. Další kamera umístěna ve venkovním výběhu spustila přenos 11. října 2010 a obohatila spektrum snímků o hrátky odrostlých mláďat ve vodě i na břehu jezírka. Vysílání obou kamer bylo možné sledovat na webových stránkách Zoo Brno až do konce roku. Přenosy doplňoval textový komentář zoologů i podrobné informace o způsobu života druhu, problematice jeho ochrany a soužití s člověkem. Web současně nabízel i videosekvenci získanou při monitoringu bobrů evropských v přírodě.

Pokračovala však i naše snaha o získání záběrů bobrů evropských ve volné přírodě. Navázali jsme na spolupráci s Centrem ekologických aktivit města Olomouce Sluňákov a se Správou CHKO Litovelské Pomoraví, započatou už v minulém roce, a u Horky nad Moravou jsme našli lokalitu vhodnou pro umístění kamery. Kameru s vysílacím zařízením jsme instalovali na vrbinami porostlém ostrůvku 12. května 2010. Zařízení příjmu bezdrátově vysílaného videosignálu se pak nacházelo v budově centra Sluňákov, což umožnilo pravidelnou kontrolu a vyhodnocování záběrů pracovníky centra. Záběry mohli

Bobr kanadský / Canadian beaver

na obrazovce zhlédnout návštěvníci centra a děti účastníci se tam výukových programů. Pro spuštění on-line přenosu na webu zoo však byl záznam nebyl vhodný (bobři se v zorném úhlu kamery objevili vždy jen na chvíli), proto jsme

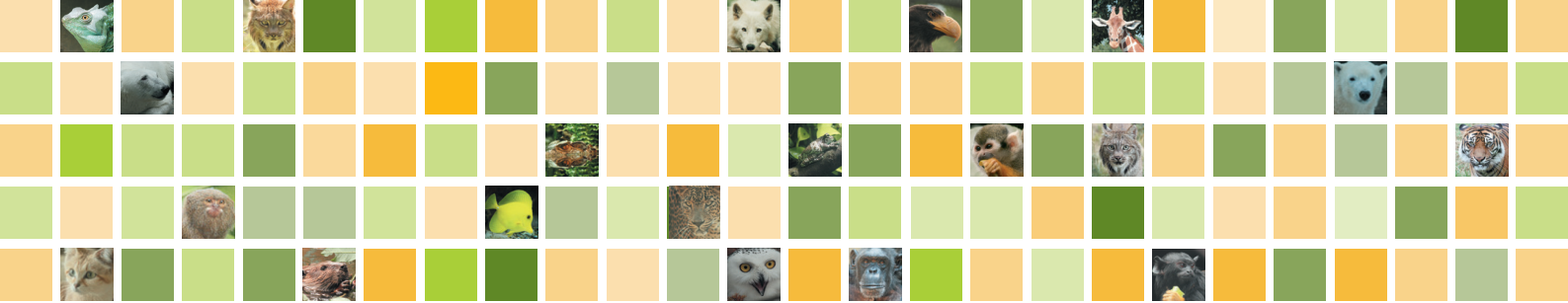
pokračovali v divácky atraktivním přenosu dění z expozice kanadských bobrů v naší zahradě.

MVDr. Aneta Mazancová,
inspektor welfare,
chovatelský úsek Zoo Brno

SUMMARY: Brno zoo has taken part in three wildlife protection projects subsidized by the Ministry of the Environment. The year 2010 was the third year of the implementation of the project for the protection of the European Ground Squirrel. The aim of the project is to maintain this critically endangered animal as a freely living species on the territory of the Czech Republic, both by providing the necessary management at the locations where it naturally occurs, and by the repatriation of

European Ground Squirrels bred in semi-natural conditions. We built an enclosure for the semi-natural breeding of European Ground Squirrels on the grounds of the zoo in 2009 (this kind of breeding assumes that the animals will be able to leave the enclosure at some point and perhaps even return to it) and placed ten animals in the enclosure (four males and six females) which we had caught at Vyškov airfield. It seems that this founding breeding group survived the first period of hibernation in good health.

We reinforced this group with 13 animals in the spring of 2010 (five males and eight females) who again come from the prospering colony at Vyškov airfield. Together with staff from the Agency of Nature Conservation and Landscape Protection of the Czech Republic, the members of the project implementation team, we weighed the ground squirrels immediately at the airfield after they were caught in live traps and rope snares, took samples of their droppings for

PROJEKTY OCHRANY FAUNY ČESKÉ REPUBLIKY

CONSERVATION PROJECTS OF CZECH REPUBLIC FAUNA

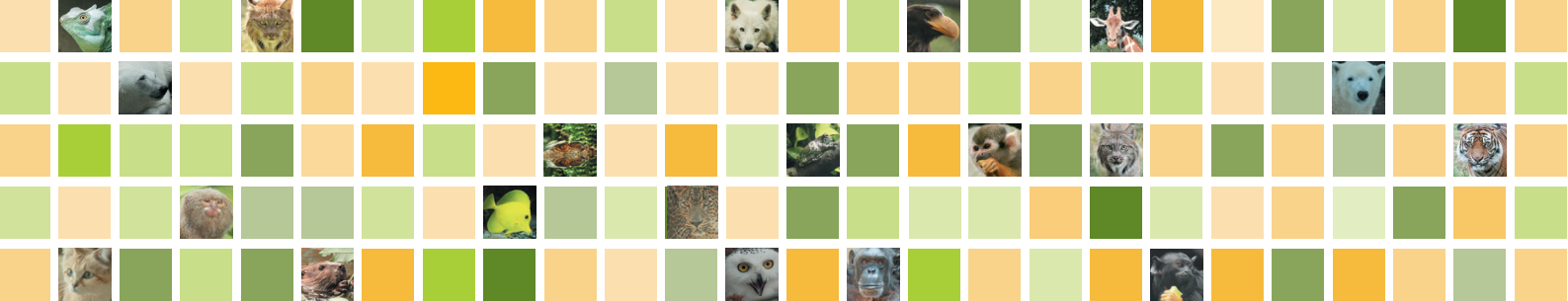
parasitological examination and tissue samples from the buccal mucous membrane for genetic analysis. After transportation to the zoo, we labelled them with identification chips and gave them antiectoparasitics. The release into the breeding facilities took place in a similar way as in the previous year. We inserted the ground squirrels individually into pre-drilled holes and closed the entrance opening with a plastic bottle. By the next day, all the ground squirrels had burrowed escape corridors and their own burrows. We noticed four young in June but their real number can be higher. We checked the breeding facility daily during the period of activity of European Ground Squirrels (March – September) and replenished the feed in the enclosure. Regular mowing of the grass in the enclosure as well as in its surroundings was part of the basic management. In the next two years, we want to increase the number of individuals in the breeding facility by approximately 30 ground squirrels from various localities in South Moravia and thus widen the genetic base of the group. After a several-year-long period when the ground squirrels will acclimatize and start breeding regularly, we will open the breeding facility and enable particularly the young individuals to populate the terrain also outside the zoo.

The Protection of Little Owls in South Moravia project follows on from the results of

activities in the previous years when the population of little owls was monitored regularly in the area of interest, which takes up a continuous area that partially reaches into all of the seven South Moravian regions. Special shelters were made and installed, localities suitable for the possible release of bred little owls were analysed, a selected group of voluntary co-workers was trained and the protection of little owls was promoted among the wider public. Based on terrain monitoring, a total of seven localities with little owl populations were found in 2010. Compared with 2009, the number of inhabited localities had decreased by four (eleven localities were previously occupied). This drop could have been caused by the harsh winter of 2009/10. Following the example of ornithologists from a branch of the German AG Eulen conservation organization which is active in the Ludwigsburg region in Baden-Württemberg, the Břeclav branch of the Czech Union of Nature Conservation produced and installed 15 shelters for little owls in 2010, featuring a double inside partition which prevents martens from getting in. Brno Zoo also started breeding the little owl and experienced its first success in this area. In the coming period we are planning to increase the number of breeding pairs and continue with the breeding of little owls. We intend to release them in selected monitored

localities and prepare them for the life in the wild, in accordance with the plan of the project.

Brno's zoological gardens launched its work on a project concerning the protection of the European beaver in 2009. The way of life that beavers lead, which is connected with their ability to change their living environment significantly, is generally perceived in a negative way, due to media pressure. The aim of the project was to popularize their life style with the help of video cameras and thus influence the public to perceive the existence of this species more positively. The camera which was installed in the beaver's den in the Brno enclosure transmitted unique shots of the rearing of five young which were born on 2nd June 2010. Another camera which was placed in the outdoor enclosure began its transmission on 11th October 2010 and added to the variety of coverage with images of the grown young playing in the water as well as on the banks of the lake. Our efforts to obtain shots of the European beaver in the wild also continued. However, our on-line transmission from a selected locality populated by beavers in the Litovelské Pomoraví protected landscape area on the zoo web pages was too lengthy (there weren't enough action shots) and so we continued with the attractive transmission of what was happening in the North American beaver enclosure in our zoo.

VETERINÁRNÍ PÉČE / VETERINARY CARE

Stejně jako v minulých letech jsme naplňovali veterinární, preventivní a léčebnou péči ve třech oblastech.

Preventivní péče

Preventivní péče spočívala v důsledné sanaci areálu i objektů vlastních expozic podle ročního plánu deratizace, dezinfekce a dezinsekce i podle aktuální potřeby. Jarní a podzimní parazitologické depistáže, prováděné ve spolupráci s Ústavem parazitologie Fakulty veterinárního lékařství Veterinární a farmaceutické univerzity v Brně (FVL VFU), prokázaly účinnost plošného jarního a podzimního odčervení, ale i některé přetrvávající nedostatky. Z důvodu opakovaného zachytu *Parascaris equorum* musíme nadále věnovat nejvyšší pozornost efektu dehelmintizace u koňovitých. Antiparazitika běžně aplikujeme až 6x ročně, u hříbat individuálně od 3. týdne života každý měsíc. Zvýšený důraz dále klademe na dehelmintizaci a sanaci prostředí malých koček přípravky *Toxocara cati* a *Toxascaris leonina* a u losů evropských přípravkem *Trichuris*. Z řady individuálně i plošně používaných preparátů k léčbě i prevenci endo- a ektoparazitóz jsme největšímu počtu zvířat medikovali krmnou dávkou přípravky Antiverm gran. a Fenbendazol Bioveta 4% plv. Při možnosti individuálního podání jsme injekčně aplikovali především Dectomax inj., perorálně pak Equest pramox oral gel, Telmin pasta a Noromectin Equine pasta. Díky preventivnímu podávání přípravku Baycox 5 % susp. mláďatům vybraných druhů týden po jejich narození jsme se vyhnuli ztrátám způsobeným kokcidiózou.

Opatření v oblasti deratizace, dezinfekce a dezinsekce probíhala dle aktuali-

zovaného plánu. Po likvidaci divokých potkanů v prostorách Dětské zoo v roce 2009 jsme už nezaznamenali další výskyt těchto nebezpečných hlodavců. Přesto jsme na jednotlivých úsecích rozmístili staničky s přípravky Racumin pasta,

Lanirat a Baraki granule. Větší důraz jsme kladli na zabránění přístupu drobných hlodavců do objektu stájí na Dětské zoo a na ochranu uskladněných krmiv pomocí plastových, uzavíratelných nádob. Velké množství drobných

Očkování rysat / Vaccination of Canadian lynx young ones

VETERINÁRNÍ PÉČE / VETERINARY CARE

hlodavců jsme odchytili do pastí a dále zpracovali pro výzkumné účely ve spolupráci s Ústavem ekologie a chorob volně žijících zvířat. Pro hubení švábů v expozicích pavilonu Tropické království jsme s patrným efektem i v roce 2010 opět použili preparáty Neostomosan, Cockrox forte a Maxforce white. Švábi kromě možného přenosu infekce komplikují původně drobná porušení integrity kůže, k nimž nejčastěji dochází při páření plazů.

Rozsáhlá vakcinace vybraných druhů proběhla v květnu. Psovité a kočkovité šelmy jsme následně vakcinovali v plném rozsahu, velbloudovité proti tetanu, koňovité proti tetanu a chřipce, žirafy a soby proti klostridiové infekci. Kontrola kvality krmiv se uskutečnila ve spolupráci se Státním veterinárním ústavem (SVÚ) Olomouc, vyšetření biologického materiálu jsme provedli ve spolupráci s VFU Brno, SVÚ Olomouc, Výzkumným ústavem veterinárního lékařství (VÚVL) Brno i se soukromými laboratořemi. Při vytváření perspektivních chovných skupin, určování pohlaví, diagnostice závažných onemocnění ptáků (PBF, chlamydiózy) a archivaci DNA vybraných jedinců nám pomohla firma Genservis. Dodržování zákona o veterinární péči a zákona na ochranu zvířat proti týrání kontrolovali pracovníci Krajské veterinární správy (KVS) v průběhu roku pětkrát. Důraz přitom kladli na vedení dokumentace v souladu s legislativou EU a naplňování metodiky kontroly zdraví dle EpN100. Mohu konstatovat, že nám nebyly vytknuty závažnější nedostatky a že naše zoologická zahrada může být de facto úředně považována za prostou nebezpečných nákaz.

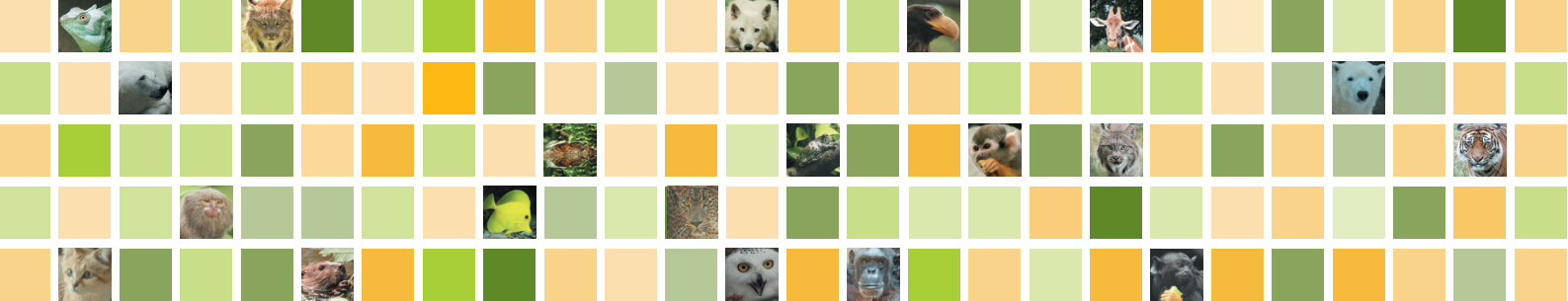
Léčebná péče

Léčebnou péči jsme soustředili na kmenová zvířata (kromě běžných zákroků jsme provedli 86 zákroků v anestezii, z toho 17 přípravkem Immobilon LA). Do záchraného centra jsme přijali a následně v něm vyšetřili 642 zvířat, v anestezii jsme ošetřili 22 ptáků a savců. Nejčastějšími příčinami úrazů ptáků by-

ly zlomeniny po nárazu do překážky, postřelení a ořesy po nárazu do skla. Uspokojení nám přineslo několik úspěšných náprav fraktur křídel či končetin u pěvců, dravců a sov, které vyžadují specifické přístupy i použití netradičních materiálů. Uplatňujeme zásadu Vše, nebo nic, tedy až na výjimky návrat do volné přírody, nebo utracení.

Při vyšetření šimpanzice Dadyny asistovaly studentky veterinární medicíny z Purdueho univerzity, sídlící ve městě West Lafayette v severoamerickém státě Indiana / In investigation of female Dadyna were assisting students of Purdue University School of Veterinary Medicine, West Lafayette, Indiana, U. S. A.

VETERINÁRNÍ PÉČE / VETERINARY CARE

Z celkového množství zákroků připadá na preventivní opatření a interní zákroky více než 70 % případů, naproti tomu na poruchy březosti, porodní a poporodní komplikace připadají pouze 3 % zákroků. Zbýlá procenta případů naplňují zákroky chirurgické včetně korekcí paznehtů a kopyt. Ve 28 případech jsme diagnózu stanovili na základě rentgenologického a endoskopického vyšetření. U sobů polárních a losů evropských jsme řešili případy horšího výživného stavu a sníženou životaschopnost mláďat. Po výrazné úpravě krmné dávky, trvalém podávání probiotických kmenů a dalších preventivních opatření, jako je dehelmintizace, vakcinace, individuální odběry krve a jejich analýza, nastalo výrazné zlepšení výživného stavu zvířat a odchovy mláďat byly úspěšné. I u menších druhů exotických zvířat přidáváme do krmné dávky probiotikum Lactiferum L-50. Je prokázáno, že probiotika působí ve prospěch pozitivní mikroflory, ale dokáží „vytěsnit“ i endoparazity, především kokcidie. K imunomodulaci v průběhu nemoci i preventivně používáme u ptáků a malých primátů s dobrou odezvou Imunoglukan sirup, popřípadě přípravky řady Sangrim. Individuální přístup vyžaduje trojice kakaďu palmových (1.2) v hygieně, výživě a veterinární péči. Všem kakaďu palmovým jsme během roku třikrát korigovali alterované ramphotéky na špatně vyvinutém kostním podkladě, způsobené patrně chybnou výživou v období růstu u jiného chovatele. Třikrát jsme imobilizovali ledního medvěda Umku, vždy před jeho transportem. Při druhé,

říjnové imobilizaci jsme s kolegou MVDr. Tomášem Fichtlem, Ph.D., z VFU Umkovi resekovali čtyři zuby včetně špičáku. Po zákroku ustaly nepříznivé příznaky sníženého příjmu potravy a slinění. Dlouhodobě se potýkáme s komplikacemi při odchovu mláďat takinů indických samčího pohlaví. Pravděpodobně se potýkáme s geneticky založenými vadami vázanými na pohlaví. Z chovu takinů jsme bohužel museli vyřadit dospělé samce s těžkým degenerativním postižením pohybového aparátu.

Distanční imobilizaci jsme díky modernímu zařízení mohli provádět i na požádání obecních úřadů, policie a lesní správy. Veterinární servis denně zajišťoval soukromý veterinární lékař. V rámci úzké spolupráce s Ústavem ekologie a chorob volně žijících zvířat se na léčebné péči v Zoo Brno podílí prof. MVDr. Jiří Pikula, Ph.D., aby i v době nepřítomnosti kmenového pracovníka byla zajištěna plnohodnotná veterinární péče.

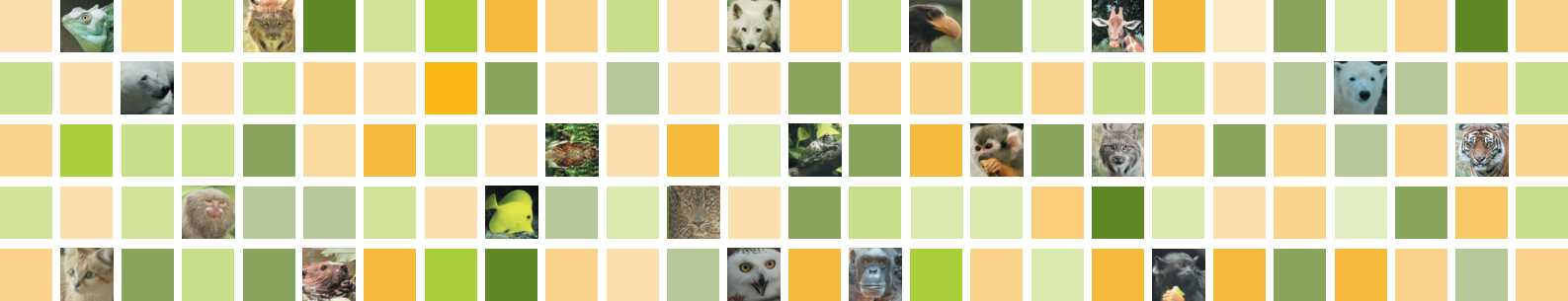
Vědeckovýzkumná a kulturně propagační práce

Zaměřili jsme se především na přednáškovou činnost, prováděnou ve prospěch tří ústavů Veterinární a farmaceutické univerzity. Jako externí učitel jsem vedl výuku v rámci státnicových bloků studentů 6. ročníku VFU. Lektoruji dva typy kvalifikačních kursů a okrajově se podílím na výuce studentů středních škol v oboru veterinářství a zemědělství. Oponoval jsem dvě odborné práce zabývající se problematikou volně žijících zvířat. Jsem členem Oborové rady VFU pro choroby volně žijících zvířat, ptáků a malých savců,

a proto jsem zasedal v komisích pro obhajobu disertačních prací či v komisích pro vykonání státní doktorské zkoušky. Oponoval jsem šest projektů IGA VFU Brno. Přednáškou Zdravotní problematika zvířat zoologických zahrad jsem se podílel na výuce studentů univerzity třetího věku VFU v oboru Člověk a zvíře.

Praktická ukázka péče o zvířata v Zoo Brno, odborný výklad a přednáška pro německé studenty byla tradičně kladně hodnocena součástí programu výměny studentů mezi VFU Brno a Univerzitou Lipsko. Bylo mi ctí recenzovat již druhé vydání skript Zoologie (doc. MVDr. Jiří Klimeš, CSc., a kol.), určených pro výuku studentů VFU. Z vystoupení pro širokou veřejnost bych připomenul vydanou besedu s žáky Základní školy v Brně-Žabovřeskách na Sirotkově ulici a přednášku o speciálních zařízeních pro imobilizaci zvířat v Gun clubu Brno. Velmi kladně byla americkou stranou hodnocena teoretická i praktická výuka studentů Purdue University School of Veterinary Medicine, sídlící ve městě West Lafayette v severoamerickém státě Indiana, která v Zoo Brno proběhla ve dnech 17. až 27. května (garantem projektu výuky v Zoo Brno byl Steve Thompson, DVM, dipl. ABVP). Ve spolupráci s provozním zoologem Jiřím Vítkem jsme studentům připravili atraktivní program, který podnítil jejich úmysl studijní pobyt v naší zoo opakovat. S garantem projektu, který stále jeví zájem o dění v Zoo Brno, zůstávám v písemném kontaktu.

MVDr. Stanislav Mazánek, Ph.D.,
veterinární lékař Zoo Brno

VETERINÁRNÍ PÉČE / VETERINARY CARE

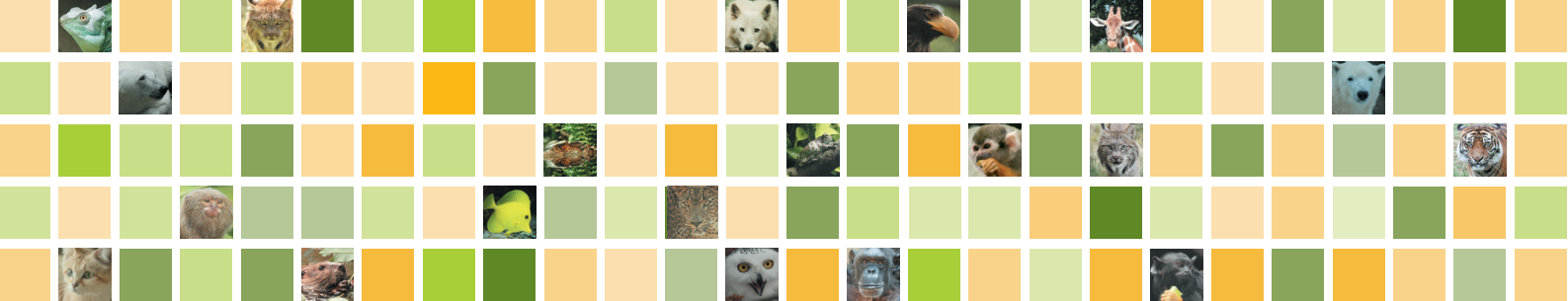
SUMMARY: As in previous years, we focused our veterinary, preventive and medical care on three areas. Preventive care consisted in the consistent sanitation of the premises as well as the buildings of the enclosures themselves as prescribed in the yearly plan for rodent control, disinfection and disinsectization as well as according to current needs. The spring and autumn parasitological screening tests showed the effectiveness of blanket spring and autumn deworming, as well as certain persisting insufficiencies (we have to pay the most attention to the effects of dehelminthization in the horse family due to the repeated interception of *Parascaris equorum*). From the many preparations which may be used individually as well as on a large scale for the treatment and prevention of endo- and ectoparasitoses, we medicated the feed for the largest number of animals with the preparations Antiverm gran. and Bioveta Fendbendazole 4% plv. Rodent control, disinfection and disinsectization measures took place according to an updated plan. After the eradication of wild sewer rats in the area of the Children's Zoo in 2009 we haven't noticed any further occurrence of

these dangerous rodents. Despite this, we have placed stations with the preparations Racumin pasta, Lanirat and Baraki granules in the individual sections. Greater emphasis was placed on the prevention of small rodents from gaining access to the stable buildings in the Children's Zoo, and on the protection of stored feed using plastic, closable containers. We caught a large amount of small rodents in traps and processed them further for research purposes. Extensive vaccination of selected species took place in May. Canines and felines were subsequently fully vaccinated; camel species were vaccinated against tetanus, animals from the horse family against tetanus and flu, giraffes and reindeer against clostridial infections.

We concentrated medical treatment on key animals (apart from standard treatments we carried out 86 treatments under anaesthesia, out of which 17 were with the use of the product Immobilon LA). We accepted and examined 642 animals in the rescue centre, treating 22 birds and mammals under anaesthesia. The most common causes of bird injuries were fractures after collisions with obstacles, shot

wounds and concussion after hitting glass. Several instances in which wing or limb fractures in songbirds, birds of prey and owls were successfully treated in ways requiring a specific approach or the use of non-traditional materials brought us great satisfaction. We apply the "all or nothing" rule, i.e. return to the countryside or euthanasia, with a few exceptions.

We focused our scientific research and cultural promotion work mainly on lecture activities carried out to benefit three institutes of the University of Veterinary and Pharmaceutical Sciences in Brno. From our activities for the wider public I would like to mention the successful discussion with the pupils from the basic school on Sirotkova Street in Brno-Žabovřesky and the lecture on special equipment for the immobilization of animals at the Brno Gun club. From 17th to 27th May at Brno Zoo the theoretical and practical tuition took place of students from the Purdue University School of Veterinary Medicine, located in the town of West Lafayette in the American state of Indiana. It received a very positive evaluation from the American side.

EKONOMICKÝ ÚSEK / ECONOMICAL DEPARTMENT

Ekonomiku brněnské zoo bohužel i v roce 2010 ovlivnila celosvětová krize, negativní dopad mělo přitom i extrémně nepříznivé počasí v jarních měsících. Zahrada se snažila nepříznivé okolnosti zmírnit například zvýšením vstupného, zkvalitněním služeb či větší přitažlivostí

zoologických expozic. V oblasti služeb jsme se upřeli především na zkvalitnění nabídky restaurace U Tygra, v oblasti chovatelské hrála prim nově zbudovaná vstupní část do expozičního komplexu Beringie. Zpřístupnili jsme ji až 9. října, tedy již po hlavní sezóně, přesto pomo-

hla snížit možný velký úbytek návštěvníků. Nakonec byl pokles nižší, než jsme očekávali, do zoo přišlo pouze o 12 148 lidí méně než v roce 2009.

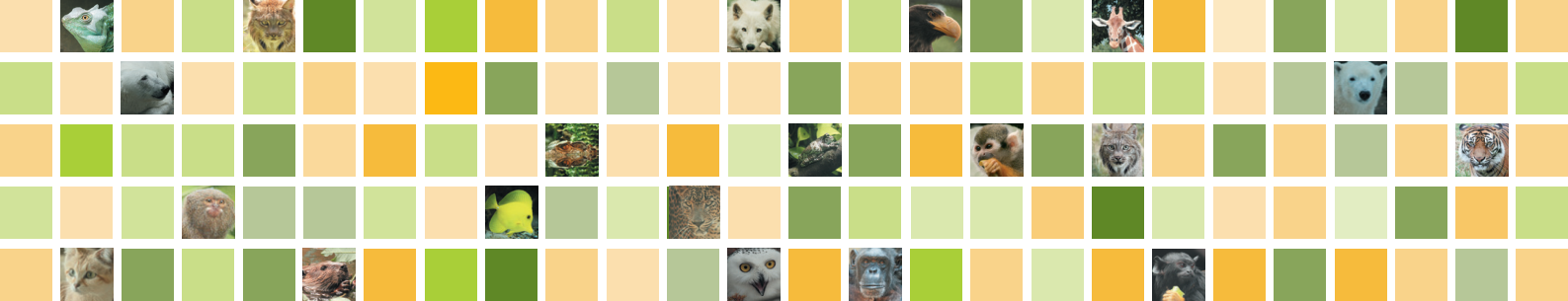
Hospodaření zahrady i přesto skončilo zlepšeným hospodářským výsledkem ve výši **48 821,07 Kč**.

Návštěvnost (počet osob)

Počet návštěvníků celkem	238 036
- z toho zoo	216 414
- SAV	21 622
Členění návštěvnosti podle jednotlivých skupin	
Skupina	počet osob
Dospělí, senioři	123 322
Děti, studenti	114 714
Celkem	238 036

Výnosy

Celkové výnosy činily v roce 2010	77 877 594,- Kč
Členění hlavních výnosových položek	
Příspěvek zřizovatele	43 346 000,-
Účelová dotace MŽP	1 394 371,-
Dotace od úřadu práce	3 572 830,-
Výnosy z vlastních výkonů, zboží a služeb	24 294 300,-
- z toho - tržby ze vstupného zoo	13 526 688,-
- tržby ze vstupného SAV	389 780,-
- foto, video	104 160,-
- poníci	142 415,-
- psi	76 880,-
- vláček	511 320,-
- trampolíny	195 060,-
- nájmy	913 028,-
- tržby restaurace	2 151 051,-
- prodej zboží (UP, občerstvení)	5 861 851,-
- ostatní	422 067,-
Změna stavu zásob (zvířata)	1 423 646,-
Aktivace krmiva, rostlin a osiva, restaurace, služeb	355 115,-

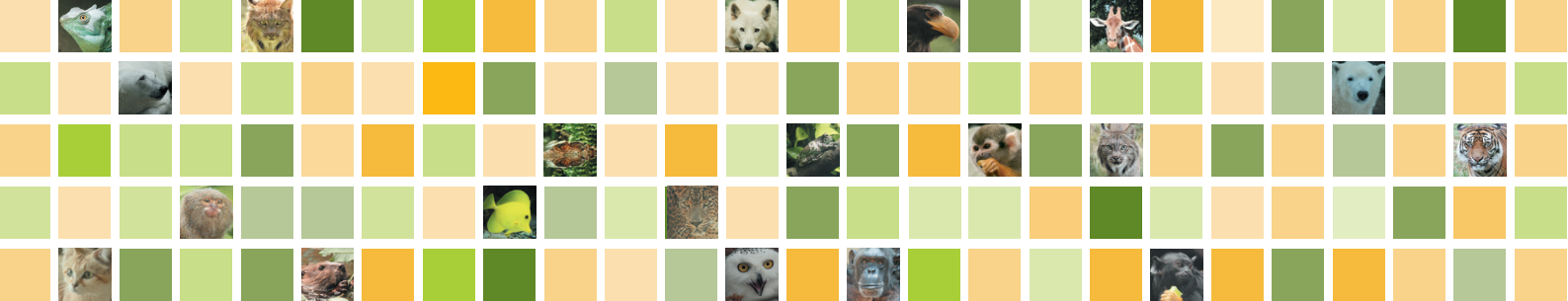

EKONOMICKÝ ÚSEK / ECONOMICAL DEPARTMENT

Ostatní výnosy	3 491 332,-
- z toho - tábory v zoo	364 600,-
- reklama	285 092,-
- příspěvky SMP	47 500,-
- zúčtování fondů	2 152 733,-
- úroky	6 851,-
- plnění od pojišťovny	63 469,-
- ostatní	576 995,-
- tržby z prodeje zvířat	241 176,-

Náklady

Náklady činily v roce 2010 celkem	77 828 773,- Kč
Členění hlavních nákladových položek	
Spotřeba materiálu	9 440 440,-
- z toho - krmivo	3 906 683,-
- veterinární léky a materiál	227 382,-
- osivo, hnojivo, květiny	98 826,-
- technický materiál	1 065 151,-
- propagační materiál	58 745,-
- nákupní cena zvířat	1 073 045,-
- pohonné hmoty	485 597,-
- spotřeba DDHM	1 010 360,-
- suroviny kuchyň	775 571,-
- kancelářské potřeby	258 197,-
- ostatní	480 883,-
Spotřeba energie	6 347 142,-
Nákupní cena prodaného zboží	3 639 314,-
Opravy a udržování	2 099 500,-
Cestovné	1 023 678,-
Náklady na reprezentaci	54 577,-
Ostatní služby	6 772 836,-
Mzdové náklady	28 140 161,-
Zákonné sociální pojištění	9 416 869,-
Zákonné sociální náklady	913 688,-
Jiné sociální náklady	76 103,-
Daně a poplatky	68 346,-
Ostatní náklady	1 043 958,-
Odpisy DHM a DNM	8 792 161,-

EKONOMICKÝ ÚSEK / ECONOMICAL DEPARTMENT

Největší část výnosů zoo – a sice 55,66 % – tvořil příspěvek na provoz od zřizovatele, tj. města Brna. Výnosy z vlastních výkonů, tržby z prodaného zboží a služeb, ostatní výnosy, aktivace a změna stavu zvířat představovaly 37,96 % výnosů. Účelové dotace od ministerstva životního prostředí představovaly 1,79 % výnosů a příspěvek Úřadu práce na vznik 40 míst v oblasti veřejně

prospěšných prací činil 4,59 % výnosů. V průběhu roku 2010 jsme použili i prostředky rezervního fondu organizace ve výši 2 000 000 Kč.

Zájem sponzorů a dárců z řad organizací a obyvatel města Brna a okolí byl opět velký. Na finančních a věcných darech adoptivních rodičů a sponzorů zoo získala 895 585,50 korun, finanční prostředky z veřejné sbírky

DMS-opice činily 9 018 Kč a na veřejnou sbírku Kura-Kura bylo vybráno 110 000 Kč. Souhrn veškerých darů činil 1 014 603,80 Kč.

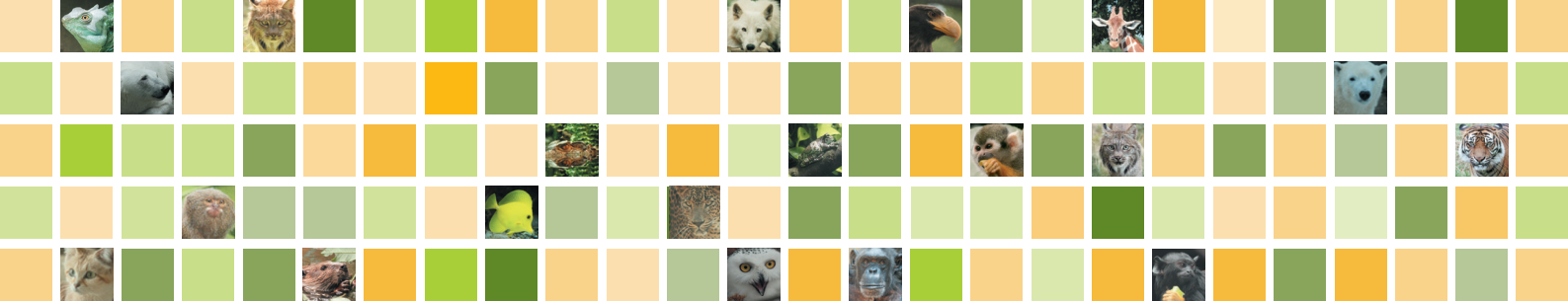
V ekonomické oblasti splnila zahrada prakticky všechny plánované úkoly roku 2010.

Ing. Miroslava Piškulová,
vedoucí ekonomického úseku

SUMMARY: Unfortunately, the worldwide crisis influenced the economy of Brno Zoological Gardens negatively in 2010 and the extremely unfavourable weather in the spring months also had a negative impact. The garden tried to offset these adverse circumstances e.g. by increasing the entrance fee, improving the quality of services and making the zoological exhibits

more attractive. In the area of services, we focused on the improvement of the range offered by the U Tygra restaurant, while in the field of animal-keeping, the newly built entrance area of the Beringia exhibition complex was the most important. We opened it to visitors on the 9th October, which was already too late for the main season, but despite that it managed to

reduce the possible great drop in visitor numbers. In the end, the fall was lower than expected; only 12 148 fewer people came to visit the zoo compared to 2009, and despite the fall, the zoo's economic management brought an improvement in operating results of 48 821.07 CZK.

TECHNICKÝ ÚSEK / TECHNICAL DEPARTMENT

Symbolická Beringova úžina (v popředí) před vstupem do Beringie / The symbolic Bering Strait (in front) před vstupem do Beringie

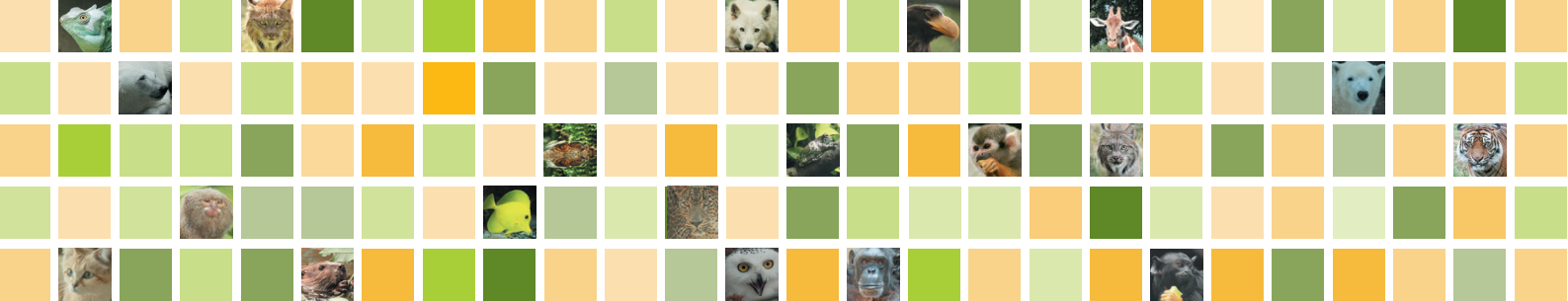
Stavbu vstupní části komplexu Beringie dotovala Evropská unie / Building of the entrance part of Beringia was co-financed by the EU

Brněnská zoologická zahrada v roce 2010 úspěšně dokončila a uvedla do provozu čtyři velké investiční akce, které financoval její zřizovatel, Magistrát města Brna: vstupní část expozičního komplexu Beringie, novou komunikaci spojující hlavní trasu (páteřní komunikaci) s expozicí vlků a s celou dolní částí zoo, první etapu rekonstrukce pavilonu opic a novou přístupovou komunikaci k budově stájí na Dětské zoo.

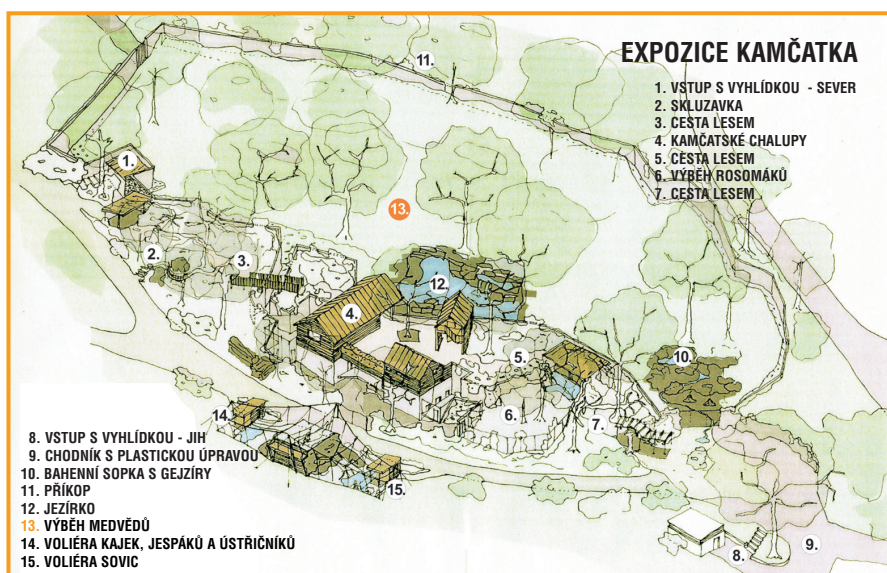
Vstupní část expozičního komplexu Beringie vyrostla v dolní části zoo na ploše téměř 1 ha, v prostoru za Tygřími skalami směrem k expozicím bobrů a vlků. Pro veřejnost byla otevřena 9. října, její výstavba probíhala od začátku roku 2009. Stala se největší investicí v historii Zoo Brno, náklady ve výši 79 mil. Kč byly hrazeny z dotace EU a z rozpočtu města Brna. Dominantní částí stavby je chovatelské zařízení pro medvědy kamčatské,

Pohled na kamčatské chalupy z výběhu medvědů / View from the bears' run-out into the Kamchatka cottages

TECHNICKÝ ÚSEK / TECHNICAL DEPARTMENT

Kresba modelu vstupní části komplexu Beringie s dominantní expozicí medvědů kamčatských / Drawing of the new entrance area of the Beringia exhibition complex with the Kamchatka brown bears dominant exposition

Umělé gejzíry / Artificial geysers

Gejzír a bahenní sopka / A geyser and a mud volcano

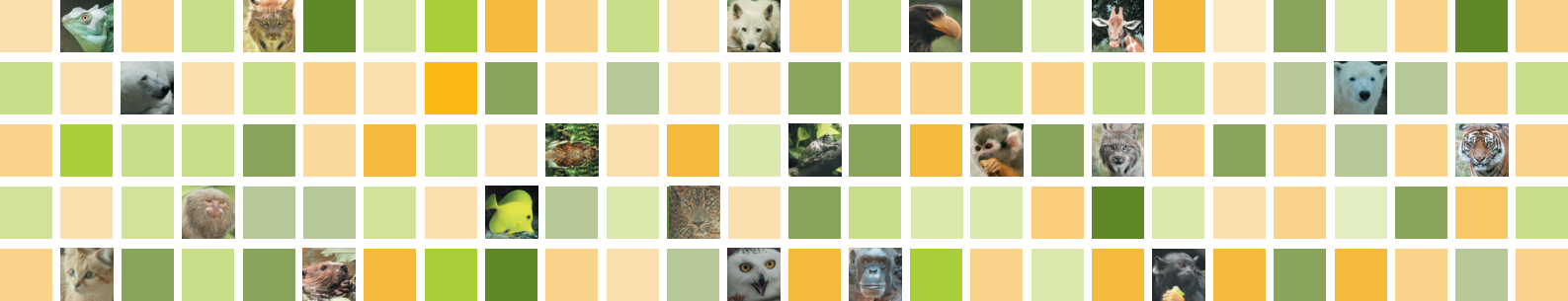

Prostor před vstupem do Beringie / Entrance area in front of Beringia

sestavající z ubikací medvědů, chovatelského a technologického zázemí a výběhu s velkou vodní plochou. Další části nového expozičního souboru obsahují výběh s ubikací rosomáků a voliér, jejíž jedna polovina slouží sovicím sněžným a druhá skupině několika dalších druhů severských ptáků. Architektonický návrh včlenil jednotlivé expozice nenásilně do dané

ho přírodního prostředí. Návštěvníci procházejí novým areálem po tzv. dobrodružné stezce, nabízející bezbariérové průhledy do výběhů, a procházející usedlostí kamčatského lovce medvědů. Tři dřevěné objekty – obytná budova, sauna a seník – pojednané ve stylu ruské lidové architektury jsou seskupeny kolem dvora s roubenou studnou, interiér obytné bu-

dovy, v níž se nachází výstavní sál, doplňují ukázky tradičního vybavení domácnosti. V sauně se nacházejí toalety a vysoký seník slouží jako rozhledna. Výběh medvědů, začínající u dobrodružné stezky a zabírající nad ní se táhnoucí svah, ohraničují stěny s minimální výškou 3,5 m, opatřené elektrickými ohradníky. Zadní stěnu výběhu, která byla navržena

TECHNICKÝ ÚSEK / TECHNICAL DEPARTMENT

jako opěrná, jsme situovali do plochy bývalé komunikace spojující hlavní trasu s výběhem vlků. Její rovná linie byla pro stavbu zdi výhodná, další výhodou stavby v ploše komunikace byla minimální potřeba kácení dřevin.

Náhradou za cestu, která stála v místech dnešní opěrné zdi, jsme vybudovali novou spojovací komunikaci mezi hlavní trasou a výběhem vlků a celou dolní částí zoo. Vede přibližně rovnoběžně s opěrnou zdí (zadní stěnou medvědího výběhu) a je od ní vzdálena zhruba

50 metrů. Je dlouhá přibližně 100 m, široká 3,5 m, její povrch odpovídá současným požadavkům na návštěvnické a obslužné komunikace v zoo, je proveden z betonové zámkové dlažby. Trasa byla navržena s co nejmenším počtem rovných úseků, aby splynula s přírodním prostředím, a také s ohledem na stávající lesní porost.

První etapa rekonstrukce pavilonu opic, zahájená na podzim 2009, byla dokončena v září 2010. Slavnostní otevření modernizovaného pavilonu, který nyní slouží jen šimpanzům, se uskutečnilo 2. října. Dvoupatrový objekt z 60. let minulého století prošel během rekonstrukce radikální přestavbou, která se především týkala vnitřní. Výrazně byla zvětšena ubikace v patře, v přízemí pak z bývalého skladu vznikly dvě samostatné ložnice šimpanzů. Pohled z návštěvnické chodby do ubikace umožňuje stěna zhotovená z bezpečnostního skla. Menší část pavilonu, kterou původně obývali šimpanzi, také prošla důkladnou rekonstrukcí a navíc získala nový pro-

storný venkovní výběh. Tady budou žít menší opice, o jejichž druhu není zatím rozhodnuto. Technické sítě pavilonu včetně vytápění byly obnoveny, fasáda dostala nový povrch. Vyrostl nový, tentokrát už bezbariérový přístup návštěvníků do objektu.

Nová komunikace spojující v délce přibližně 100 metrů dosavadní obslužnou cestu přímo s budovou stájí na Dětské zoo umožňuje lepší přístup a tedy i snadnější obsluhu a zásobování této části zahrady. Samotný objekt stájí má vylepšenou tvář – přibýly arkýře na štítech budovy. Vyrostly také plůtky a vrata oddělující expoziční a provozní část Dětské zoo.

Technický úsek během roku 2010 intenzivně pracoval na dokončování projektové dokumentace k chystaným investicím spolufinancovaným Regionálním operačním programem Evropské unie. Ke třem novým expozicím (africká vesnice, pavilon kapustňáků a Hlubočský dvůr) a rekonstrukci vstupu do zoo jsme koncem roku vypracovali další zá-

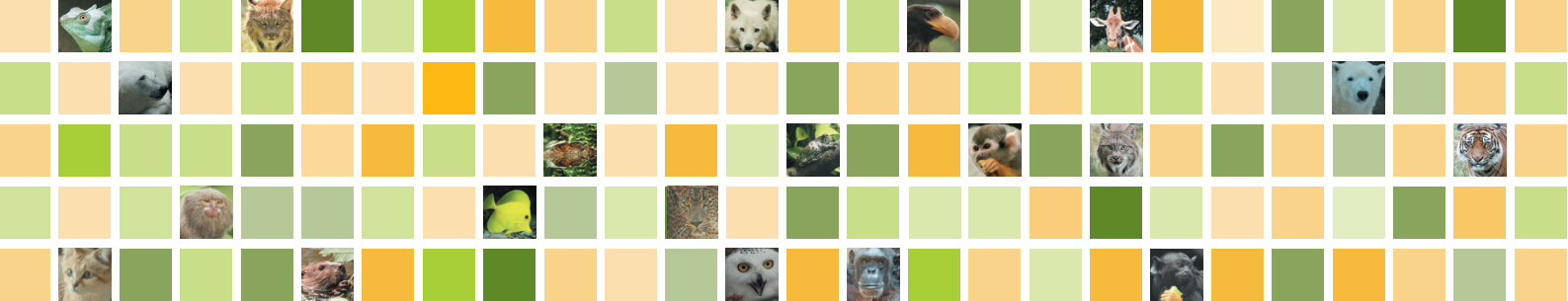
Stezka v horní části Beringie vede od Tygřích skal (v pozadí) k výběhům rosomáků a medvědů / A footpath in the upper part of Beringia goes from the Tigers Rock to the volverine s and bear s run outs

Příchod k usedlosti lovce medvědů. Vlevo od cesty bicí hudební nástroj, vpravo příbytek pro medvědí mláďe. Budova za ním je seník, vlevo sauna, v pozadí uprostřed obytná budova / Entrance to the yard of bear-hunter: sauna on the left, hayloft on the right, residential building in the middle at the back

Roubená studna mezi kamčatskými chalupami / Timbered well among Kamchatka cottages

TECHNICKÝ ÚSEK / TECHNICAL DEPARTMENT

Výběh medvědů / Bears' run-out

Stežka procházející kolem výběhu medvědů je vybavena skluzavkou / Footpath near the bears run out with a chute-the chute

Voliéra pro sovice sněžní (levá část), jespáky bojovné, ústříčnický velké, ost-ralky štíhlé a kajky mořské / Aviary of the snowy owls (left part), ruffs, eurasi-an oystercatchers, northern pintails, and common eiders

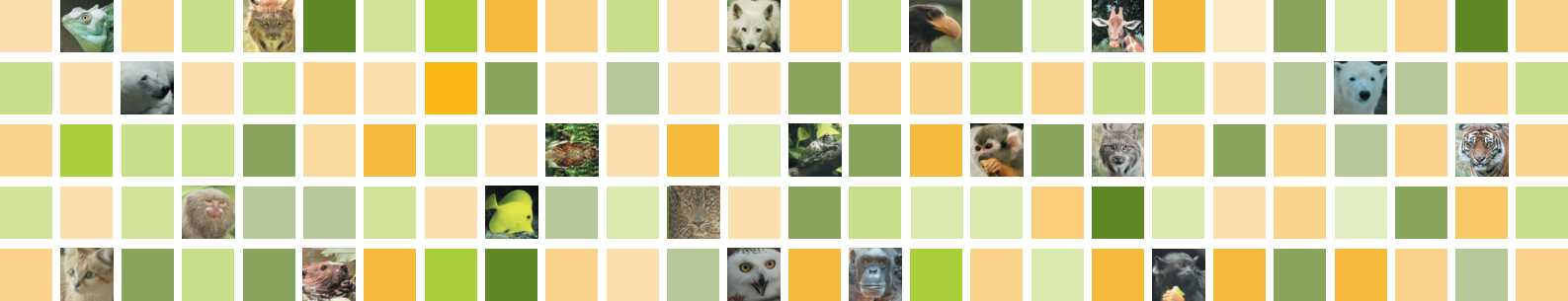
Boční pohled na voliéru / Side view of the aviary

Stežka v dolní části kamčatského areálu. Vlevo kamčatské chalupy, vpravo voliéra / Footpath in the lower part of Kamchatka area. Kamchatka cottages on the left, aviary on the right.

Pohled na kamčatské chalupy od voliéry / View from the aviary over the Kamchatka cottages

TECHNICKÝ ÚSEK / TECHNICAL DEPARTMENT

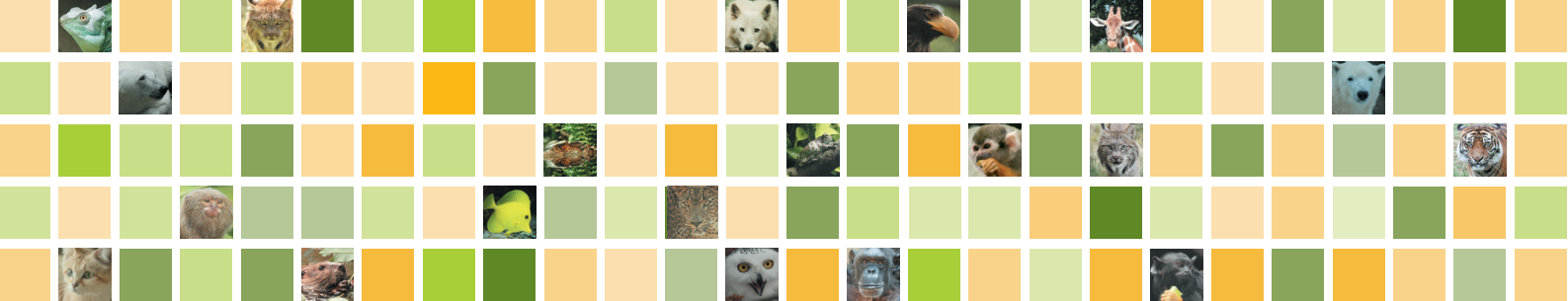
Kamčatské chalupy v zimě / Kamchatka cottages in winter

Vstupní brána do usedlosti lovce medvědů / Entrance gate to the yard of bear-hunter

Obytná budova / Residential building

TECHNICKÝ ÚSEK / TECHNICAL DEPARTMENT

dosti o dotaci na stavbu expozice orlů bělohavých a expozice klokanů skalních. Většina těchto projektů má již stavební povolení vydáno a dokumentaci pro výběr zhotovitele dopracovánu. Stavební řízení ohledně nového vstupního areálu v Kníničkách ještě neskončilo. Vypracovali jsme dokumentaci pro územní řízení a na základě připomínek účastníků řízení dokumentaci vlivů záměru na životní prostředí včetně rozptylové studie a posouzení vlivu záměru na veřejné zdraví.

Vlastní finanční prostředky zoologická zahrada použila na běžnou údržbu a drobné opravy, ale také na různé ní-

konákladové akce, jakými byla stavba výběhu vikuní, která se nachází u páteřní komunikace, úprava expozice pro kaktusy palmové v pavilonu exotických ptáků, stavba kruhové ohrady pro koně, umístěné v sadu, a úprava výběhu paovicí a dželad, zabraňující opičáku Heikovi v dalším útěku. V roce 2010 zahrada také zavedla nový software Help Desk, umožňující lepší přehled o interních i externích zakázkách na opravy, úpravy a údržbu jejího majetku.

K úkolům technického úseku pro rok 2011 patří především dokončení projektové přípravy nového vstupního areálu v Kníničkách a dalších výše zmíněných

akcí, které, jak doufáme, získají evropskou dotaci. Rovněž pomocí evropských peněz hodláme vybavit Dobrodružnou stezku v Beringii informačními tabulemi a doplnit ji názornými exponáty, pojednávajícími o historii lovu kamčatských medvědů a o jejich dnešní ochraně. Rovněž nás čeká příprava projektové dokumentace a zahájení stavby rozvodů užitkové vody, čerpané z již vybudovaného vlastního vrtu. Budeme stavět nový výběh levhartů. Záchranou stanici pro hendikepované živočichy chceme dislokovat mimo území zoo.

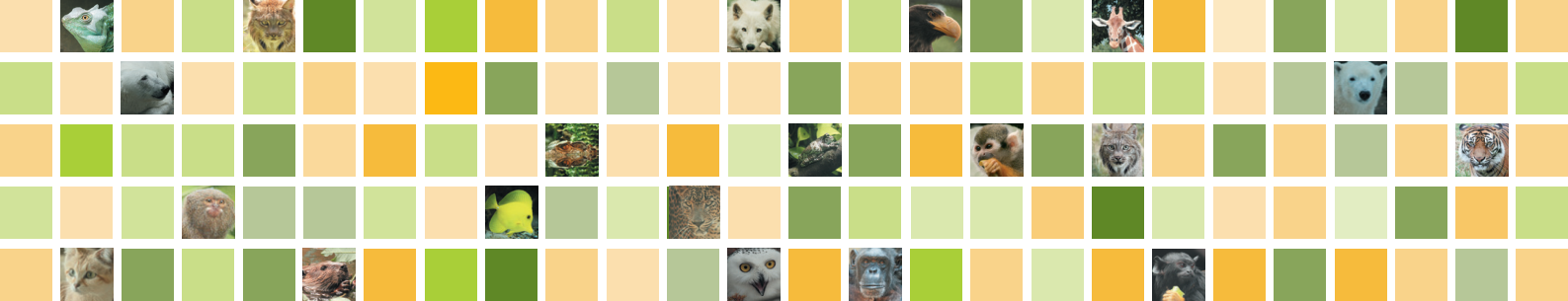
Bc. Miroslav Janota,
vedoucí technického úseku

SUMMARY: In 2010 Brno Zoological Gardens successfully completed and brought into operation four large investment ventures with the financial participation of the City of Brno: the entrance area of the Beringia exhibition complex; a new thoroughfare connecting the main route (backbone thoroughfare) with the wolf enclosure and the whole lower part of the zoo; the first stage of the reconstruction of the ape pavilion; and a new access route to the building housing the stables in the Children's Zoo.

The entrance area of the Beringia exhibition complex was constructed on a surface area of nearly 1 ha in the lower part of the zoo, in the area behind the Tiger Rocks extending in the direction of the beaver and wolf exhibits. It was opened to the public on 9th October after being under construction since the beginning of 2009. It became the biggest investment in the history

of Brno Zoo, with costs amounting to 79 million CZK that were paid from an EU grant and from the budget of the City of Brno. A dominant part of the structure is a breeding facility for Kamchatka bears which consists of shelters for the bears, breeding and technical facilities and an enclosure with a large water surface. Other parts of the new exhibition complex contain an enclosure for wolverines and an enclosure of which half is used by snowy owls and the other half by a group of several other species of northern birds. The architectural design incorporates the individual exhibits smoothly into the given natural environment. The visitors walk through the new area along an 'adventure trail' which offers barrier-free views into the enclosures and which passes through a Kamchatka bear hunter's homestead. Three wooden buildings – a residential building, a sauna and a hayloft built in the

style of Russian folk architecture – are grouped around a courtyard with a wooden well; the interior of the residential building, which features an exhibition hall, is completed by a presentation of traditional household equipment. Visitors can find toilets in the sauna and the high hayloft is used as a viewing tower. The bear enclosure, which starts by the adventure trail and extends up the slope above it, is surrounded by walls with a minimum height of 3.5m, fitted with electric fences. The rear wall of the enclosure, which was designed as a supporting wall, is situated on the surface of the previous thoroughfare which connects the main route with the wolf enclosure. Its straight line was advantageous for the construction of the wall; another advantage of carrying out the construction work on the surface of the thoroughfare was the minimum need to cut down woody plants.

OBCHODNÍ ÚSEK / COMMERCIAL DEPARTMENT

Restaurace U Tygra nabízí také výhled do výběhu šelem / At the Tiger restaurant also offers a view into the beasts run out

Obchodní úsek pracoval v roce 2010 v nezměněném personálním obsazení, což platilo jak o kmenových, tak o osvědčených sezonních pracovnících.

Sezonní prodej začal během března postupným zprovozněním prodejních míst s občerstvením. Od počátku dubna byla již v provozu všechna prodejní místa s občerstvením i s upomínkovými předměty, v tomto měsíci jsme začali provozovat i trampolínové centrum. Slibný rozjezd sezony, a tedy i očekávaný „přířsun“ návštěvníků, zbrzdilo extrémně deštivé počasí v květnu. Také brněnský Dopravní podnik zahájil v květnu lodní dopravu po Brněnské přehradě s mírným zpožděním (v roce 2009 byly plavby po přehradě zcela mimo provoz). Takže i tradiční pojízdné vstupenky, opravňující ke vstupu do

zoo i na palubu parníku, o něž je mezi veřejností značný zájem, vstoupily v platnost se skluzem.

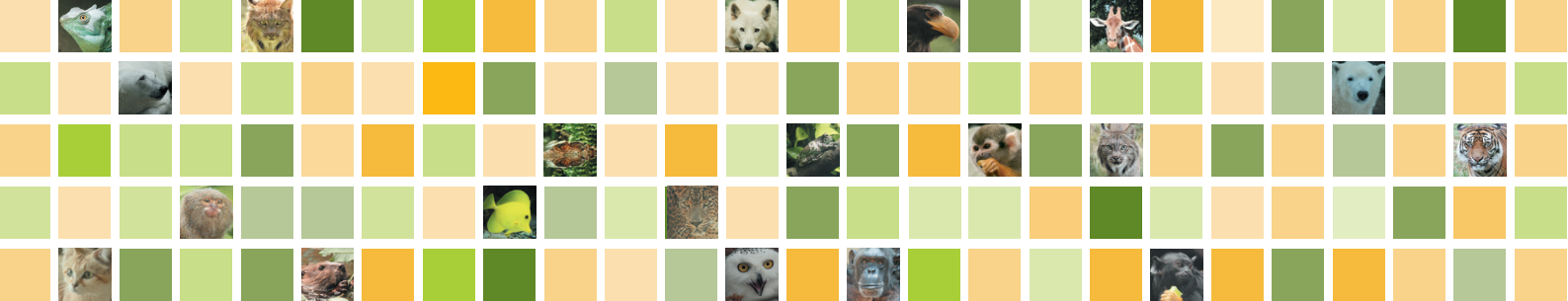
Novinkou sezony byly dětské identifikační pásky. Doprovod malých návštěvníků si mohl pásku vyzvednout v pokladně, označit svým telefonním číslem a připnout dítěti na zápěstí. Pokud se pak dítě v našem rozlehlém areálu ztratilo, snáze se s ním rodič, prarodič či jiný doprovod opět shledal. K tomuto opatření nás vedly dosavadní bohaté zkušenosti s pátráním po zatoulaných malých dětech. O drobnou službu, poskytovanou zdarma, byl velký zájem.

Během roku techničtí pracovníci natřeli mobiliář u občerstvovacích stánků, vyměnili slunečníky, u stánku Krokodýl rozšířili venkovní květinovou výzdobu.

Služby pro návštěvníky obohatili náměci volných ploch – prodejci trdelníků, zmrzliny, knih, kaktusů, teplých nápojů, provozovatelé dětské nafukovací skluzavky a dětského bagřítka. Sortiment nabízený stánkem Krokodýl jsme rozšířili o grilované maso, hamburgery a sladké muffiny. Nabídku upomínkových předmětů s logem zoo jsme zpestřili o deštníky, nové druhy magnetů a čtyři druhy hrnků. Vydali jsme nové plakáty s fotografiemi tygrů a vlků.

Obchodní úsek se podílel i na akcích pro veřejnost pořádaných zoologickou zahradou, zejména při zajišťování občerstvení, nebo organizačně, při vstupu návštěvníků do zoo.

MVDr. Jaroslava Vavřínová,
vedoucí obchodního úseku

OBCHODNÍ ÚSEK / COMMERCIAL DEPARTMENT

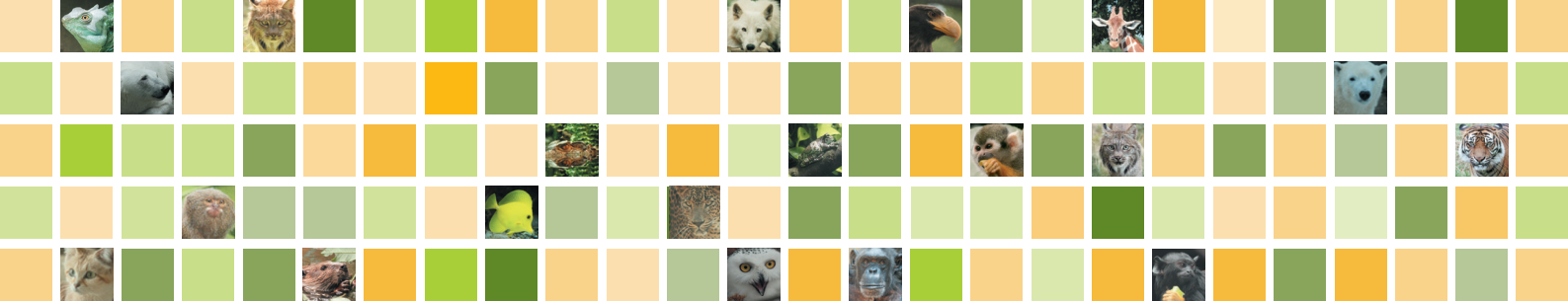
Počet návštěvníků v roce 2010

zoologická zahrada:	216 414 osob
Stálá akvarijní výstava:	21 622 osob
celkem:	238 036 osob
měsíc s nejvyšší návštěvností:	srpen (43 098 osob)
měsíc s nejnižší návštěvností:	leden (1 796 osob)
počet psích návštěvníků:	2554
tržby z prodeje upomínkových předmětů (včetně DPH)	1 959 919,- Kč
tržby z prodeje občerstvení (včetně DPH)	3 929 696,- Kč
(bez zlikvidovaného stánku U Tygra, bez restaurace U Tygra, bez stánku U Točny)	

SUMMARY: The season's business started during March with the gradual opening of refreshment stalls. All refreshment stalls as well as souvenir shops were operational from the beginning of April; in this month we also started operating the trampoline centre. The promising start of the season, and thus also the expected "influx" of visitors, was slowed down by the extremely rainy weather

in May. Also, Brno's public transport company started running boats on the Brno Lake with a bit of a delay in May (the boat trips didn't run at all in 2009 due to blue-green algae). As a result, the traditional boat ride/zoo entrance tickets which allow the visitors to enter the zoo as well as ride on the ferry and which are highly popular with the public started to be used with a delay. An

innovation of the season was the introduction of child identification strips. Those who were accompanying children could collect a strip at the ticket office, mark it with their telephone number and attach it to the child's wrist. If the child then got lost in our extensive park, it would be easier for their parent, grandparent or other accompanying person to find them again.

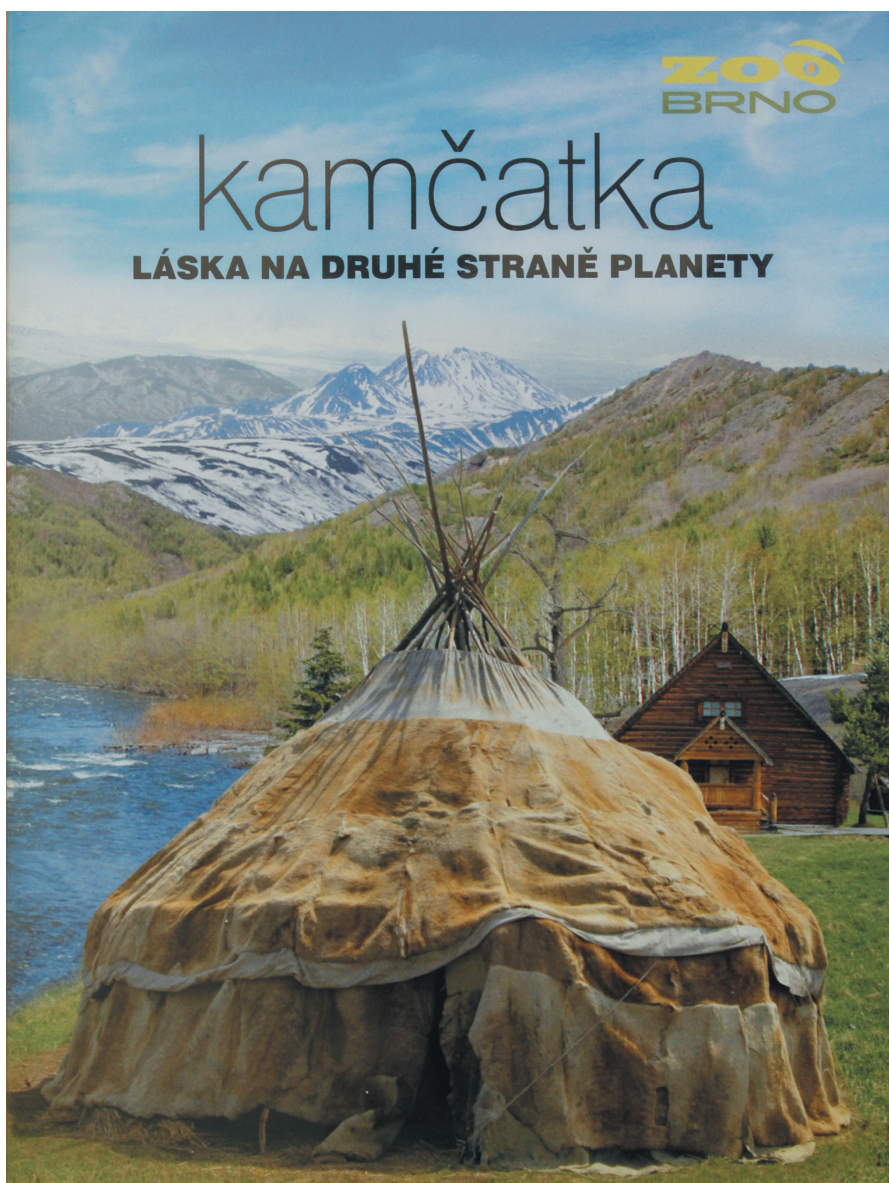

ZAHRANIČNÍ STYKY / FOREIGN CONTACTS

Styky se zahraničím jsou pro chod každé zoo nezbytné především pro získávání odborných zkušeností a profesních kontaktů. Důležité jsou i z hlediska výměn zvířat. Brněnská zoo je členem několika mezinárodních zoologických organizací a na jejich výroční zasedání vysílá své zástupce, její pracovníci doprovázejí transporty zvířat do jiných zahrad, kde současně navazují odborné kontakty, aby získali nové poznatky o chovu vzácných druhů či předávali vlastní zkušenosti.

Mimořádně významnou událostí zahraničních styků roku 2010 byla **pracovní cesta na Kamčatku**, kterou podnikli ve dnech **24. května až 12. června** ředitel zoo MVDr. Martin Hovorka, Ph.D., jeho asistent RNDr. Bohumil Král, CSc., a publicista Dušan Binka, jehož úkolem bylo kamčatskou misi dokumentovat.

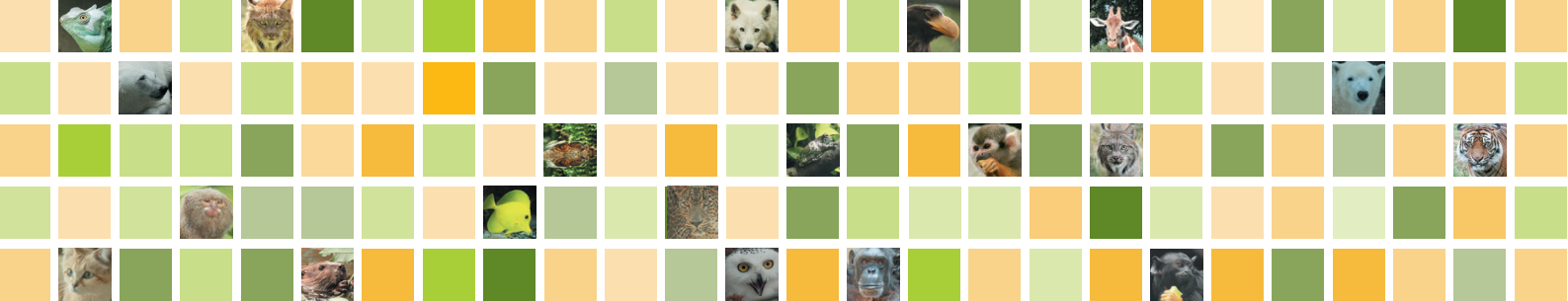
Hlavním záměrem cesty bylo získání mláďat kamčatských medvědů pro novou brněnskou expozici, poznání přírody Kamčatky se zřetelem na životní podmínky medvědů, seznámení se systémem ochrany unikátních ekosystémů poloostrova, navázání spolupráce s odborníky z kamčatských přírodních rezervací, zejména z rezervace Kronocké a Komandorské, rozšíření dosavadní spolupráce se Zoo Jelizovo, sídlící v druhém největším městě Kamčatky, a získávání kontaktů pro další dovozy zvířat do plánovaných expozic v Zoo Brno. Návrat z Kamčatky pracovníci Zoo Brno spojili s účastí na výroční konferenci Euroasijské regionální asociace zoo a akvárií (EARAZA) v Zoo Iževsk v Udmurtské republice, která se nachází na východě evropské části Ruské federace.

DVD Kamčatka – láska na druhé straně planety / Cover of the DVD Kamchatka – a love on the other side of the planet

Po přiletu do Petropavlovsku Kamčatského 25. května ráno pracovníci brněnské zoo odjeli do nedalekého města Jelizova, které se stalo hlavním sídlem jejich kamčatského pobytu. V Jelizovu zahájili jednání s ředitelkou

tamní zoo S. Ševljaginovou a prohlédli si jelizovskou zoologickou zahradu. Týž den odpoledne navázali v Petro-pavlovsku Kamčatském jednání s ředitelem Komondorské rezervace A. Strelnikovem a jeho zástupcem N. Pavlovem.

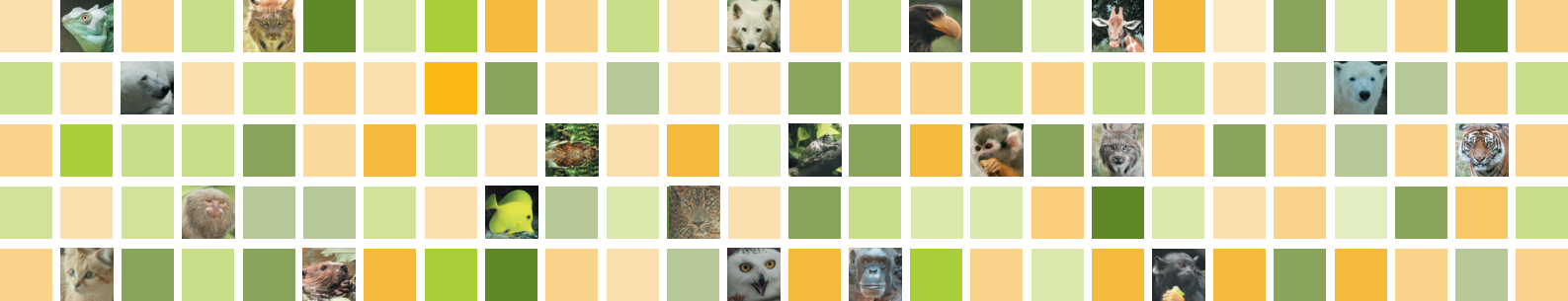
ZAHRANIČNÍ STYKY / FOREIGN CONTACTS

Následujícího dne se brněnští zoologové setkali se zástupcem vedoucího Agentury pro ochranu a využití fauny Kamčatského kraje V. Gordijenkem a s vedoucím parku Vulkány Kamčatky V. Komarovem. Oba slíbili pomoc při získávání filmového materiálu o kamčatských medvědech. Odpoledne pracovníci naší zoo navštívili ředitelství Kronocké rezervace v Jelizovu. Ředitel rezervace T. Špiljonok, jeho zoologický zástupce V. Mosolov, vědecký pracovník A. Nikonorov a fotograf I. Špiljonok během několikahodinové diskuse přislíbili veškerou pomoc při budování brněnské expozice kamčatských medvědů, o níž jeví živý zájem – zdála se jim vysoce přitažlivá. Při večerním pokračování rozhovorů ředitel Kronocké rezervace T. Špiljonok a fotograf I. Špiljonok nabídli vlastní filmové materiály pro osvětový film o opuštěných medvědích. Rovněž Brňanům zprostředkovali návštěvu Údolí gejzírů. V této úchvatné unikátní a těžko přístupné části Kronocké rezervace strávili skoro celý 27. květen a v doprovodu zoologického zástupce ředitele rezervace V. Mosolova pozorovali celkem sedm medvědů kamčatských. Večer ještě stihli další schůzku s vedoucími pracovníky Kronocké rezervace a dohodli se s nimi, že do nové brněnské expozice kamčatských medvědů společně připraví instalaci výstavy o jejich rezervaci. Další den, 28. květen, se v Jelizovu konala schůzka s V. Gordijenkem. Přinesl audiovizuální záznam, který natočil a z něhož si pracovníci Zoo Brno mohli vybrat záběry vhodné pro jejich film. Poté odjeli do asi 30 km vzdáleného skansenu, kde vyslechli a shlédli hudební a taneční vystoupení Korjaků, původních obyvatel Kamčatky. Celé odpo-

ledne se pak ve skansenu seznamovali se zvyky Korjaků, s jejich písněmi a obyčejí. S vedoucí skansenu N. Čečulinovou projednali možnost příjezdu malé folklorní skupiny do Brna, kde by účinkovala při slavnostním otevření nové expozice medvědů kamčatských. Do 650 km vzdáleného městečka Esso odjeli Brňané z Jelizova 29. květen. Esso je střediskem Korjaků i příslušníků další národnostní menšiny Evenů a tamní národopisné muzeum a skansen, které si Brňané podrobně prohlédli, jsou věnovány oběma etnikům. V okolí Essa se také nalézají velmi zajímavé ekosystémy, které Brňané zevrubně prozkoumali. I lidská sídla jsou v tomto kraji pozoruhodná, v obytných domech chybějí komíny, protože veškeré vytápění obstarají přírůdky horké vody z termálních pramenů. Časté jsou také bazény u rodinných domů, v nichž se dá celoročně koupat, aniž by byly zastřešeny. Další návštěva ředitelství Kronocké rezervace se v Jelizovu uskutečnila 31. květen. Se zoologickým zástupcem ředitele V. Mosolovem a vědeckým pracovníkem A. Nikonorovem proběhla velmi tvůrčí diskuse o specifikách života medvědů kamčatských. Odpoledne následovala prohlídka biotopů v okolí Jelizova. Návštěva Kamčatského vlastivědného muzea v Petropavlovsku Kamčatském se uskutečnila 1. června. Pracovníky brněnské zoo zaujala expozice o původních obyvatelích Kamčatky a jejich zvycích, zvláště pozornost věnovali zejména tzv. Medvědímu svátku. Velmi zajímavá byla i expozice o vzniku a prvním období historie města Petropavlovsku Kamčatského. S ředitelkou muzea V. Jefimovou byla dohodnuta možnost vytvoření výstavy v Zoo Brno o původních obyvatelích

Kamčatky. Odpoledne se Brňané seznámili se specifickými biotopy pobřeží Avačinského zálivu. Druhý červnový den byl věnován vybírání sekvencí z kazet poskytnutých V. Gordijenkem a práci na kopírování fotosekvencí, které pokračovalo ještě druhý den dopoledne. Odpoledne 3. června Brňané opět zavítali do Zoo Jelizovo, kde se rozloučili s jeho pracovníky, kteří Brňanům po celou dobu jejich pobytu na Kamčatce velmi pomáhali. Odlet z Petropavlovsku Kamčatského do Moskvy se uskutečnil 4. června. Následujícího dne bylo na programu jednání s vedoucí plemenné knihy orlů kamčatských L. Kurilovičovou ze Zoo Moskva o pokračování programu na záchranu orla kamčatského, úprava přednášky na zasedání EARAZA a prohlídka Zoo Moskva. Noční přesun vlakem z Moskvy do Iževsku se uskutečnil 6. června. Zoo Iževsk si Brňané prohlédli 7. června a od 8. června se účastnili výroční konference EARAZA, která trvala do 10. června. Po jejím skončení, 11. června, odjeli vlakem do Moskvy, kam se dostali brzy ráno 12. června. Ještě týž den stihli letadlo do Prahy, kde přistáli ve 12.10 hod., do Brna dorazili v 15.49 hod. Plán služební cesty byl beze zbytku splněn.

Základním cílem kamčatské cesty byla organizační příprava transportu zvířat pro v Brně budovanou novou část expozičního komplexu Beringie, s dominantním druhem medvědem kamčatským. Za nejlepší variantu bylo možné považovat získání osířelých medvědů, narozených během zimy 2009/10, která přišla z nějakého důvodu o matku (mohl ji skolit pytlák či nezkušený lovec nebo zabít zlý starý medvědí samec apod.). Podle informací zoologů ze Zoo Jelizovo

ZAHRANIČNÍ STYKY / FOREIGN CONTACTS

a z kamčatských rezervací nalézají lidé na Kamčatce každý rok několik osiřelých medvědů. Pracovníci Zoo Brno chtěli dosáhnout toho, aby návštěvníci jejich zoo mohli v novém výběhu pozorovat, jak medvědi rostou a dospívají. Jako druhá varianta přicházela v úvahu transport dospělých kapitulních kusů, které by udivovaly svou mohutností. Taková zvířata bylo možné za určitých podmínek získat v některé ruské zoo. První variantu se nepodařilo uskutečnit. Je snad i dobře, bohužel nikoli pro zoo, že v roce 2010 do příjezdu brněnských zoologů neosiřela na Kamčatce žádná medvědička. A tak se na konferenci EAZA v Iževsku Brňané snažili navázat rozhovory s kolegy z jiných zahrad o dovozu jejich kamčatských medvědů do Brna. Nakonec se dohodli s ředitelem zoo v Rostově na Donu A. Baranikovem, který nabídl pár dospělých jedinců. V Iževsku se pak uskutečnila jednání o dalších dovezech pro expozici Beringie: ředitel Zoo Moskva V. Spicin slíbil samici rosomáka, čtyři až šest jedinců (dva dospělé vybarvené samce a až čtyři letošní mláďata) kajky mořské nabídnul hlavní zoolog estonské Zoo Tallinn V. Feinstein, ředitel Zoo Praha M. Bobek přislíbil všechna mláďata ústřičníků velkých, která se v roce 2010 v Praze vylíhnou.

Výsledky služební cesty pracovníků Zoo Brno do Ruské federace lze shrnout do devíti bodů:

1) Díky pomoci ředitele Kronocké rezervace T. Špiljonka a jeho zoologického zástupce V. Molosova získali nepřehledné množství principiálních i detailních poznatků o životě kamčatských zvířat, obzvláště medvěd a losů.

2) Vedení Kronocké rezervace jim k volnému použití předalo CD o životě kamčatského medvěda a přislíbilo zaslat film o medvědi sirotkovi.

3) Kronocká rezervace jim slíbila, že k otevření nové brněnské expozice o kamčatských medvědech poskytne výstavu o této významné rezervaci a o životě medvědů.

4) Vladimír Gordijenko jim předal část svého filmového materiálu o mláďatech medvědů, který bude použit v našich filmech o medvědech Kamčatky.

5) S vedoucí Korjatského národopisného souboru N. Čučulinovou se dohodli na oboustranné snaze zorganizovat zájezd do ČR a vystoupení souboru při otevření nové expozice kamčatských medvědů v Zoo Brno.

6) S ředitelkou Kamčatského vlastivědného muzea v Petropavlovsku Kamčatském V. Jefimovovou dohodli možnost uspořádat v roce 2011 v Zoo Brno výstavu o původních obyvatelích Kamčatky.

7) Ředitel Zoo Brno i jeho asistent se zúčastnili všech zasedání i společenských akcí konference EAZA v Zoo Iževsk.

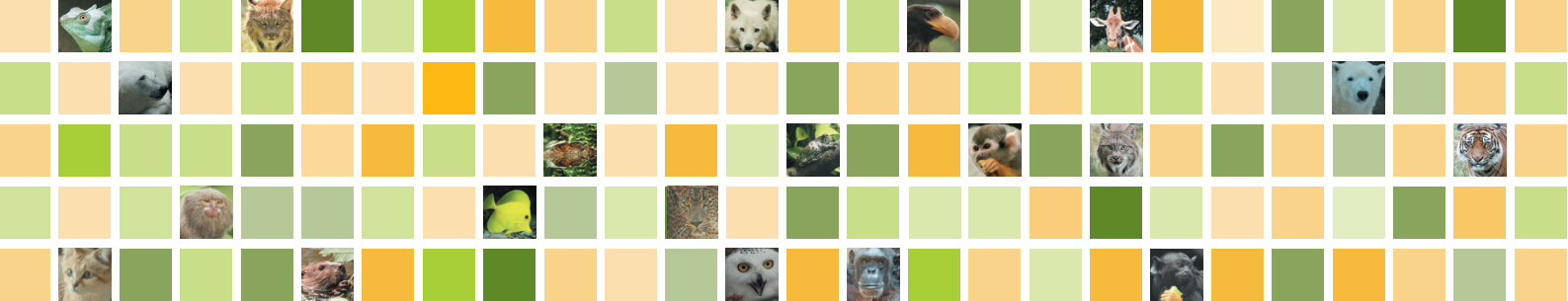
8) Na konferenci EAZA pracovníci Zoo Brno přednesli dvě přednášky: o genetickém výzkumu orlů kamčatských (o tzv. DNA průkazech) a o budování expozice Kamčatky, která se v Zoo Brno stala vstupní částí do komplexu Beringie.

9) Pracovníci Zoo Brno navštívili tři zoologické zahrady (v Moskvě, Iževsku a Jelizovu), Kronockou přírodní rezervaci a čtyři muzea (v Petropavlovsku Kamčatském, Jelizovu, Essu a Iževsku).

Ředitel Zoo Brno MVDr. Martin Hovorka, Ph.D., jehož doprovázel vedoucí chovatelského úseku MVDr. Zvi Friedman, se účastnil **jarního zasedání ředitelů členských zahrad Evropské asociace zoo a akvárií** (EAZA Director's Day Spring Council Meeting), které se konalo od **6. do 10. května** ve francouzské zoologické zahradě ZooParc de Beauval. Oba pracovníci Zoo Brno se aktivně účastnili všech akcí spojených se zasedáním, s jeho účastníky diskutovali o možnostech budoucí spolupráce a o návštěvě Zoo Brno. Prohlédli si ZooParc de Beauval a při zpáteční cestě i další francouzskou zoo – v Doué-la-Fontaine.

Ochranářské fórum Evropské asociace zoo a akvárií (EAZA Conservation Forum) proběhlo ve dnech **29. června až 3. července** v kongresovém centru Löwenberg poblíž švýcarského města Murten. Ze Zoo Brno se fóra účastnili ředitel MVDr. Martin Hovorka, Ph.D., a vedoucí chovatelského úseku MVDr. Zvi Friedman. Fórum projednávalo tři hlavní témata: vymírání druhů v jihovýchodní Asii, evropské ohrožené druhy a ochrana primátů. Pracovníci Zoo Brno se aktivně účastnili všech odborných i společenských akcí fóra, s mnohými jeho účastníky prodiskutovali témata možné budoucí spolupráce při výměně zvířat i při účasti na ochranářských projektech podporujících zachování biodiverzity. Při návštěvě Zoo Papillorama ve městě Kerzers ve Švýcarsku se dohodli na spolupráci při projektu Shipstern, který se týká ochrany přírody stredoamerického státu Belize.

Na výroční konferenci EAZA, která se konala ve dnech **21. až 26. září** v kongresovém centru v italské Veroně,

ZAHRANIČNÍ STYKY / FOREIGN CONTACTS

brněnskou zoo reprezentovali její ředitel MVDr. Martin Hovorka, Ph.D., vedoucí chovatelského úseku MVDr. Zvi Friedman, vedoucí investičního oddělení technického úseku Ing. Hana Václavková, vedoucí ekonomického úseku Ing. Miroslava Piškulová a vedoucí propagačně vzdělávacího úseku Bc. Jana Hadová. Pracovníci Zoo Brno se účastnili plenárního zasedání hodnotícího kampaň EAZA na záchranu evropských šelem, na níž participovala i Zoo Brno, a vyhlášení kampaň na rok 2011, zaměřené na ochranu volně žijících opic. Dále se účastnili jednání zabývajících se legislativou a podmínkami chovu zvířat v zoo a administrativních, výzkumných a odborných zasedání. Dr. Hovorka se účastnil plenárních zasedání orgánů EAZA, které byly určeny ředitelům členských zoo; na nich probíhala jednání o stanovách a rozpočtech asociace. Pracovníci Zoo Brno též navštívili safari park Parco Natura Viva, ležící poblíž jezera Lago di Garde, kde se seznámili s různými možnostmi zabezpečení expozic a jejich výstavby a úprav tak, aby odpovídaly podmínkám chovu zvířat v zoo, stanoveným strategií ochrannářské práce zoologických zahrad, kterou vydaly jak Světová asociace zoo a akvárií (WAZA), tak české ministerstvo životního prostředí.

Na **65. výroční konferenci Světové asociace zoo a akvárií (WAZA)** v německém Kolíně nad Rýnem, která proběhla v tamní zoo ve dnech **17.–22. října**, odjeli ředitel MVDr. Martin Hovorka, Ph.D., jeho asistent RNDr. Bohumil Král, CSc., a vedoucí chovatelského úseku MVDr. Zvi Friedman. V průběhu konference absolvovali přednášky a zasedání věnovaná roli zoologických zahrad

v Mezinárodním roce biodiverzity 2010, vyhlášeném Organizací spojených národů (téma biodiverzity prolínalo prakticky všemi zasedáními a přednáškami konference), účastnili se některých workshopů a hlavních jednání zaměřených na záchranné projekty in situ i ex situ, cílené na zachování rozmanitosti životních forem, a navštívili tři zoologické zahrady (Zoo Kölln am Rhein, Zoo Wuppertal, Zoo Düsseldorf), kde jednali o možnostech výměn zvířat.

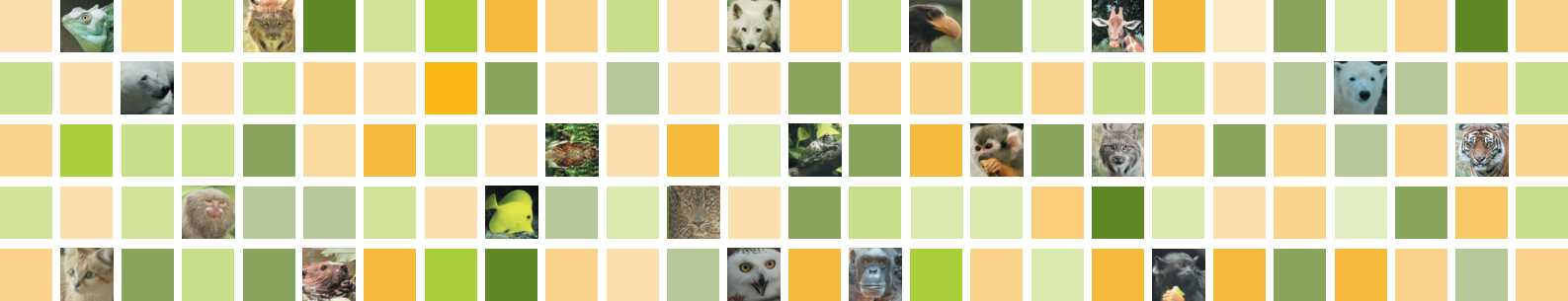
Brněnská zoo uskutečnila v roce 2010 několik desítek transportů zvířat. Nejvýznamnějším byl dovoz páru medvědů kamčatských z Rostova na Donu do Brna. Kombinovaná přeprava (letecky i kamionem) měla z hlediska logistiky hladký průběh. Vzhledem k mimořádné váze a objemu nakládaných beden – v jedné byla samice vážící půl tuny, samec v druhé bedně vážil tři čtvrtě tuny – nebylo možné, aby letadlo s medvědy na palubě přistálo v České republice. Transport medvědů doprovázel provozní zoolog Jiří Vítek. Z Prahy odletěl 14. září večer, v Rostově přistál druhý den brzy ráno. Následovalo přebírání dokumentů k přepravě a příprava k odbavení transportních beden. Ve dnech 19. až 23. září probíhal transport beden z Moskvy (kam byly dopraveny letecky z České republiky) do Rostova. Další tři dny zabralo vyřizování veterinárního osvědčení, dezinfekce beden, příprava k nakládce. Nakládka medvědů do beden a beden na kamion proběhla 27. září. Večer též den odjel kamion z Rostova do Moskvy, kam dorazil brzy ráno 29. září. Už v 6 hod. ráno začalo celní řízení na letišti Šeremetěvo a v 5 hod. ráno druhého dne, 30. září, začalo vlastní odbavení. Letadlo startovalo z Moskvy

v 11.55 hod. a přistálo ve Frankfurtu nad Mohanem ve 14.55 hod. Bedny se na kamion nakládaly od 20.10 hod., v 21.10 hod. kamion vyrazil na cestu do Brna. V brněnské zoo jsme začali bedny překládat z kamionu na traktor 1. října v 7 hod. ráno. Pak už zbývalo jen několik desítek metrů k ubikaci medvědů.

Provozní zoolog Jiří Vítek a revírník Miloslav Walter ve dnech 29. ledna až 2. února odvezli pět (3.2) v naší zoo odchovaných vlků arktických do Zoo Rovno na Ukrajině.

Z estonské Zoo Tallinn a z lotyšské Zoo Riga jsme dovezli skupinu kajek mořských, severských ptáků určených pro novou část expozičního komplexu Beringie. Z Tallinnu jsme také dovezli puštíka vousatého a z Rigy žáby listovnice červenooké. Dovoz uskutečnili ve dnech 24. až 28. srpna Jiří Vítek, provozní zoolog, a Robert Závodský, vedoucí oddělení dopravy. V transportu byla také zvířata z naší a pražské zoo, určená pro pobaltské zahrady, z Pobaltí jsme dovezli také zvířata pro Zoo Chomutov. Rovněž jsme vypomohli při výměnách zvířat mezi pobaltskými zahradami. Přesuny shrnuje následující přehled: kasuár, komba ušatá (Praha–Riga), pelikán, surikaty (Riga–Tallin, Tallin–Riga), paovce hřivnaté, kozorožec sibiřský, klokan Bennettův (Brno–Tallin), rys ostrovid (Riga–Kaunas), poletuchy (Riga–Chomutov), puštík vousatý (Tallin–Brno), kajky mořské (Tallin, Riga–Brno), listovnice červenooké (Riga–Brno).

Jiří Vítek a chovatelka Simona Blažňovská dovezli ve dnech 4. až 11. listopadu z farmy v Neittävä ve Finsku zásobu lišejníku, velmi vhodného krmiva pro soby. Část nákladu byla určena pro Zoo Olomouc a Zoo Chomutov.

ZAHRANIČNÍ STYKY / FOREIGN CONTACTS

V Neittävä se seznámili s farmou a způsobem sklizně lišejníku a prohlédli si jeho zpracovnu. Ve Finsku také navázali kontakty s chovateli losů a sobů, od nichž bude možné získat zvířata pro naši

zahradu. Jiří Vítek ve dnech 12. a 13. listopadu dovezl z pražského letiště samici rosomáka, kterou nám letecky poslala moskevská zoo. Současně s rosomákem dopravil i dva severské ptáky ústříčnický

velké, které nám poskytla pražská zoo. Rosomák i ústříčníci byli určeni pro novou část Beringie.

Eduard Stuchlík

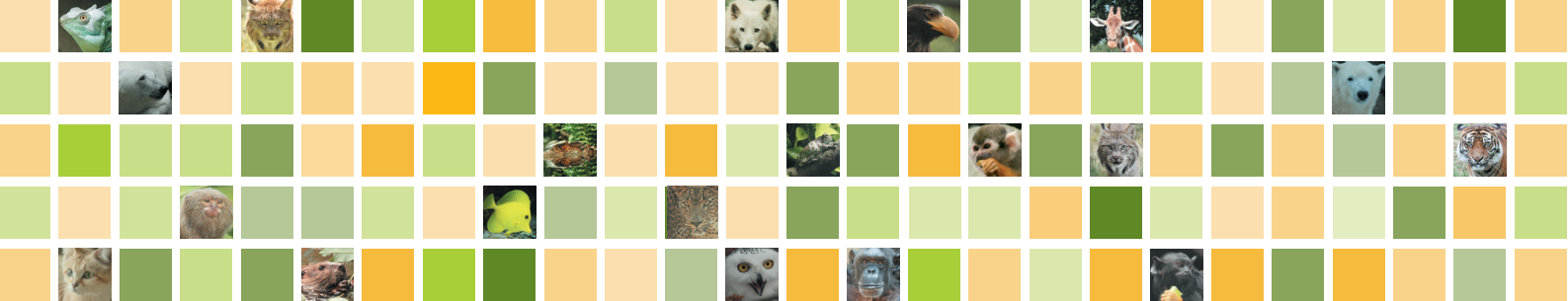
SUMMARY: An extraordinarily important event of 2010, as far as foreign relations are concerned, was a business trip to Kamchatka which was undertaken by the director of the zoo MVDr. Martin Hovorka, Ph.D., his assistant RNDr. Bohumil Král, CSc., and columnist Dušan Binka. The purpose of the trip was to organize the importing of Kamchatka bear young for the new Kamchatka exhibit at the Brno Zoo, to gain a better knowledge of the landscape of Kamchatka with an emphasis on the living conditions of the bears, to get to know the system of unique ecosystem preservation on the peninsula, to launch cooperation with experts from Kamchatka's nature reserves, particularly the Kronotsky and Komandorsky ones, to broaden the present cooperation with Yelizovo Zoo, which is located in the second largest town of Kamchatka, and to obtain further contacts for the import of animals into planned exhibits at Brno Zoo. Brno wished to acquire orphaned young which were born during the winter of 2009/10 in Kamchatka and which had lost their mother for some reason (she may have been killed by a poacher or an inexperienced hunter, by an evil old male bear etc.) According to zoologists at Yelizovo Zoo and at Kamchatka's reserves, several orphaned baby bears are found

every year in Kamchatka. The staff of Brno Zoo wanted visitors to their zoo to watch the baby bears grow and mature in the new enclosure. The second option was the transport of splendid adult individuals which would amaze viewers with their massive size. It was possible to obtain such animals from some Russian zoos under certain conditions. The first option failed. It is perhaps good, unfortunately not for the zoo, that no baby bears became orphans in Kamchatka in 2010 before the arrival of Brno zoologists. Thus, on returning from Kamchatka Brno staff used the opportunity of their attendance at the EARAZA conference in Izhevsk to conduct discussions with their colleagues from other zoos regarding the importing of their Kamchatka bears to Brno. They finally reached an agreement with the director of Rostov-on-Don Zoo, A. Baranikov, who offered a couple of adult individuals. Negotiations regarding further imports for the Beringia exhibit also took place in Izhevsk: the director of the Moscow zoo, V. Spicin, promised a wolverine female; four to six Common Eider individuals (two males with adult colouration and up to four young born this year) were promised by the main zoologist of the Tallinn Zoo (Estonia), V. Feinstein, and the director of the Prague Zoo, M. Bobek, promised all the Eurasian

Oystercatcher young which will hatch in Prague in 2010.

As we have already mentioned, the staff of Brno Zoo used their return from Kamchatka to take part in the annual conference of the Eurasian Regional Association of Zoos and Aquariums (EARAZA) at the Izhevsk Zoo in the Udmurtsk Republic, which is located in the European part of the Russian Federation. They gave two lectures in Izhevsk: one concerning genetic research into Kamchatka eagles (about what are known as DNA certificates) and one about the construction of the Kamchatka exhibit which became the entrance area of the Beringia complex. The zoo's representatives also took part in, among other events, the 65th annual conference of the World Association of Zoos and Aquariums (WAZA) in Koln am Rhein, Germany; the annual EAZA conference which took place in Verona, Italy; and the EAZA Conservation Forum at the Löwenberg congress centre near the Swiss town of Murten.

Brno zoo carried out several tens of transportations of animals in 2010. The most important was the import of a couple of Kamchatka bears from Rostov on Don. The combined transport (by air and by lorry) went smoothly as far as logistics is concerned.

PROPAGAČNĚ VZDĚLÁVACÍ ÚSEK / PROMOTIONAL AND EDUCATIONAL DEPARTMENT

Interaktivní tabule v pavilonu opic / Interactive board at the ape pavilion

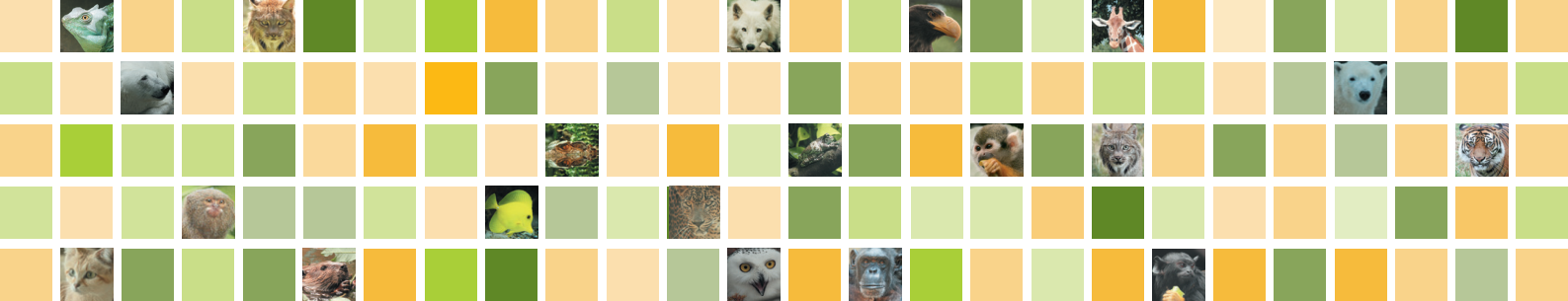
Úsek propagace a vzdělávání měl v roce 2010 devět pracovníků, včetně jeho vedoucí. V útvaru spolupráce se školami pracovali tři, v útvaru styku s veřejností dva, ve Stanici mladých přírodovědců, která tvořila také jeden z útvarů, rovněž dva a v útvaru informatiky jeden. V dubnu, po krátké, ale těžké nemoci zemřela naše dlouholetá kolegyně, vedoucí Stanice mladých přírodovědců Mgr. Světlá Vítková, jejíž odchod nás všechny velmi zasáhl. Aktivitu spojenou se stanicí převzala vedoucí útvaru spolupráce se školami Mgr. Ing. Lenka Bochníčková. Hlavní činnost úseku se

odvíjela, stejně jako v předcházejících letech, ve dvou oblastech. Jednak při vzdělávání formálního charakteru, prostřednictvím výukových programů nabízených školám, jednak v oblasti neformálního vzdělávání, při práci odborných skupin (kroužků) Stanice mladých přírodovědců.

V průběhu roku jsme začali pracovat na změně organizační struktury úseku, která vešla v platnost 1. 12. 2010. Vznikly pouze dva útvary – útvar propagace a útvar vzdělávání. Formální i neformální vzdělávání jsme soustředili do jednoho útvaru, obě formy vzdělávání

jsou tak vzájemně propojeny. Tato situace si ovšem vyžádala novou vzdělávací koncepci brněnské zoo, na jejímž vytváření jsme pracovali v roce 2011.

Hlavními aktivitami vzdělávacího útvaru byly výukové programy a exkurze, příprava a doprovod pravidelných návštěv pacientů kliniky dětské onkologie v zoo a pravidelné výjezdy s kontaktními zvířaty do speciální základní a mateřské školy Elpis. Do sféry neformálního vzdělávání spadala činnost Stanice mladých přírodovědců, při níž pracovalo sedm odborných skupin, osmou byl Nížkoprahový klub, který navštěvují

PROPAGAČNĚ VZDĚLÁVACÍ ÚSEK / PROMOTIONAL AND EDUCATIONAL DEPARTMENT

Pracovníci úseku přinesli na Den dětí do Fakultní dětské nemocnice kontaktní zvířata / Workers of the section brought contact animals to the university hospital during the Children's Day

Photo by Pavel Hruška

převážně klienti diagnostických ústavů. Pracovníci úseku se také podíleli na přípravě a vedení prázdninového příměstského tábora a na přípravě akcí pro veřejnost, probíhajících během celého roku.

V roce 2010 jsme nadále spolupracovali s Pedagogickou fakultou Masarykovy univerzity a nově i s Mendelovou zemědělskou a lesnickou univerzitou v Brně, ústavem marketingu. Studenti s námi dotvářeli výukové programy a zpracovávali návrhy marketingových opatření, určených pro brněnskou zoo, jak v rámci běžné výuky, tak i při zpracování závěrečných bakalářských a magisterských prací.

Stejně jako v minulých letech se nám i v roce 2010 podařilo zhotovit interaktivní pomůcky pro potřeby formálního vzdělávání, například magnetické tabule a modely potravních pyramid, a také naučné tabule, rozmístěné v areálu zoo a sloužící k nenásilnému (neformálnímu)

vzdělávání návštěvníků. Pro výrobu naučných tabulí a interaktivních pomůcek jsme použili peníze z dotace ministerstva životního prostředí.

Pracovníci úseku během téměř celého roku organizovali a připravovali různé akce pro veřejnost, od Jarního otvírání zoo, přes Den Země či Dětský den až po Štědrodopolení krmení. Většinu z nich doprovázela soutěžní stezka či kulturní vystoupení. Přehled akcí pro veřejnost uvádějí tabulky na konci této výroční zprávy.

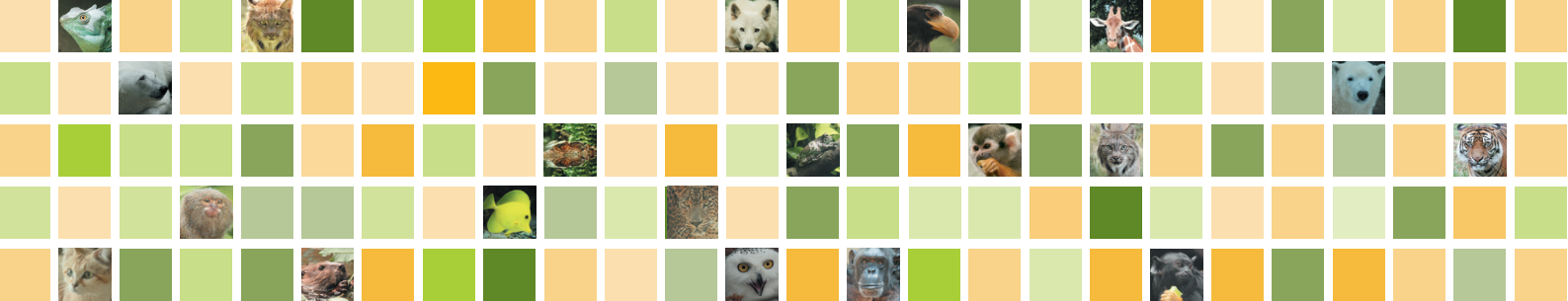
Výukové programy a exkurze

Vzdělávací pracovníci Zoo Brno nabízeli v roce 2010 školám různých typů dvanáct výukových programů: **Od jara do zimy, Od rovníku k pólu, U nás na dvorečku, Výprava do Afriky, Výprava do Asie, Význam zoo, Tygří skály, Naši savci, Ptačí svět, Etologie, Jak to vidí šelmy a Ryby.** I nadále byly v nabídce takzvané samoobslužné listy, které

umožní exkurzi zoologickou zahradou pouze za doprovodu vyučujícího (asistence pracovníka zoo není nutná). O zmíněné pracovní listy byl ještě větší zájem než v roce předešlém a tyto listy při exkurzi využilo 1142 žáků.

Výukové programy jsme připravili pro děti z mateřských škol, žáky základních škol a studenty škol středních. Posledně jmenovaní měli k dispozici čtyři výukové programy, žáci z prvního stupně základních škol osm, žáci druhého stupně základních škol rovněž osm a děti z mateřských škol dva výukové programy. Každý program je koncipován do dvou částí, celková délka představuje dvě vyučovací hodiny. První část probíhá v audiovizuálním sále ve správné budově zoo. Přednášku doplněnou dotazy žáků pracovník zoo zpestřuje ukázkou živého zvířete a přírodnin, spouští powerpointovou prezentaci či promítá videonámek. Druhou část programu děti absolvují v areálu zoo, na závěr vyplní pracovní list.

Žáci základních škol i studenti škol středních v roce 2010 nadále navštěvovali výukový program **Jak to vidí šelmy**, který sestavili vzdělávací pracovníci zoo již v roce 2009 ke stejnojmenné kampani vyhlášené Evropskou asociací zoo. Program blíže seznamuje s dvanácti vybranými druhy ohrožených evropských šelem. Žáci a studenti se také dozvědí, jak jednotlivé druhy vypadají, kde žijí, jaký mají pro přírodu význam a co je nutné udělat pro to, aby z naší přírody nezmizely. Základní a střední školy projevovaly největší zájem o výukové programy **Naši savci**, **Etologie** a **U nás na dvorečku**, které se týkají fauny České republiky, způsobu chování zvířat a života zvířat chovaných na dětské zoo. V roce

PROPAGAČNĚ VZDĚLÁVACÍ ÚSEK / PROMOTIONAL AND EDUCATIONAL DEPARTMENT

2010 proběhlo v Zoo Brno 135 výukových programů, kterých se zúčastnilo 4227 žáků a studentů. Společně se samoobslužnými listy využilo vzdělávacích programů 5369 žáků a studentů.

Dětem z mateřských škol, žákům základních a studentům středních škol také nabízíme exkurze s odborným výkladem. V roce 2010 se dvaceti exkurzí účastnilo 620 dětí. Rovněž pro studenty vysokých škol připravujeme přednášky a prohlídky zoo s odpovídajícím odborným výkladem. Na exkurze přicházeli do zoo studenti Přírodovědecké a Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity, studenti pedagogické fakulty si v rámci seminární práce sestavili vlastní pracovní list zaměřený na domácí zvířata, jeho vyplnění si vyzkoušeli přímo na Dětské zoo. V roce 2010 proběhlo v zoo dvacet odborných programů pro vysoké školy, kterých se zúčastnilo 1033 studentů. O praktickou výuku studentů Veterinární a farmaceutické univerzity se stará veterinář Zoo Brno MVDr. Stanislav Mazánek, Ph.D.

Čerpání dotací ministerstva životního prostředí

Za pomoci dotace ministerstva životního prostředí se nám podařilo vytvořit nové interaktivní pomůcky pro děti. Jedná se o magnetické mapy světadílů se sadou příslušných zvířat a dvě sady kostek znázorňující potravní pyramidu. Dále jsme využili dotační prostředky k výrobě naučných tabulí. Jedná se o vzdělávací tabuli k mraveništi v areálu zoo a tabule o primátech, umístěné v nově zrekonstruovaném pavilonu opic. Také jsme sestavili brožuru Ze života zvířat, informující o zajímavostech některých chovaných druhů.

Ministerstvo životního prostředí České republiky každoročně poskytuje zoologickým zahradám, které obdržely licenci k provozování zoo, dotace na podporu chovu ohrožených druhů světové fauny, na podporu zapojení do systému ochrany přírody České republiky a na podporu mezinárodní spolupráce. Dotace jsou součástí programu Příspěvek zoologickým zahradám. V roce 2010 brněnská zoologická zahrada získala dotaci na šest níže popsaných projektů z tohoto programu. Zaměřeny jsou jednak na realizaci vzdělávacích programů, jednak na osvětu a zapojení veřejnosti do vzdělávání v oblasti ochrany přírody, především ve smyslu Úmluvy o biologické rozmanitosti (Convention on Biological Diversity, zkráceně CBD).

1. Pracovní listy ke vzdělávacímu programu Ekologie

Jelikož brněnská zoo zaznamenala velký zájem o vzdělávací programy, nabízené základním i středním školám, vytvořila druhou sadu pracovních listů pro oblíbený výukový program Ekologie. První sada vznikla v roce 2009 a byla zaměřena k nové kampani WAZA „Count-down 2010 – Save Biodiversity / Zelená pro přírodu“. Nová sada tak doplňuje pracovní listy, které byly právě na téma biodiverzita vytvořeny v roce 2009.

2. Naučné tabule Opice

Do nově rekonstruovaného pavilonu opic jsme pořídili tři naučné tabule pojednávající o biologii vyšších primátů. Návštěvníkům podávají obecné informace o primátech, vysvětlují rozdíly mezi nadčeledmi ploskonosých a úzkonosých opic a podrobněji přibližují rod homi-

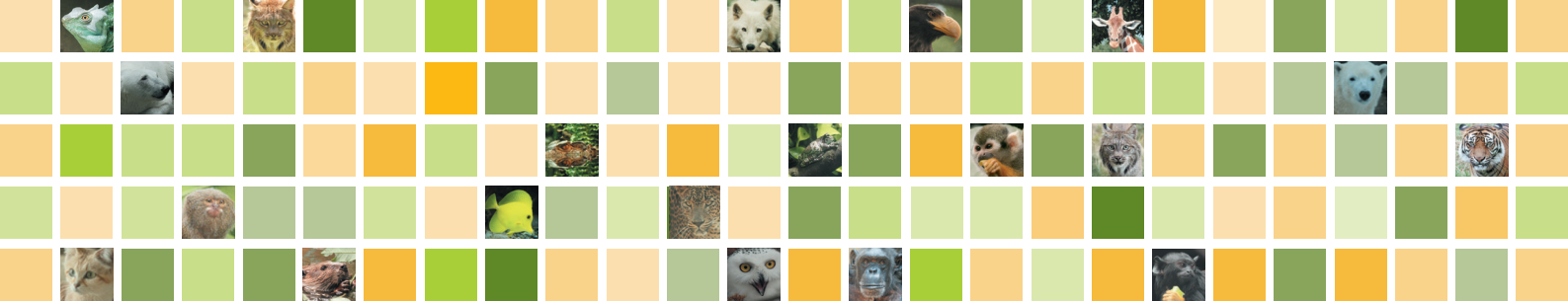

Naučná tabule Mraveniště / Formicary, the educational board

nidních primátů, šimpanze. Naučné tabule, vybavené interaktivními prvky, slouží nejen neformálnímu vzdělávání, ale jsou i součástí výukového programu Jsou nám opravdu podobné?, jehož část probíhá i ve zmíněném pavilonu opic.

3. Naučná tabule Mraveniště

umožní návštěvníkům zoo proniknout do života mravenců, nejhodněji rozšířeného hmyzu na Zemi. Tabule je umístěna u rozlehlého lesního mraveniště, které před poškozením chrání zábřana (plůtek) z přírodního materiálu (proutí). Takže je možné pozorovat život těchto tvorů v jejich přirozeném prostředí. Naučná tabule je sestavena tak, že osloví nejen děti předškolního a školního věku, ale i širokou laickou veřejnost, a vysvětlí jim význam ochrany mravenců v přírodě.

PROPAGAČNĚ VZDĚLÁVACÍ ÚSEK / PROMOTIONAL AND EDUCATIONAL DEPARTMENT

4. Interaktivní pomůcky pro potřeby formálního i neformálního vzdělávání

Názorné tabule s magnetkami zvířat a sestavy kostek s tématem potravní pyramidy vhodně doplňují a zatraktivňují nabídku čtyř výukových programů (Od rovníku k pólu, Výprava do Afriky, Výprava do Asie a U nás na dvorečku) a dále i nabídku neformálních vzdělávacích aktivit (např. soutěží pro školy či veřejnost). Tyto interaktivní pomůcky zatraktivňují a rozšiřují naše dosavadní vzdělávací aktivity a navazují např. na tvorbu pracovních listů pro výukové programy.

5. Neprodejná brožura Ze života zvířat

je určena pro potřeby formálního a neformálního vzdělávání, neboť nabízí doplňkovou aktivitu pro výukové programy a budou ji využívat i členové odborných skupin Stanice mladých přírodovědců a spolupracující subjekty, např. školní družiny a různá školská zařízení. Brožura, vybavená interaktivními prvky a fotografiemi, nenásilnou formou představí zvířata brněnské zoo i s jejich „životními příběhy“.

6. filmový dokument Kamčatka – země medvědů,

přibližující divokou přírodu vzdáleného poloostrova očima brněnských zoologů, rozšiřuje nabídku vzdělávacích aktivit brněnské zoo. Audiovizuální záznam pracovníci zoo uplatňují při výukovém programu Jak to vidí šelmy a budou jej moci využívat i v připravovaném programu Beringie. Upotřebením najde i při neformálním vzdělávání, například při přednáškách pořádaných pro širokou veřejnost či při víkendových soutěžních a zábavních akcích pro návštěvníky.

Ukázka westernového ježdění na Noci snů / Show of the western riding during the Dreamnight
Photo by Pavel Hruška

Noc snů

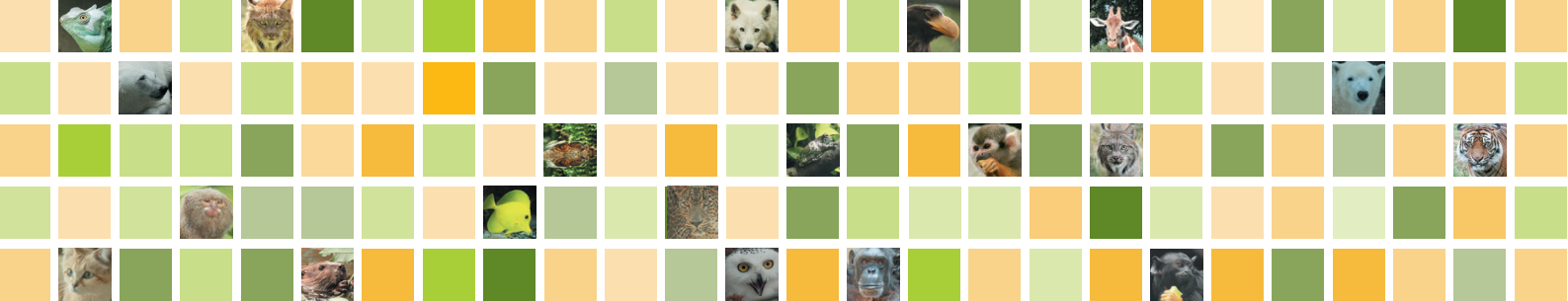
Mezinárodní akce Dream Night at the Zoo – Noc snů proběhla v roce 2010 v Zoo Brno po šesté. Handicapované a dlouhodobě nemocné děti v doprovodu příbuzných hostila naše zoo v pátek 4. června od 18 do 22 hod. Byly pro ně připraveny expozice s komentovaným krmením, po soumraku nasvícené, stejně jako cesty vedoucí areálem, čekal je také zábavný program s občerstvením, výtvarná dílna a malý dárek – upomínka na mimořádnou návštěvu zoo.

O oblíbenosti Noci snů v Zoo Brno svědčí časté dotazy, kladené již od dubna, které zjišťují, zda a kdy se tato akce opět uskuteční, jaký bude program a jestli nezapomeneme tazatele opět pozvat. Mezi pozvanými byli v roce 2010 například klienti Sdružení pro pomoc mentálně postiženým (SPMP Brno), Sjednocené organizace nevidomých a slabozrakých (SONS Brno), klienti domovů pro osoby se zdravotním posti-

žením Neumánek, Tereza, Srdíčko, Domino, Gaudium a další. Hostům Noci snů jsme připravili bohatý kulturní program.

Od 18 do 22 hod. se na pódiu U Velblouda vystřídali muzikanti country kapely Noví Kaskadéři, herci Absolutního divadla, judisté Sportovního klubu Královo Pole a tanečníci skupin Abanico a Komiňáček.

Dále mohli hosté Noci snů sledovat práci psovodů Městské policie Brno a prohlédnout si dravce ze Záchrané stanice pro dravé ptáky v Rajhradě. V režii komunikační společnosti Equicom probíhaly na ponydromu ukázky práce s koňmi a různé soutěže s „koňskou“ tematikou. Děti si mohly v prostorách Dětské zoo pohladit králíky, morčata, kozy, ovce a další zvířátka a bylo pro ně připraveno kontaktní místo s přírodninami, kde si mohly např. potězkat parohy či pštrosí vejce nebo si prohlédnout slevky hadů. Pro ty odváž-

PROPAGAČNĚ VZDĚLÁVACÍ ÚSEK / PROMOTIONAL AND EDUCATIONAL DEPARTMENT

Městská policie předvádí hostům Noci snů výcvik psů / Municipal police shows dog training to the guests of the Dreamnight

Photo by Pavel Hruška

nější jsme připravili jízdu na ponících. Na památku si děti odnášely na obličejí namalovaná zvířátka a ve výtvarné dílně vlastnoručně vyrobený dárek.

U výběhů surikat, bizonů, tapírů, pekariů a tygrů probíhalo komentované krmení. Účastníky Noci snů vozil po zoo vláček, takže se do horních partií zahrady, kde probíhalo hlavní dění, dostali i méně pohybliví a vozíčkáři.

Kampaň Jak to vidí šelmy

V pořadí již osmá kampaň na záchranu ohrožených živočichů, kterou Evropská asociace zoologických zahrad a akvárií (EAZA) vyhlásila v roce 2008, byla prodloužena až do konce září roku 2010. Tato kampaň je, stejně jako v roce minulém, zaměřena výhradně na faunu z našeho kontinentu a týká se ochra-

ny všech ohrožených evropských šelem. Oficiální název kampaně zní EAZA European Carnivore Campaign 2008/2010 (v češtině většinou používáme termín Jak to vidí šelmy).

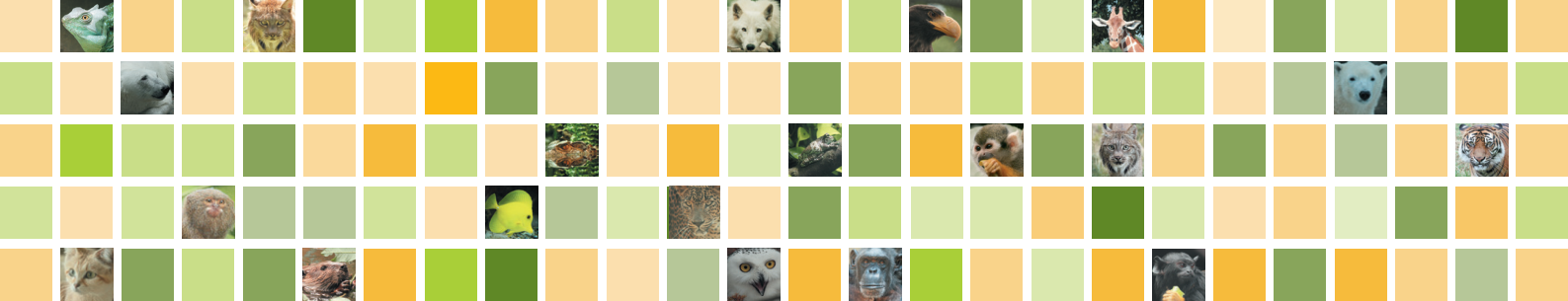
Jako všechny předcházející, i tato kampaň klade důraz na osvětu. O ohrožených evropských šelmách informovala naše zoo veřejnost několika způsoby. S různými příčinami ohrožení evropských šelem i s prostředky a cestami, které by mohly vést k nápravě, se návštěvníci mohli seznámit nejen na našem webu, ale i na panelech instalovaných na několika místech v areálu zoologické zahrady. I nadále jsme základním školám a gymnáziím nabízeli výukový program speciálně připravený k této kampani, který se zabýval tématem ochrany evropských šelem, s důra-

zem na šelmy České republiky (výukový program Jak to vidí šelmy).

V září 2010, na 26. výroční konferenci v italské Veroně, EAZA vyhlásila novou kampaň na záchranu ohrožených živočichů, zaměřenou tentokrát na lidopopy. Připravili jsme devět vzdělávacích panelů, které budou zhotoveny v roce 2011. Veřejnost jsme o přípravě nové kampaně pro rok 2010/2011 informovali na našem webu.

Návštěvy pacientů kliniky dětské onkologie

Zoo Brno spolupracuje s Klinikou dětské onkologie Fakultní dětské nemocnice v Brně již od roku 1998. Návštěvy malých pacientů se konají od března do prosince, s přestávkou o letních prázdninách. Jedna z návštěv bývá

PROPAGAČNĚ VZDĚLÁVACÍ ÚSEK / PROMOTIONAL AND EDUCATIONAL DEPARTMENT

Výlet do zoologické zahrady ve Vídni-Schönbrunnu / A trip into the Schönbrunner Tiergarten

Photo by Pavel Hruška

věnována výletu do jiné zoo. V roce 2010 se návštěvy v Zoo Brno uskutečnily 20. 4., 21. 9. a 7. 12., účastnilo se jich 55 dětí v doprovodu 49 dospělých (příbuzných či zdravotnického personálu).

Vzhledem k jejich zdravotnímu stavu se děti pohybují po areálu zoo mikrobussem nebo na elektrických vozících, které na zajímavých místech zastaví a děti si případně na určitou dobu vystoupí. Po prohlídce celé zahrady se občerství v restauraci U Tygra, kde jim výborně chutná. Tam děti také dostávají malý dáreček jako upomínku na návštěvu zoo.

Kromě pracovníků propagačně vzdělávacího úseku se dětem rádi věnují také chovatelé. Revírník Miloš Waltr ukázal dětem tygry sumaterské, samce Duu a samici Satu, viděly jejich krmení a do-

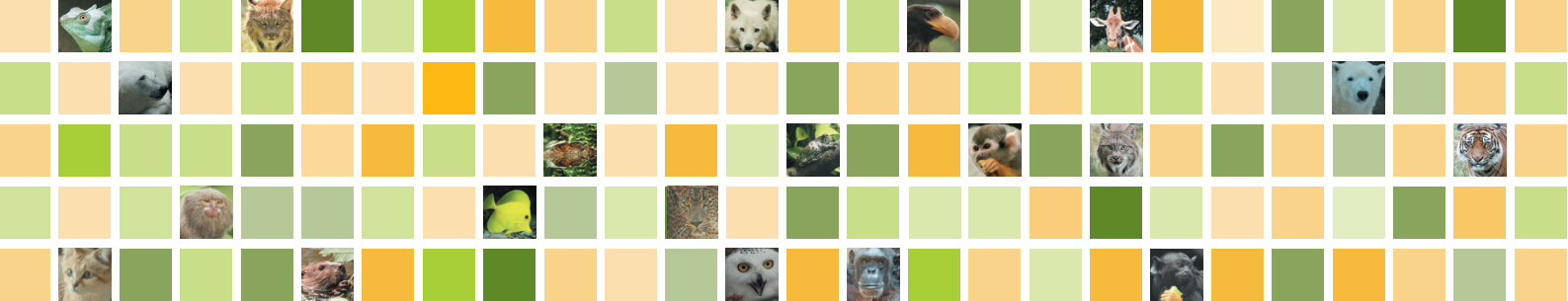
zvěděly se, jak často a čím se v zoo tato šelma živí. Před návštěvou zoo děti v nemocnici vyplňovaly zábavný testík „Tygr“ a samotného chovatele překvapily svými znalostmi o tygrech. Revírník Michal Balcar děti provedl pavilonem Tropické království, kde si pohladily hada a želvu paprscitou. V zázemí expozice velbloudů se seznámily s celou velbloudí rodinkou a slavnostně pokřtily malého velbloudího samečka jménem Abdul, který od dětí dostal zeleninový dort.

V září jsme uspořádali výlet do zoologické zahrady ve Vídni-Schönbrunnu, kde nás přivítal vedoucí zoolog, který od dětí převzal dar pro zvířátka, ovoce a zeleninu. Výlet se vydařil, byl nádherný slunečný den a děti viděly pandy, koaly, tučňáky, gepardy, hrochy, sibiřské tygry.

Vezeme krmení pro zvířata z Schönbrunnu / A fodder to the Schönbrunn animals

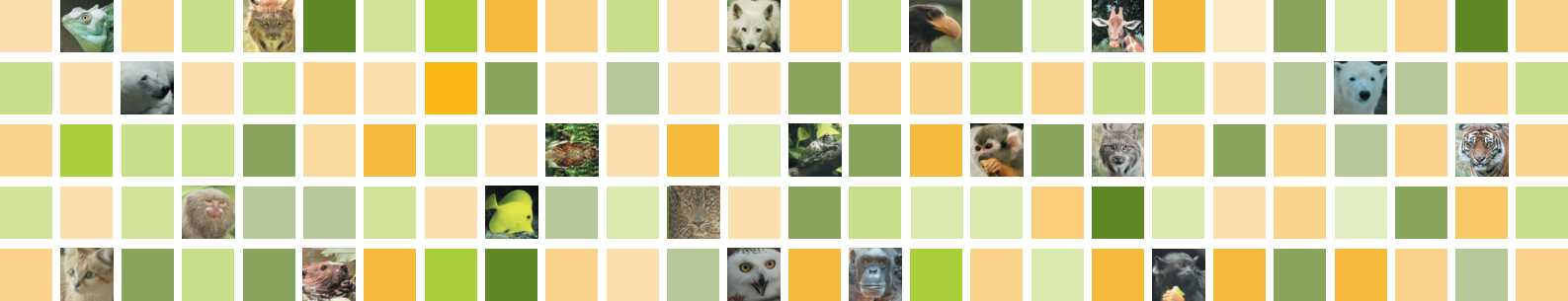
Photo by Pavel Hruška

PROPAGAČNĚ VZDĚLÁVACÍ ÚSEK / PROMOTIONAL AND EDUCATIONAL DEPARTMENT

Mikulášská nadílka pro pacienty kliniky dětské onkologie začala v audiovizuálním sále, kde dětem zazpíval divčí sbor pedagogické fakulty, vedený doc. Blankou Knopovou (foto nahoře vlevo), a pásmo scének a písniček předvedlo duo Brněnské písničkové tetiny. Rozdávání dárků nastalo až na prostranství před vstupem do Beringie / St. Nicholas party for patients of the Childrens Oncological Clinic started in the audiovisual hall, where girls chorus of the Faculty of Education lead by doc. Blanka Knopová was singing for them. A duo called Brno Ditty Aunties performed several scenes and sang songs. Children got their presents in front of the entrance to Beringia.

PROPAGAČNĚ VZDĚLÁVACÍ ÚSEK / PROMOTIONAL AND EDUCATIONAL DEPARTMENT

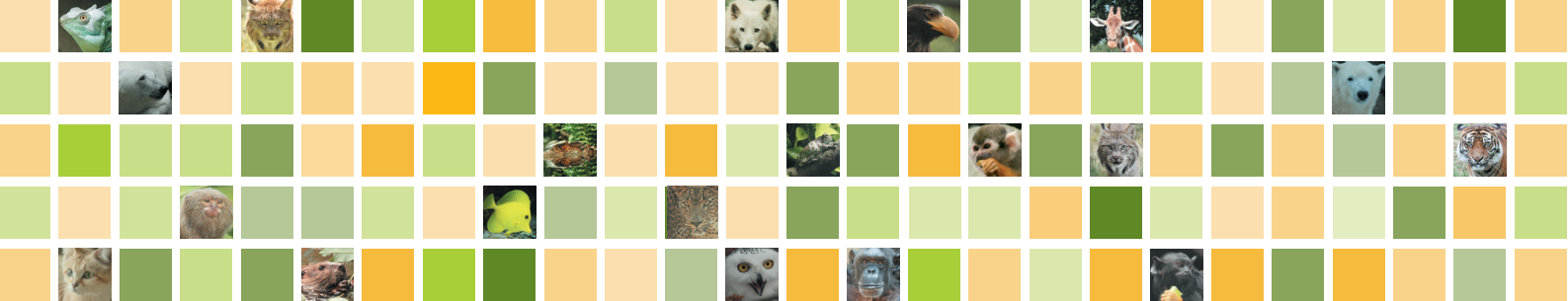

Mikulášská nadílka pro pacienty kliniky dětské onkologie / St. Nicholas party for patients of the Children's Oncological Clinic

Navštívily expozici orangutanů, kde byla celá rodinka, samec Vladimír a samice Sol, Motu a Uli. Pobavily se u výběhu slonů, kde si hrála slůňata Abu a Ali, a prošly 300 let starou tyrolskou usedlostí, kde si prohlédly domácí zvířata, která se dříve běžně u hospodářských stavení chovala – koně, krávy, prasata, kozy.

Poslední návštěva v roce probíhá vždy ve znamení blížících se Vánoc. Mikulášská besídka, které se v doprovodu rodičů a zdravotníků účastnilo 28 dětí, proběhla 7. 12. nejprve v přednáškovém sále správní budovy. Ředitel zoo tam přivítal děti a další hosty, mezi nimiž byli i zástupci pedagogické fakulty

PROPAGAČNĚ VZDĚLÁVACÍ ÚSEK / PROMOTIONAL AND EDUCATIONAL DEPARTMENT

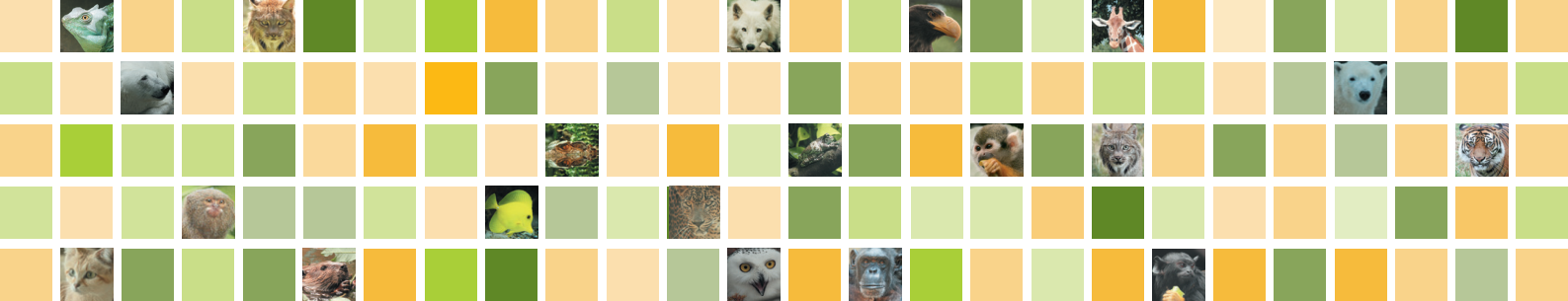

Masarykovy univerzity. Pravou vánoční atmosférou navodil sbor pedagogické fakulty pod vedením doc. Blanky Knopové zpěvem vánočních koled. Všechny v sále pobavily Brněnské písničkové tetiny, které zahrály pohádkové představení „S tetinami zpívání o zimě“. Pro děti a hosty bylo připraveno pohoštění.

Mikulášská nadílka pro pacienty kliniky dětské onkologie / St. Nicholas party for patients of the Children's Oncological Clinic

Společné foto účastníků mikulášské nadílky / A collective photo at the St. Nicholas party

PROPAGAČNĚ VZDĚLÁVACÍ ÚSEK / PROMOTIONAL AND EDUCATIONAL DEPARTMENT

Druhá část vánočního setkání se odehrála na prostranství před expozicí Beringie, kam chovatelé přivedli irské koby Cliva a Dannyho a velbloudy Majdu a Alíka. Za dětmi přišel Mikuláš, anděl a čert a obdarovali je dárečky. Společně s Mikulášem slavnostně pokřtily malé lamy alpaky. Děti pak samy čtvernohé přátele nakrmily. Vánoční besídka uzavřelo společné foto, zazvonění zvonečku a přání zdraví v roce 2011.

Děti s rodiči i lékařským personálem do zoo velmi rády jezdí, pobyt mezi zvířaty na ně blahodárně působí a všechny zúčastněné alespoň na chvíli vytrhne z každodenních starostí. Přestože je organizace návštěvy těžce nemocných dětí velmi náročná, stojí za to v úsilí pokračovat a pomáhat těm, kteří pomoc potřebují. Od roku 1998 proběhlo v Zoo Brno 71 návštěv malých pacientů, jedenáct výletů do jiných zoo a akcí se celkově účastnilo 1014 dětí.

Největší zásluhu na organizaci návštěv onkologicky nemocných dětí má od samotného počátku spolupráce s klinikou prof. MVDr. Dagmar Ježková, DrSc., která svým citlivým přístupem pomáhá při hladkém průběhu všech akcí a přináší tím radost malým pacientům. Velký dík patří také Mgr. Aleši Jaroškovi a Mgr. Pavlu Petrovi z cestovní kanceláře Al & Pa, kteří od roku 2005 vozí děti sponzorsky autobusem z nemocnice do zoo, a tam je rovněž vozí po celém areálu k jednotlivým expozicím.

Prázdniny v zoo

Brněnská zoo již delší dobu organizuje velice úspěšnou akci – prázdninový příměstský tábor. Pobyt o letních prázdninách měly premiéru v roce 1997. Do osmi týdenních turnusů, které po-

kryjí oba prázdninové měsíce, přijímáme kolem pětadvaceti dětí ve věku od 7 do 12 let. Také v roce 2010 přicházely děti do zoo od pondělí do pátku v 8 hodin ráno a rodiče si je vyzvedli ještě týž den v 17 hodin. Náplň jednotlivých dnů připravili a o děti se starali pracovníci propagačně vzdělávacího úseku a v roli pomocných pedagogů jim pomáhali studentky z Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity v Brně. Rodiče přihlašovali děti na tábor na internetových stránkách Zoo Brno.

Podobně probíhají i jarní prázdniny v zoo. Rodiče však v tomto případě mohou své děti přihlásit i třeba jen na jeden den v týdnu. Pobytové dny začínají v 8 a končí v 16 hodin.

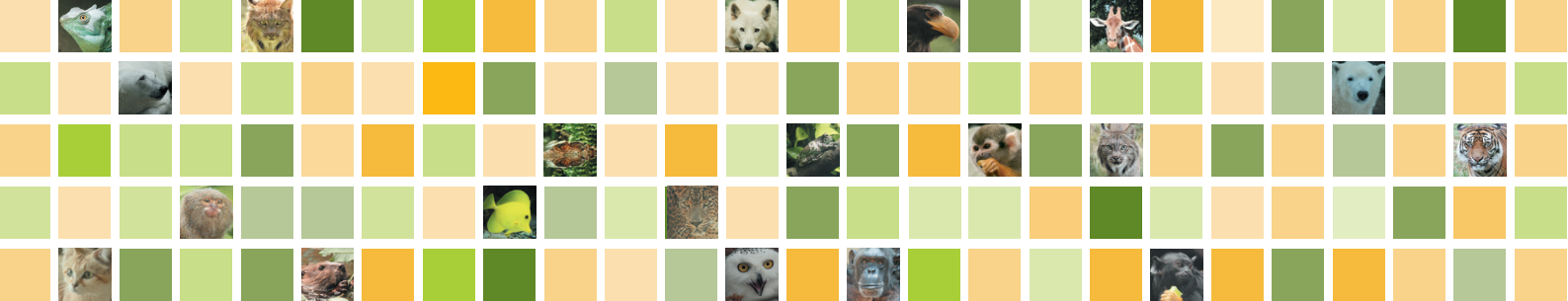
Pro děti trávící v zoo prázdniny vždy předem připravujeme velmi pestrý program, k němuž patří pozorování zvířat přímo v areálu zoo, soutěže, hry, zábavné kvízy, celotáborová hra, soutěžní stezka o zvířatech. V přednáškovém sále sledují populární kreslené pohádky o zvířatech, ale i přírodopisné filmy z vydavatelství National Geographic, které přibližují život zvířat všech světadílů. Po promítání se mohou seznámit s kontaktními zvířaty v čele s populárním papouškem Edou, papouškem Kokinkou a stejně oblíbeným nosálem Pétou. Ve Stanici mladých přírodovědců si pohladí fretky, králíčky, sáhnou si na hady a želvičky. Děti se mohou projevit i v různých výtvarných disciplínách. Velmi populární je malování na obličej, tzv. facepainting, kterým se v poslední den pobytu děti loučí s táborem při takzvaném indiánském odpolední.

Během týdne děti poznají celou zahradu a nahlédnou i do jejího zákulisí. Zblízka například uvidí, jak chutná

lachtanům. Chovatelé je na jednotlivých úsecích seznámí se svou prací a odpoví na všechny zvědavé dotazy. Chovatelka Lubica Hrdinivá jim v expozici Jižní Ameriky přivedla zblízka ukázat tapíry, samičku Nenynku a její dceru Adinku. Děti se dozvěděly, že se tapíři děvčata ráda nechávají škrabat za uchem a mohly je nakrmit jejich oblíbenými pamlsky.

V pavilonu Tropické království jim chovatel Pepík Kolesa ukázal, co žerou želvy orlicie bornejské, které byly zachráněny z pašerácké lodi, kotvící v Hongkongu. Mohly se dotknout hrozně královského a zjistit, že hadí kůže není vlhká, ale teplá a krásně hladká. Dále viděly nejmenší opičky na světě, kosmany zakrslé, rodinku tamarínů žlutorukých a u nás nepříliš známé malé kočkovité šelmy jaguarundi. V pavilonu ptáků, kde viděly kromě jiných exotů i nenechavého a chytrého novozélandského papouška keu, jim chovatelka Šárka Klímová přímo z expozice ukázala, co dobrého mají rády k snědku drobné opičky kotulové veverovití (pavilon exotických ptáků totiž hostí i dva druhy savců). Velký zážitek měly s revírnicí Jitkou Šafaříkovou, která je zavedla do zázemí k žirafám a děti jim podávaly větvičky s listím, tzv. okusy. Byly překvapené, že žirafa má až 50 cm dlouhý jazyk. Pak se děti svezly vláčkem na Dětskou zoo, kde se přesunuly do sedel poníků, pohladily si domácí zvířata a vydováděly se na dřevěných prolézačkách. Obědy měly zajištěny v areálu zoo, v restauraci U Tygra, ze které mohly proskleným výhledem vidět do expozice tygrů sumaterských, na samce Dua a samici Satu.

Jeden den Prázdnin v zoo děti prožily na výletě do Zooparku Vyškov, kde mohly vidět domácí a hospodářská zví-

PROPAGAČNĚ VZDĚLÁVACÍ ÚSEK / PROMOTIONAL AND EDUCATIONAL DEPARTMENT

řata z celého světa, na která je zoo zaměřena. Největší zážitek měly, když je paní zooložka vzala do zázemí expozice nosálů červených, kde viděly nedávno narozené malé nosály. Poté se děti vláčkem svezly do Dinoparku, ve kterém jsou ozvučené robotické modely prehistorických zvířat a kde na ně dýchla atmosféra tajemných druhohor. Zaujal je největší masožravec Spinosaurus, který měřil více než 18 m, a ještěr Amphicoelias, který mohl dosahovat délky i přes 50 m.

Také v roce 2010 děti absolvovaly dva turnusy příměstského tábora nazvaného Toulky Brnem s krokodýlem. V něm měly možnost poznat kromě naší zoo i některé známé brněnské památky a muzejní a vzdělávací instituce. Navštívily hrad Špilberk, kde je čekal výtvarný a animační program v rámci výstavy Dámská volenka a atraktivní prohlídka kasemat. Po obědě v Hradní restauraci šermíři připravili soutěže, hry a prohlídku zbraní a vojenských uniforem z období gotiky a doby vlády Marie Terezie. Na závěr je čekala dětská dílna a výstup na hradní rozhlednu, odkud bylo vidět celé město i s blízkým okolím. V dalších dnech se děti podívaly na Brno z radniční věže a poslechly si známé brněnské pověsti o krokodýlovi a kole. Prohlédly si nádvoří Staré radnice, freskový a křišťálový sál. Prodavačky z knihkupectví Barvič a Novotný pro ně připravily soutěž, po divadelním představení na ně čekal workshop pro malé žongléry a klauny. V Knihovně Jiřího Mahena se děti proměnily v piráty a zahrály si hru O poklad Karla Čapka.

Závěr Prázdnin v zoo patřil jako obvykle Indiánskému dni se soutěžní stezkou, na níž si děti prověřily znalosti, které během týdne získaly od svých ve-

doucích. Nejúspěšnější soutěžící dostali drobnou odměnu. V replice srubu indiánů kmene Haida Gwaii, postavené u výběhů vlků a bobrů, se pak dozvěděly zajímavosti ze života Haidů, pomalovaly si po indiánsku obličej a odnesly si vlastnoručně vyrobenou čelenku. Nakonec dostali všichni dárečky na památku. Tábora se během 7 turnusů účastnilo 178 dětí.

Stanice mladých přírodovědců

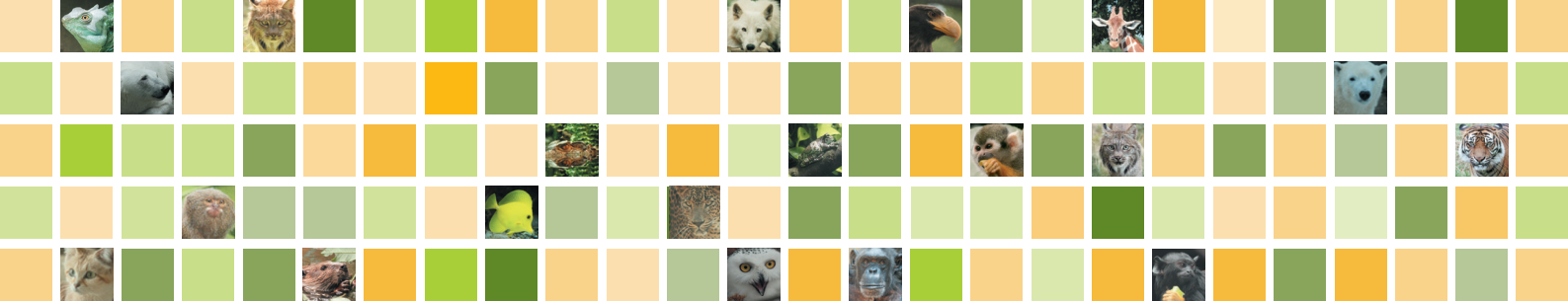
Stanice mladých přírodovědců, zájmová organizace pro děti a mládež od 5 do 18 let, sídlí v Zoo Brno již od založení v listopadu 1978. Hlavním posláním stanice je – pomocí vybavení zoologické zahrady i jejího přírodního prostředí – naučit děti a mládež využívat volný čas k získávání vědomostí a dovedností v přírodovědných oborech, orientovat se v současném světě, chápat zákonitosti živé přírody a důvody její ochrany. Práce ve stanici pomáhá mladé generaci čelit negativním vlivům, kterými na ně může působit konzumní společnost.

V roce 2010 navštěvovalo 92 dětí a dospívající mládeže ve věku od 5 do 18 let těchto sedm odborných skupin Stanice mladých přírodovědců:

1. Tygříci (přírodovědný, hravý a tvořivý kroužek, zaměřený na přírodu nejen Mniší hory, hry, soutěže a tvořivou činnost), **2. Vlčata** (přírodovědný kroužek, zaměřený na přírodu České republiky, zvířata zoologické zahrady, péči o zájmové chovy zvířat ve stanici a zajímavosti ze světa zvířat), **3. Zooindiáni** (přírodovědně chovatelský kroužek, zaměřený na přírodu jednotlivých světadílů a podnebných pásů, péči o zájmové chovy zvířat ze stanice), **4. Zoologická** (přírodovědně ekologický kroužek, zaměřený na přírodu různých světadílů, zviřenu jednotlivých biotů, celkovou biodiverzitu a ekologii a péči o zájmové chovy zvířat ze stanice), **5. Domestikace** (základy zootecnických praktik v chovu lam alpa a poníků), **6. P.A.N.** (péče o zájmové chovy savců a ptáků v SMP, zvířata chovaná v zoo + příroda Mniší hory, hry, soutěže, zájezdy a exkurze do jiných zoo

Členové Nízkoprahového klubu s oslem domácím / Members of the Low Threshold Club with a donkey
Photo by Pavel Hruška

PROPAGAČNĚ VZDĚLÁVACÍ ÚSEK / PROMOTIONAL AND EDUCATIONAL DEPARTMENT

a zajímavých nejen přírodních lokalit),
7. Mladí průvodci (znalosti o zvířatech, dokumentaristika, výpomoc při akcích pořádaných zoo, zájezdy do zoologických zahrad, průvodcovská činnost). Odborné skupiny vedli dobrovolníci, kteří nehonoranou práci vykonávali velmi dobře a s obrovským nadšením.

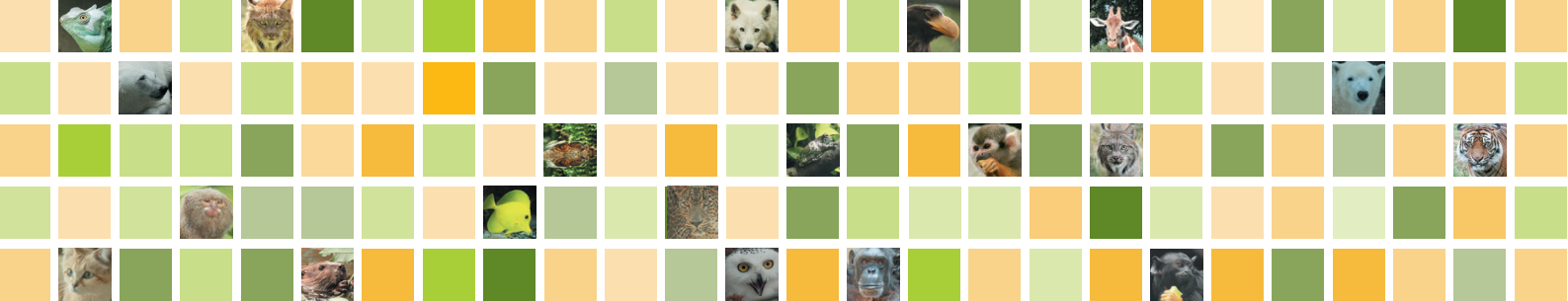
Osmou odbornou skupinou byl Nízkoprahový klub, určený dětem a mládeži ze sociálně a kulturně znevýhodněného prostředí. Navštěvují jej převážně klienti diagnostických ústavů, kteří se scházejí v knihovně zoo, umístěné ve správní budově, každé úterý od 15.30 do 18 hodin. Náplň činnosti klubu je o-

rientována na přírodu, životní prostředí, zvířata žijící ve volné přírodě i chovaná v zoologických zahradách. Klienti klubu využívají osobní počítače s tiskárnou s připojením na internet. K dispozici mají videohry a videoprogramy od zábavných her pro menší děti, přes strategické hry, jako např. budování vlastní zoologické zahrady, až po naučné videoprogramy a encyklopedie zaměřené především na přírodu. Klub jsme vybavili značným počtem přírodovědných knih, k dispozici je také videopřehrávač či kinosál s bohatou kolekcí videokazet a DVD. Klienti klubu samozřejmě chodí i na exkurze do areálu zahrady, kde se

pohybují vždy v doprovodu pracovníků zoo i svého pedagogického dozoru. Poznávají i zákulisí zoo, besedují s odborníky. Využívat také mohou areál Dětské zoo. V roce 2010 jsme pro potřeby klubu zakoupili fotoaparát a grafický program Corel X4. Děti si tak mohly vyfotografovat svá oblíbená zvířata a pořízené fotografie pak, pomocí programu Corel, zpracovat do různých návrhů. Klub v roce 2010 navštívilo 196 klientů z těchto organizací: Dětský diagnostický ústav Hlinky, Diagnostický ústav pro mládež Veslařská, Občanské sdružení Ratolest a Domov mládeže Údolní.

Dívky z Domestikační skupiny se svými lamami / Girls from the Domestication group with their lamas

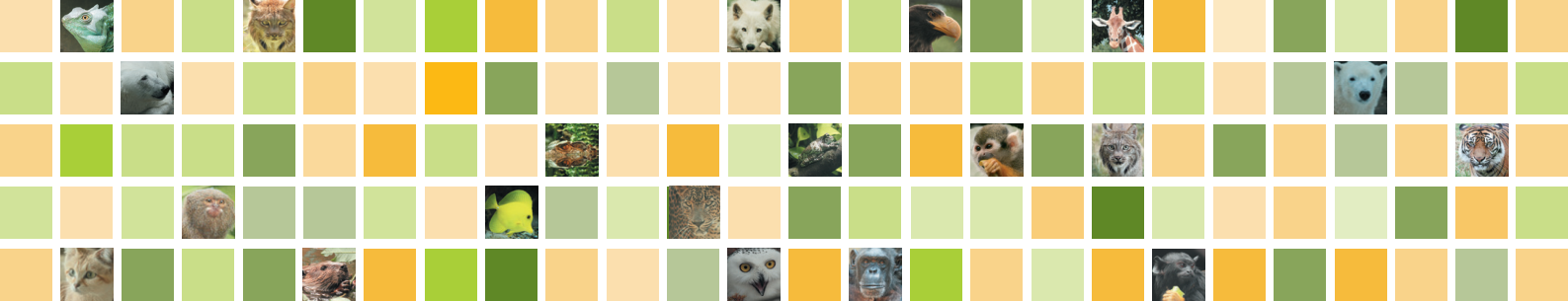
PROPAGAČNĚ VZDĚLÁVACÍ ÚSEK / PROMOTIONAL AND EDUCATIONAL DEPARTMENT

Na Setkání adoptivních rodičů a sponzorů vylosoval jméno malé tapiřice zpěvák Lada Kerndl / Meeting of Adoptive Parents and Sponsors: the singer Lada Kerndl is drawing lots to choose the name for a young tapir

Setkání adoptivních rodičů a sponzorů zahájil ředitel zoo Martin Hovorka, vlevo vedoucí propagačního úseku Jana Hadová, vpravo náměstek brněnského primátora Martin Ander / Jana Hadová, the Head of Promotional and Educational Department, Martin Ander (right), the Brno Deputy Mayor, and Martin Hovorka, Zoo Director, strated the Meeting of Adoptive Parents and Sponsors

PROPAGAČNĚ VZDĚLÁVACÍ ÚSEK / PROMOTIONAL AND EDUCATIONAL DEPARTMENT

Pohádkové představení Absolutního divadla pro děti adoptivních rodičů (Císařovy nové šaty) / Fairy tale performance for children of adoptive parents (The Emperor's New Clothes)

Z vystoupení tanečně divadelního tělesa Mimi Fortunae / Entrance of Mimi Fortunae ballet-dancers

Absolutního divadla (O perníkové chaloupce) / Fairy tale performance (Babes in the Wood)

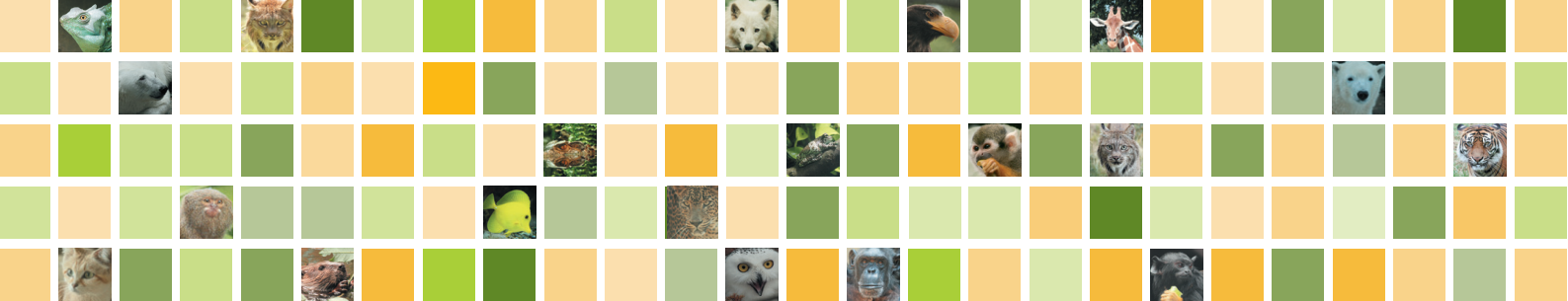
Adoptivní rodiče a sponzoři

Sponzoři přispívají na chod Zoo Brno již od jejího založení a adoptivní rodiče se k nim přidávají již dvanáctým rokem. Aktuální statistika hodnotící výši příspěvků není sice příliš příznivá (patrně jde o důsledek ekonomické krize), zoo je však vděčná za každou snahu pomoci, vždyť nemusí vždy jít jenom o peníze: smyslem adoptivního rodičovství je také budování těsnějšího vztahu mezi zoo a veřejností, provázené šířením znalostí o ochraně přírody.

V roce 2010 jsme zaznamenali pokles přispěvatelů z řad soukromých osob, jejich celkový počet činil 182 oproti 235 v roce 2009. Stejně tak ve stejném období mírně poklesl počet přispívajících firem – z 30 na 26. Mírný pokles jsme za-

Opékáním špekáčků končí Setkání adoptivních rodičů a sponzorů / A barbecue, the end of the Adoptive Parents and Sponsors Meeting

PROPAGAČNĚ VZDĚLÁVACÍ ÚSEK / PROMOTIONAL AND EDUCATIONAL DEPARTMENT

znamenal také u příspěvatelů z řad školních kolektivů a neziskových organizací: z 67 v roce 2009 a 53 v roce 2010. Službami poskytovanými zdarma přispělo zhradě 12 firem, což je o tři méně než v roce 2009. Úhrn finančních a věcných darů, který v roce 2009 činil 1 142 717 Kč,

poklesl v roce 2010 na 1 014 603 Kč.

Stále přibývá případů, kdy adopce zvířátka poslouží jako dárek blízké osobě, především v období Vánoc. Doufáme, že nastanou lepší časy v celé společnosti a tím také v zoo. Všem adoptivním rodičům a sponzorům je třeba poděko-

vat za laskavou pomoc naší zahradě. Věříme, že nám i nadále zachovají milou přízeň.

Bc. Jana Hadová,
vedoucí propagačně vzdělávacího úseku

SUMMARY: During the year, we started working on a change in the organizational structure of the sections. It became valid on 1st December 2010. Only two divisions were created – a promotion division and an education division. We concentrated formal and informal education into one section, thus interconnecting both forms of education.

The main activities of the education division were tuition programmes and excursions, the preparation and accompaniment of regular visits of patients from the children's oncology clinic to the zoo, and regular trips with therapy animals to the Elpis special basic and nursery school. The activities of the Young Naturalist Station, where seven specialized groups were working, are also part of the non-formal education sphere, as is an eighth group - the Outreach club – which is visited mainly by the clients of diagnostic institutes. The section staff also took part in the preparation and leadership of the summer suburban holiday camp and in the preparation of events for the public which take place all through the year. In 2010, we continued our cooperation with the Pedagogical Faculty of Masaryk University and newly also began working with the marketing department of Mendel University of Agriculture and Forestry. The students assisted us with the completion of tuition and processed the proposals for marketing measures designed

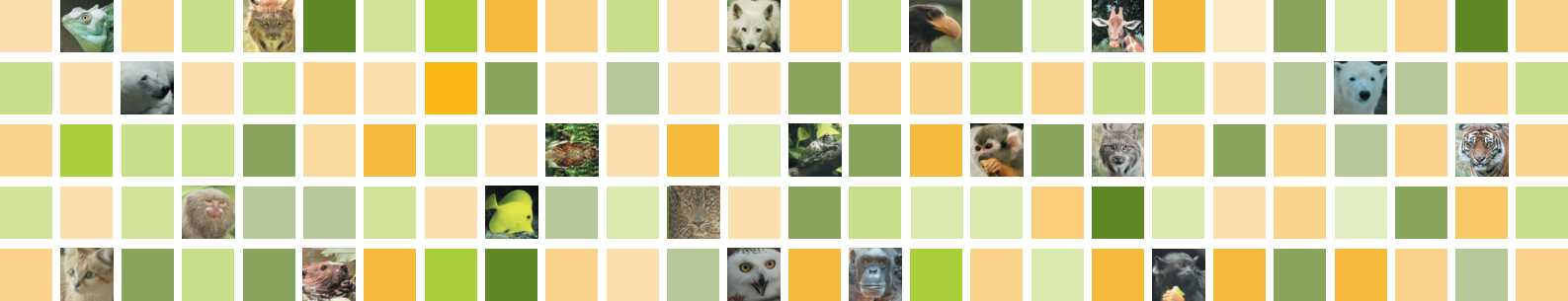
for Brno Zoo both within the framework of everyday tuition and as part of the production of their bachelor's and master's theses. As in previous years, we have managed to produce interactive aids to meet the needs of formal education in 2010, for example magnetic boards and models of food pyramids, as well as educational boards placed within the area of the zoo which are intended for the unforced (non-formal) education of visitors. Staff in charge of education offered thirteen different educational programmes to schools of various types in 2010. What are termed 'self-service sheets', which enable an excursion through the zoological gardens only with a teacher (the assistance of a zoo staff member isn't necessary), continued to be offered.

The international event Dream Night at the Zoo took place for the sixth time at Brno Zoo in 2010. Handicapped children and children with long-term illnesses, accompanied by their relatives, were guests at our zoo in the evening of Friday 4th June from 6pm to 10pm. They were treated to exhibits with commented feeding sessions which were lit up after it got dark, as were the paths leading through the premises, and enjoyed an entertainment programme with refreshments, a creative workshop and a small present – a souvenir of their extraordinary visit to the zoo.

What is already the eighth campaign for the preservation of endangered animals, which was launched by the European Association of Zoological Gardens and Aquaria (EAZA), was extended until the end of September 2010. As in all the previous campaigns, this one also placed its emphasis on education. Our zoo informed the public about endangered European predators in several ways. Our visitors could learn about various causes of endangerment affecting European predators as well as about the ways and means that could lead to improvement both on our web site as well as on panels installed at several locations within the zoological gardens. An educational programme prepared especially for this campaign continued to be offered to basic and grammar schools.

Brno Zoo has been cooperating with the Clinic of Children's Oncology of the Faculty Children's Hospital in Brno since as long ago as 1998. Young patients' visits take place from March till December, with a break during the summer holidays. One of the visits is usually a trip to a different zoo. In 2010, visits to Brno Zoo took place on 20. 4., 21. 9. and 7. 12; 55 children and 49 accompanying adults (relatives or medical personnel) participated in them.

Brno Zoo has been organizing a very successful event for a long time – a suburban holiday camp. These summer stays had their

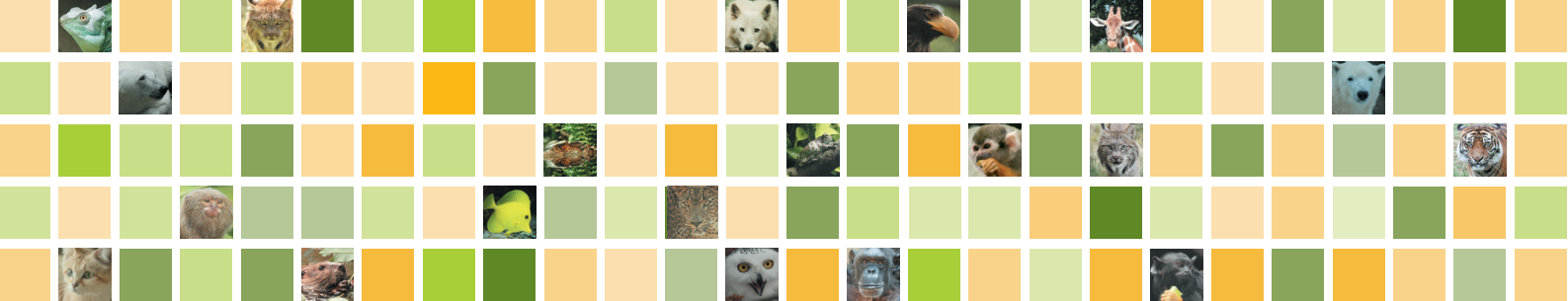

PROPAGAČNĚ VZDĚLÁVACÍ ÚSEK / PROMOTIONAL AND EDUCATIONAL DEPARTMENT

premiere in 1997. We accept about 25 children aged 8 to 12 per weekly course, of which there are eight, covering both holiday months. This was again the case in 2010; children came to the zoo at 8 a.m. and their parents collected them at 5 p.m. on the same day. The programme for the individual days was prepared by the staff of the promotion and education section, and they also looked after the children with the aid of students of the Pedagogical faculty of the Masaryk University in Brno, who were in the role of helping teachers.

The Young Naturalist Station, a hobby organization for children and youths aged 5 to 18, has been based at Brno Zoological Gardens since its foundation in November 1978. The main aim of the station is to teach children and youths how to use their free time to gain knowledge and skills in fields of natural science, find their way around today's world, understand the laws of the natural world and the reasons for its protection. The work at the station helps members of the young generation to deal with the negative influences which

consumerist society may have on them. In 2010, the seven specialized groups of the station were attended by a total of 92 children and adolescents aged 5 to 18. The specialized groups were lead by volunteers who do this unpaid work very well and with great enthusiasm. One of the specialized groups is the 'Outreach club' intended for children and youths from socially and culturally disadvantaged environments.

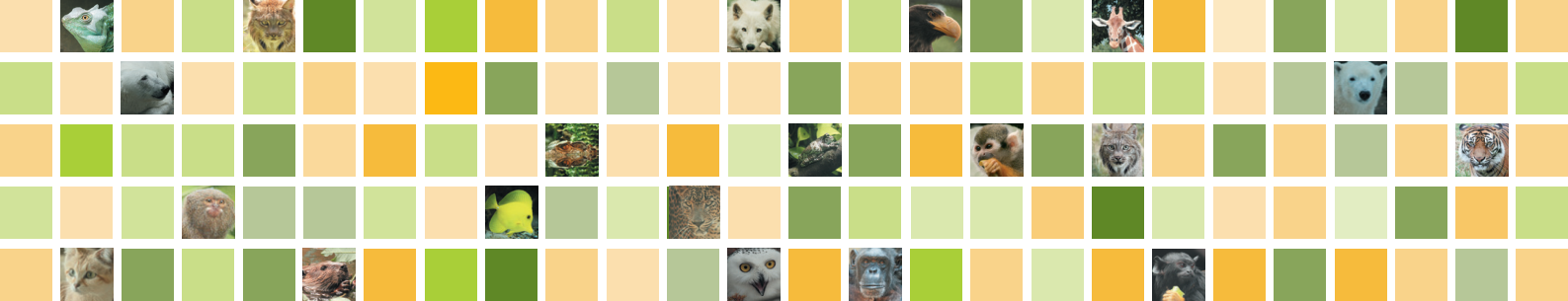
SEZNAM ADOPTIVNÍCH RODIČŮ A SPONZORŮ

LIST OF ADOPTIVE PARENTS AND SPONSORS

Hvězdička (*) před jménem označuje dárce, který přispívá opakovaně

ADOPTIVNÍ RODIČE DO 500 Kč

- *Mgr. Hana Ševečková, Brno
- *Helena Marešová, Brno
- *Radka Lízalová, Brno
- *Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR, Brno
- *SFK Pochmurná neděle, Brno
- *Duhové paličky, CVČ Junior – Vranováček
- *Žáci ŠD při ZŠ Na Městečku, Veverská Bítýška
- *Radim Rada a Lenka Veselá, Hodějice
- *Lenka Fialová, Brno
- *Jana Žitňáková, Svitavy
- *Mateřské centrum Studánka, Tišnov
- *Radka Trávníčková, Brno
- *Tomáš Kozlovský, Brno
- *Martin Kozlovský, Brno
- *Sourozenci Habartovi, Vojkovice
- *Eva Habartová, Židlochovice
- Dominique Krusche, Jiříkovice
- Radka Hořínková, Brno
- Pavčina Odehnalová, Kuřim
- Markéta Kosová, Brno
- Martina Talianová, Prievidza
- *Martin Koudelka, Mohelnice
- Tomáš Chylík, Brno
- Tomáš Slanina, Brno
- Jiří Bednář, Nesvačilka
- Radka Trávníčková
- Marek Studnař, Bohdalice
- Hana Slepíčková
- Manželé Jarmila a Jaroslav Jelínkovi, Brno
- MUDr. Luděk Ryba
- Miroslav Doseděl, Brno
- Pavel Řezáč, Troubsko
- Kamila Sedláková, Bukovinka
- Alena Konečná
- Eva Voráčková a Petr Hájek, Uherské Hradiště
- Adam Husták, Brno
- Dominique Krusche, Jiříkovice
- rosnička včelí
- piraňa
- osmák degu
- želva ostnitá
- piraňa colosoma sp.
- páv korunkatý
- rosela pestrá
- hrdlička chechtavá
- tereka hnědá
- želva čtyřprstá
- rosnička včelí
- želva zelenavá
- osmák degu
- rosnička včelí
- kakariki rudočelý
- agapornis Fischerův
- osmák degu
- osmák degu
- páv korunkatý
- neoféma ozdobná
- osmák degu
- kakariki rudočelý
- papoušek zpěvavý
- surikata
- papoušek zpěvavý
- želva zelenavá
- kakariky rudočelý
- želva nádherná
- páv korunkatý
- piraňa
- osmák degu
- želva nádherná
- želva paprscitá
- agapornis Fišerův
- osmák degu
- rosnička
- osmák degu

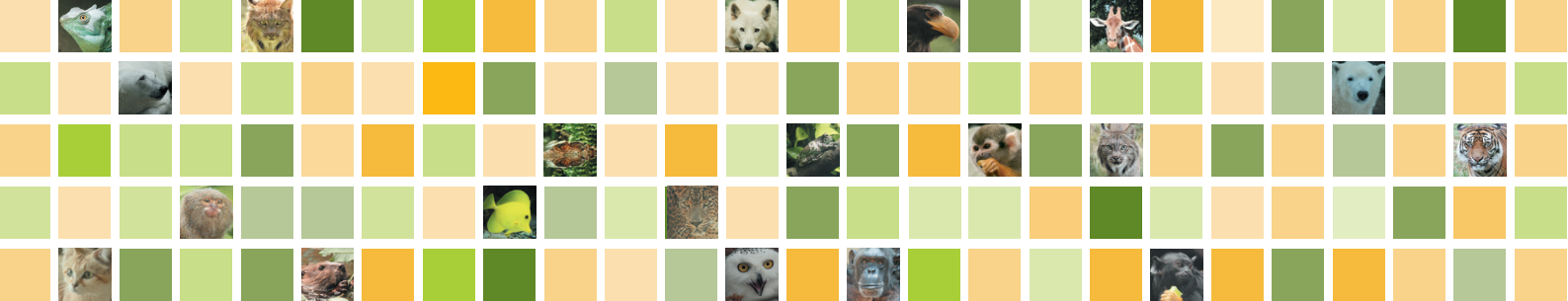

SEZNAM ADOPTIVNÍCH RODIČŮ A SPONZORŮ

LIST OF ADOPTIVE PARENTS AND SPONSORS

Radka Hořínková, Brno
 Pavlína Odehnalová, Kuřim
 Markéta Kosová, Brno
 Martina Talianová, Prievidza
 *Martin Koudelka, Mohelnice
 Tomáš Chylík, Brno
 Tomáš Slanina, Brno
 Jiří Bednář, Nesvačilka
 Radka Trávníčková
 Marek Studnař, Bohdalice
 Hana Slepíčková
 Manželé Jarmila a Jaroslav Jelínkovi, Brno
 MUDr. Luděk Ryba
 Miroslav Doseděl, Brno
 Pavel Řezáč, Troubsko
 Kamila Sedláková, Bukovinka
 Alena Konečná
 Eva Voráčková a Petr Hájek, Uherské Hradiště
 Adam Husták, Brno
 Jan Žižlavský a Zuzana Trutnová, Hustopeče
 Gymnázium Křenová 36, Brno, třída 5. A8
 Gymnázium Křenová 36, Brno, třída 2. B4
 Gymnázium Křenová 36, Brno, třída 7. A8
 Gymnázium Křenová 36, Brno, třída 3. D4
 Pavel Štáf, Brno
 Jakub Škamrada, Brno
 Rodina Lapešova
 Martina Paulenová, Brno
 Jonáš Konyvka, Brno
 ZŠ Tyršova, Brno
 Sdružení přátel školy při ZŠ a MŠ T. G. M., Zastávka u Brna
 Veronika Trkanová, Malhostovice
 Eva Lašková, Brno
 Novomanželé Hauserovi, Měnín
 Helena a Ivan Lehcí, Brno
 Durcová Valérie, Rajhrad
 Drozdi, Velatice
 Manželé Sedmákovi, Brno
 Nordic Support Team, DSG Internatinal SSC, s. r. o., Brno
 Zdeňka a Lukáš Pelánkovi, Brno
 Petr Křetínský, Lovčice
 Petra Vykopalová, Brno
 Mgr. Miloš Kalenda, Brno

osmák degu
 páv korunkatý
 neoféma ozdobná
 osmák degu
 kakariki rudočelý
 papoušek zpěvavý
 surikata
 papoušek zpěvavý
 želva zelenavá
 kakariky rudočelý
 želva nádherná
 páv korunkatý
 piraña
 osmák degu
 želva nádherná
 želva paprsčitá
 agapornis Fišerův
 osmák degu
 rosnička včelí
 rosnička včelí
 osmák degu
 piraña
 kakariki rudočelý
 želva paprsčitá
 páv korunkatý
 papoušek andulka
 páv korunkatý
 piraña
 hrdlička chechtavá
 páv korunkatý
 želva paprsčitá
 želva uhlířská
 želva nádherná
 hrdlička chechtavá
 hrdlička chechtavá
 piraña
 želva čtyřprstá
 osmák degu
 páv korunkatý
 rosela pestrá
 páv korunkatý
 želva paprsčitá
 perlička kropenatá

SEZNAM ADOPTIVNÍCH RODIČŮ A SPONZORŮ

LIST OF ADOPTIVE PARENTS AND SPONSORS

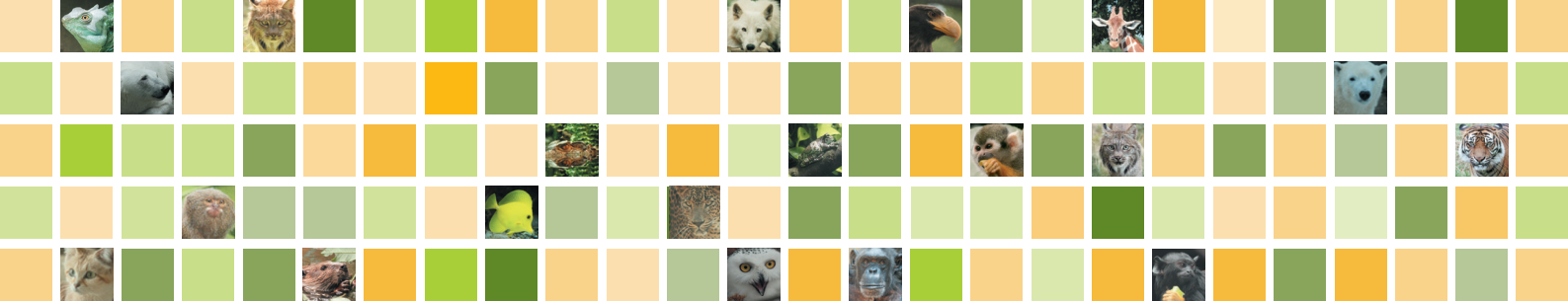
Děti školní družiny Na Bílém potoce, Veverská Bítýška
 Dělnická mládež, Praha 6
 Žáci 4. třídy ZŠ Sokolnice
 Martin Pokorný, Brno
 Roman Sís, Brno
 Edita Zatloukalová, Veverská Bítýška
 Hana Pospíšilová, Doloplazy
 MVDr. Alois Coufalík, Doloplazy
 Libor Komínek, Brno
 Iva a Petr Janovští, Brno
 Mojmír Janovský, Brno
 Rodina Brožková, Brno
 Jan Kratochvíl, Brno
 Rodina Jaen, Brno
 Jiří Slezák, Dlouhá Třebová

rosela pestrá
 korela chocholatá
 želva nádherná
 hrdlička chechtavá
 korálovka sedlatá
 rosnička včelí
 páv korunkatý
 piraňa
 rosnička včelí
 korela chocholatá
 želva nádherná
 trnorep skalní
 želva pardálí
 páv korunkatý
 piraně

ADOPTIVNÍ RODIČE DO 2000 KČ

*Klára a Hana Škopkovi, Brno
 *JUDr. Helena Sýkorová, Brno
 *Ing. Lubomír Fojt, Brno
 *Paintball Club Brno, Botanická 2, Brno
 *Darja Klementová, Brno
 *Rodina Mityskova, Těšany u Brna
 *Eva a Zdeňka Štěpánkovy, Brno
 *Mgr. Richard Viduna, Brno
 *Sdružení Práh, Tuřanská 12, Brno
 *Ing. Erik Měkyna, Písečná u Jeseníku
 Michal Masařík, Bílovice nad Svitavou
 Radka Böhmová, Brno
 *Víta Pospíšil, Brno
 *Kristýna a Květoslav Reinhardovi, Brno
 *Jitka Kotzianová, Brno
 *Ondřej Mendl, Brno
 *Robin Novotný, Omice
 *ZŠ Nedvědice, třída 5. A
 *ZŠ nám. 28. října, třída 7. A, Tišnov
 *ZŠ Riegrova, Svitavy
 Dring Consulting s.r.o., Olomoucká 80, Brno
 Alexandr Klement, Brno
 *rodina Strublova, Brno
 Sylva Posádková, Brno

hoko červený
 papoušek šedý – žako
 čukvala zavalitá
 papoušek šedý – žako
 puštík obecný
 mara stepní
 klokánek králíkovitý
 leguán madagaskarský
 klokánek králíkovitý
 kakariki rudočelý, želva pavoučí
 psoun prériový
 želva pardálí
 želva pardálí
 želva ostnitá
 liška polární
 želva pardálí
 liška polární
 klokánek králíkovitý
 želva pardálí (samička)
 osmák degu
 bazilišek zelený
 hoko červený
 leguán madagaskarský
 želva pardálí

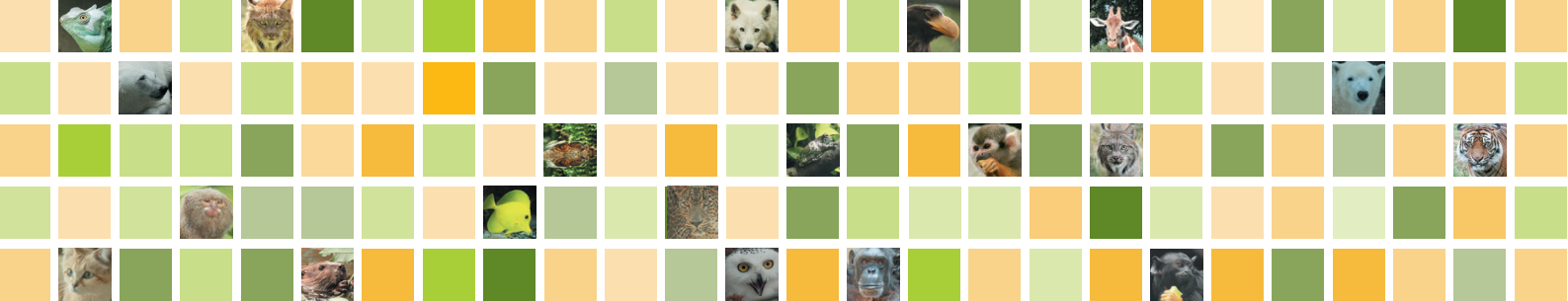
SEZNAM ADOPTIVNÍCH RODIČŮ A SPONZORŮ

LIST OF ADOPTIVE PARENTS AND SPONSORS

Jiří Povolný, Brno
ZŠ Zeiberlichova, Brno
*Ing. Hana Novotá, Brno
Barbora Kozová, Želešice
Ing. Jindra Bezdová, Brno
Patreal, s. r. o., Brno

Čenda a Lotka Najserovi, Brno
Žáci ZŠ Havlíčkova, Opava
Michaela Kuklová, Brno
Lucie Komůrková, Jevišovice
František Valíček, Šitbořice
Miluše Horňáková, Brno
Ing. Dana Bubníková, Brno
Michala Vaňková, Buchlovice
Svatava Kubešová, Brno
Romana Klimešová, Vranovice
Pracovníci laboratoří Povodí Moravy, s. p., Brno
ŠD při ZŠ Úvoz 55, Brno
ZŠ Řehořova 3, Brno
Dana Navrátilová, Brno
ZŠ Mutěnická, Brno zast. Dagmar Flekovou
MŠ Pastelky, zast. Hanou Kratochvílovou
ZÚ Environmentální výchovy, DM Čichnova, Brno
Gymnázium Křenová 36, Brno, třída 1. A6
Gymnázium Křenová 36, Brno, třída 2. A6
Gymnázium Křenová 36, Brno, třída 1. D4
Gymnázium Křenová 36, Brno, třída 2. D4
Gymnázium Křenová 36, Brno, třída 3. B4
Gymnázium Křenová 36, Brno, třída 3. C4
Veronika Bartoňková, Brno
Eva Hepplerová, Brno
Lada Nováková, Praha
Alexand Krupaš, Brno
Anička Burianová, Roudnice nad Labem
Ing. Martin Michalko, Praha
Ivo Papoušek, Brno
Ema a Ada Rakšány, Brno
Petr Macháček, Brno
Třída 4. A, ZŠ Vejrostova, Brno
Marek Tichý, Brno
Aneta Hyláková, Měnín

kachnička mandarínská
želva pardálí
anolis rytířský
psoun prériový
agapornis Fišerův
ara ararauna,
kakadu bílý
a papoušek žako
ara zelenokřídlý
bazilišek zelený
ara ararauna
ara ararauna
leguán madagaskarský
kachnička mandarínská
neoféma ozdobná
klokánek králikovitý
orlície bornejská
želva amboinská
klokánek králikovitý
anolis rytířský
klokánek králikovitý
ara ararauna (Edík)
leguánek ostnitý
psoun prérovitý
leguán madagaskarský
ara ararauna
ara ararauna
ara marakána
klokánek králikovitý
ara zelenokřídlý
ara zelenokřídlý
aguti Azarův
čukvala zavalitá
klokánek králikovitý
mara stepní
majna Rothschildova
papoušek šedý – žako
papoušek šedý – žako
papoušek šedý – žako
bazilišek zelený
želva pardálí
vousivka žabohlavá
leguánovec obojkový

SEZNAM ADOPTIVNÍCH RODIČŮ A SPONZORŮ

LIST OF ADOPTIVE PARENTS AND SPONSORS

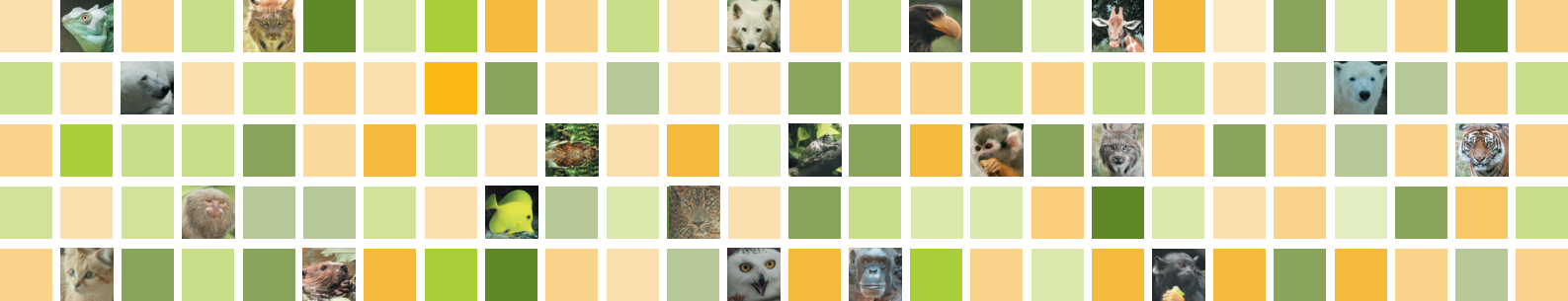
Jitka a Karel Svačinovi, Brno
 Hana Novotná, Brno
 Nordic Support Team, DSG Internatinal SSC, s. r. o., Brno
 Zuzana Galandáková, Brno
 Jiří Dvořák, Brno
 Playground, s. r. o., Praha 2
 Jan Lancouch, Rozdrojovice
 Pavel Nehyba
 Simona Pospíšilová, Brno
 Jan Humpolíček, Brno
 Žáci 6. A, ZŠ Újezd u Brna, p. o.
 Robert Vaníček, Praha-Braník
 Mgr. Jiří Klusáček, Brno
 Jana Haičmanová, Hrušovany nad Jevišovkou
 David Spáčil, Brno
 Tomáš Kozlovský, Brno
 Jiří a Ludmila Jevičtí, Brno

klokánek králíkovitý
 anolis rytířský
 leguán madagaskarský
 klokánek králíkovitý
 kachnička mandarinská
 kachnička mandarinská
 klokánek králíkovitý
 korálovka sedlatá
 anolis rytířský
 želva paprscitá
 leguán madagaskarský
 psoun prériový
 leguán madagaskarský
 ara ararauna
 papoušek šedý – žako
 poštolka obecná
 mara stepní

ADOPTIVNÍ RODIČE DO 5 000 Kč

*Dagmar Strachoňová, Znojmo
 *Helena Nekvapilová, Brno
 *Radomír a Hana Hanákovi, Brno
 *MUDr. Irena Hamtilová, Brno
 *Jiří, Marcela, Maruška a Amálka Holešovští, Brno
 *Ing. Blanka Černá, Brno
 *ZŠ Boskovice, nám. 9. května 8
 *Drakas, s. r. o., Plachty 2, Brno
 *Byznys servis, s. r. o., E. Krásnohorské 18, Brno
 *Molex B. V., Příkop 4, Brno
 *Kateřina Hloušková, Brno
 *MUDr. Vladimír Škoda, Bučovice
 *Dětská krojovaná skupina Komínáček, Brno
 *RNDr. Eva Drozdová, Ph.D., Brno
 Jitka Bahulová, Bechyně
 *Studenti VFU Brno, Palackého 1/3, Brno
 Soňa Matulová, Brno
 Ing. Ondřej Macek a Vendula Macková, Brno
 Aleš Váša, Kuřim
 *MUDr. Jiří Komínek, Brno
 *Občanské sdružení Abanico, Brno
 Manželé Turkovi, Brno

moták pochop
 kakadu Goffinův
 ara zelenokřídlý
 kočka pouštní
 nestor kea
 bobr kanadský
 papoušek šedý – žako
 nosál červený, psoun prériový
 kočka pouštní
 bobr kanadský
 ovce kamerunská
 kalous ušatý
 surikata
 kočka pouštní
 kotul veverovitý
 vlk arktický
 leguán kubánský
 kotul veverovitý
 vasa velký
 ostralka štíhlá, čukvala zavalitá
 surikata
 surikata

SEZNAM ADOPTIVNÍCH RODIČŮ A SPONZORŮ

LIST OF ADOPTIVE PARENTS AND SPONSORS

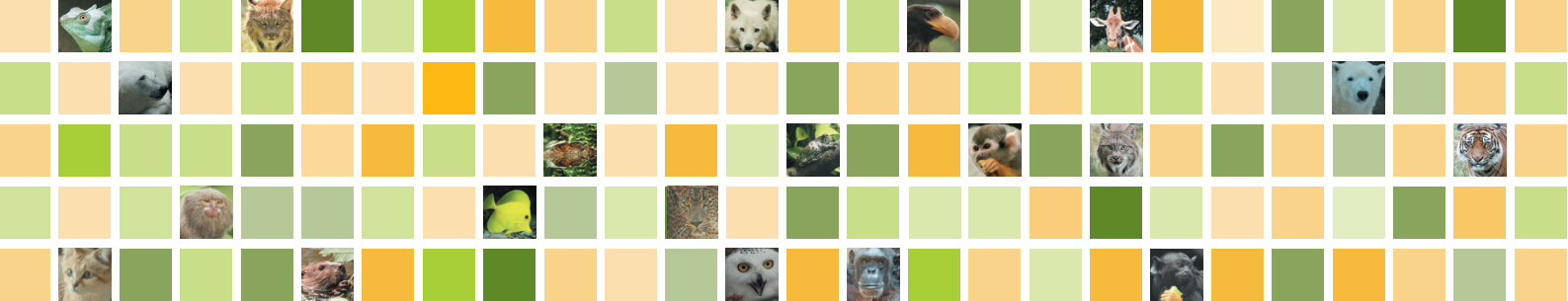
Kolektiv cytogenetické laboratoře při OLG FN Brno
 Kolektiv pracovníků DM Drogerie, filiálka Brno-Olympia
 *ZŠ a MŠ Pastviny 70, Brno, třída 5. A
 Milan a Růžena Merlíčkovi, Ostopovice
 GRIL, spolek přátel zvířat, Brno
 Linda Svobodová, Brno
 Klub zastupitelů města Brna a brněnských částí, zvolených za KSČM
 Přírodní prostředky Organic, zast. Leopoldem Sobotkou
 Diana Wiczorková, Letovice
 OS Rajhradická pohoda, Rajhradice
 Ing. Radek Luka, www.trdelnik.com
 Hana Mašlanová, Svitavy
 POnPS a Veterinární klinika MVDr. Hoška, Brno
 MUDr. Emil Koza, Bystré
 Pavel Hutař, Brno
 Gymnázium Křenová 36, Brno, třída 1. C4
 Gymnázium Křenová 36, Brno, třída 2. C4
 Gymnázium Křenová 36, Brno, třída 1. B4
 ZŠ Tyršova, Kuřim, zast. Mgr. Ladou Doležalovou
 Veterinární klinika AXA a její klienti, Rosice u Brna
 Mgr. Susan Hamadehová, Vranov
 Ivan Hausner, Praha 4
 Miloš a Kateřina Klementovi, Brno
 Martina Křížová, Veverská Bítýška
 Ing. Petr Kotačka, Veverské Knínice
 Ludmila Šrotířová, Brno
 Filip Nový, Brno
 Pavel Štěpánek, Česká Třebová

ratufa cejlonská
 nosál červený
 papoušek žako
 nosál červený
 rys kanadský
 kosman zakrslý
 surikata
 ovce domácí – Jákobova
 ratufa cejlonská, psoun prérioivý
 surikata
 kulan
 tamarín žltoruký
 surikata
 kočka pouštní
 bobr kanadský
 anakonda velká
 kapybara
 lemur běločelý
 leguán zelený
 kočka pouštní, želva uhlířská
 vlk arktický
 bobr kanadský
 surikata
 kočka pouštní
 hroznýš duhový
 sovice krahujová
 kakadu bílý
 surikata

ADOPTIVNÍ RODIČE DO 10 000 Kč

*Taneční divadlo Mimi Fortuna, Brno
 *Brněnské písničkové tetiny Klotylda a Matylda, Brno
 *ZŠ Rosice, žáci 1. a 2. stupně
 *JUDr. Zuzana Malaníková, advokátní kancelář, Brno
 *JUDr. Jiří Sýkora, Brno
 *Žáci ZŠ J. Babáka 1, Brno
 *Dagmar Hrubá, Brno
 *Jarmila Kafoňková, Brno
 Jan Kmuníček, Bílovice nad Svitavou
 Rafaela Šimková, Brno
 Hanka Tichá, Čebín

pakůň modrý
 koza kamerunská
 klokánek králíkovitý, ara zelenokřídý,
 páv korunkatý, labuť koskoroba
 pár puštíků obecných
 orel kamčatský
 lama alpaka
 rys kanadský
 kasuár přilbový
 tapír jihoamerický
 kalous ušatý, korovec mexický
 sob polární

SEZNAM ADOPTIVNÍCH RODIČŮ A SPONZORŮ

LIST OF ADOPTIVE PARENTS AND SPONSORS

Ing. Emílie Němcová, Brno
 Vladimír Kendík, Nosislav
 Vívivky Arctic-SPAS, zast. Vlastimilem Zhořem, Ledce
 Ing. Ester Včeláková, Brno
 Bc. Roman Onderka, MBA, primátor města Brna
 OS Absolutní divadlo, Brno – zast. Radkem Petrášem
 ZŠ, ZUŠ a MŠ Lomnice u Tišnova
 Mgr. Stanislava Štencová, Chrudim

želva pardálí, želva ostnitá, tereka hnědá, surikata
 vlk arktický
 rys kanadský
 pár želv nádherných
 orel kamčatský
 sovice sněžní
 vlk arktický
 vlk arktický, liška polární

ADOPTIVNÍ RODIČE DO 20 000 Kč

*C & W kapela Noví Kaskadéři, Ondra Brablc, Brno
 *Tomáš Zeman, Kuřim
 *PŘEMYSL VESELÝ, stavební a inženýrská činnost, s. r. o.
 *ŠIMEK 96, spol. s r. o., Herčíkova 17, Brno

*MUDr. Lenka Doležalová, Brno

*Luboš Cvilínek, Brno
 Novaservis, a. s., vybavení koupelen, zast. V. Šildem, Brno

SOŠ a SOU strojírenské a elektrotechnické, Trnkova 113, Brno

Wellness Kuřim, s. r. o.
 Vafr, spol. s r. o., zast. Františkem Vašíčkem, Kobylnice
 kočka pouštní

zebra Grévyho (Šaráda)
 los evropský, ledňák obrovský
 šimpanz, sokol stěhovavý
 lama alpaka, surikata
 mara stepní, želva paprscitá
 nosál červený, lemur běločelý,
 ratufa cejlonská, sovice sněžní
 tapír jihoamerický
 bizon americký
 jaguarundi, kapybara
 nosál červený, binturong
 vlk arktický, anakonda velká,
 leguán kubánský
 lachtan jihoafrický
 orel kamčatský, rys kanadský,

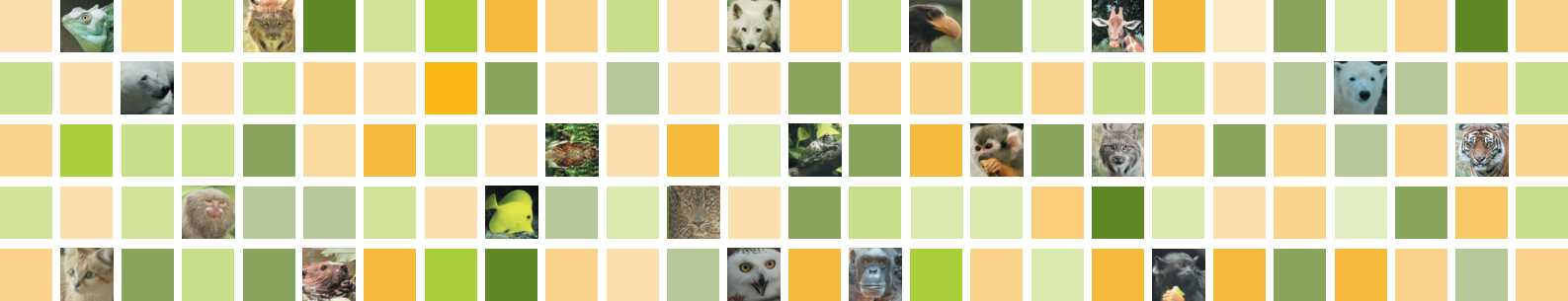
ADOPTIVNÍ RODIČE DO 50 000 Kč

*Tereza a Ladislav KERNDLOVI, Brno
 *TOI TOI sanitární systémy, s. r. o., Okružní 21, Slaný

*KVV ČSSD JM kraje, Masarykova 31, Brno
 *Faster CZ, spol. s r. o., Obřanská 60, Brno

Anet – Advanced Network Tech., s. r. o., Šumavská 35, Brno

levhart cejlonský
 lachtan jihoafrický,
 mandril rýholící
 surikata
 nestor kea, bazilišek zelený,
 puštlík obecný, lama krotká, surikata
 medvěd lední

SEZNAM ADOPTIVNÍCH RODIČŮ A SPONZORŮ

LIST OF ADOPTIVE PARENTS AND SPONSORS

PŘÍSPĚVATELÉ NA CHOV

PŘÍSPĚVATELÉ NA CHOV DO 500 Kč

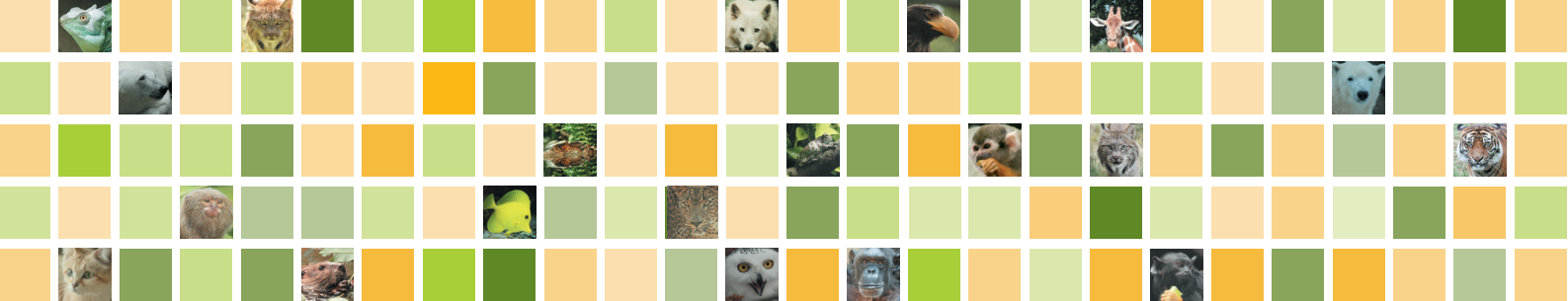
*Vendula Turková, Brno
 *MŠ Studánka, Brno
 *Rodina Štrosova, Brno
 ŽVS Vesna, o. s., Údolní 10, Brno
 Eva, Adámek a Miroslav Králíkovi, Brno
 *Marek Měřinský, Opatovice
 Lenka Branná, Brno
 JUDr. Jaroslav Prachman, Bzenec
 Karel Černý, Sejřek
 Dagmar Prchalová, Brno
 Miroslav Kohl, Božatov
 Jana Mikulínová, Francova Lhota
 Lukáš Janáč, Rýmařov
 Michal Hrnčířík, Brno
 Durcová Petra, Kuřim
 Lenka Pazderová, Brno
 Jindra Čurdová, Vranov
 Simona Mičianová, Uničov
 Kristýna Marvanová, Lomnice
 Milan Jaroš, Brno
 Pavel Bělohoubek, Brno
 Kamil Řezáč, Brno
 Jan Delsoir
 Kristýna Pížová, Brno
 Markéta Žáková, Brno
 Hana Zaplatílková, Moravské Bránice

želva nádherná
 klokan Bennettův
 pštros dvourstvý
 tamarín žltoruký
 kotul veverovitý
 tereka hnědá
 želva nádherná
 psoun prériový
 šimpanz
 papoušek šedý – žako
 bizon americký
 kotul veverkovitý
 pekari bělobradý
 páv korunkatý
 tygr sumaterský
 kočka pouštní
 pekari bělobradý
 lachtan jihoafrický
 kočka pouštní
 kočka pouštní
 vlk arktický
 emu hnědý
 lemur běločelý
 puštík obecný
 takin indický
 čukvala zavalitá

PŘÍSPĚVATELÉ NA CHOV DO 2 000 Kč

*Mgr. Pavla Tomanová Petrová, PhD., Valtice
 *Ing. Vladimíra Petrová, Brno
 *Marek Pernička, Brno
 *Roman Růžička, Brno
 *Dagmar a Jiří Kuncovi, Brno s
 *Ing. Štěpán Štarha, Štěpánov nad Svratkou
 *Jarmila Sýkorová, Brno
 *Monika Pelcová a Filip Přidal, Brno
 Sdružení přátel školy při MŠ Ostopovice
 *Studentský parlament při ISS-COP, Olomoucká 61, Brno

kulan
 sovice sněžní
 surikata
 lachtan jihoafrický
 urikata
 moták pochop
 surikata
 kočka pouštní
 žirafa síťovaná
 kosman zakrslý

SEZNAM ADOPTIVNÍCH RODIČŮ A SPONZORŮ

LIST OF ADOPTIVE PARENTS AND SPONSORS

*Josef Jonáš, Ivančice-Letkovice

*rodina Strublova, Brno

Jiří Povolný, Brno

ZŠ nám. 28. října, Tišnov, třída 8. B

Kouzelnická společnost Duo Logarex, Glöcknerovi, Brno

Markéta Kopečná, Brno

Studenti PdF MU, zast. Mgr. H. Jedličkovou, Brno

Dominika Křenková, Polička

Ing. Miroslav Los, Lomex Blansko

Václav Kundera, Brno

Rodina Chalupníková, Brno

Vítězslav Pýša

Dana Pohanková, Nové Město na Moravě

Manželé Gorčíkovi, Praha

Lucie Forejtová, Tišnov

Rodina Chrástova, Brno

Ing. Jana Bártíková

Roman Veselý

Markéta Hudcová

*MŠ Na kopečku u zvonečku, třídy Motýlci, Veverky, Zajíčci, Brno

Andrea a Faisal Husseinovi, Brno

Členové místní org. ČSSD, Brno-Medlánky

Dagmar a Radomír Bortlovi, Brno

Členové místní org. ČSSD, Brno-Bohunice

Vojtěch a Alena Wichovi, Rousínov

Jan Kadlec, Brno

Jaroslava Brůcknerová, Brno

Žáci ZŠ Mikulov, zast. Ivetou Hondlovou

Barbora Krejčová, Bratislava

surikata

tygr sumaterský

tygr sumaterský

klokánek králíkovitý

kosman zakrslý

ovce kamerunská

jelen milu, mara stepní,

lama alpaka, leguán kubánský, paovce hřivnatá

vlk arktický

los evropský

vlk arktický

žirafa síťovaná

liška polární

sova pálená

výr velký

žirafa síťovaná

mara stepní

medvěd lední

vlk arktický

los evropský

medvěd lední

kapybara

shetlandský pony

jaguarundi

shetlandský pony

lama vikuňa

rys kanadský

lachtan jihoafrický

sokol stěhovavý

kočka pouštní

PŘÍSPĚVATELÉ NA CHOV DO 5 000 Kč

*MUDr. Naděžda Formánková s rodinou, Blansko

*ZŠ Kanice, p. o., Bílovice nad Svitavou

*PdF MU Brno, studenti 1. ročníku učitelství pro první stupeň ZŠ

*Dore Luth, Berlin

Obchod Žirafka – Brentwood, s. r. o., Brno

Tomáš, Gabriela a Kryštof Chaloupkovi

MUDr. Dagmar Doležalíková a MUDr. Jaroslav Doležalík, Brno

Vlasta Plochová a Radmila Řehulková, Brno

Žáci 1. třídy ZŠ a MŠ Pramínek

Anna Chapčáková, Brno

vlk arktický

tygr sumaterský

nosál červený

kiang

žirafa síťovaná

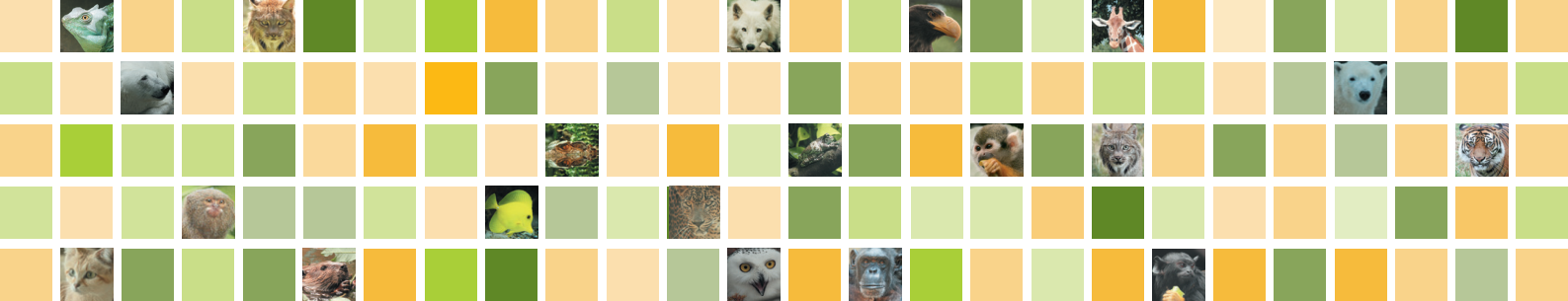
kozorožec sibiřský

šimpanzice dadula

kočka pouštní

kočka pouštní

jelen milu

SEZNAM ADOPTIVNÍCH RODIČŮ A SPONZORŮ

LIST OF ADOPTIVE PARENTS AND SPONSORS

PŘÍSPĚVATELÉ NA CHOV DO 20 000 Kč

*Country kapela Zimour, Brno

*JUDr. Hana Klusáčková, Brno

hudební vystoupení,
surikata
příspěvek na chov

PŘÍSPĚVATELÉ NA CHOV DO 50 000 Kč

*Arktida, spol. s r. o., Hvězdoslavova 47, Brno

Gratcl, s. r. o., Žabčice

BALLI, s. r. o., Mádrova 3030, Praha

Ing. Oliver Pospíšil, náměstek primátora města Brna

medvěd lední
takin indický
příspěvek na projekt
Kura-Kura
medvěd lední

PŘÍSPĚVATELÉ NA CHOV DO 100 000 Kč

Bc. Ladislav Macek, náměstek primátora města Brna

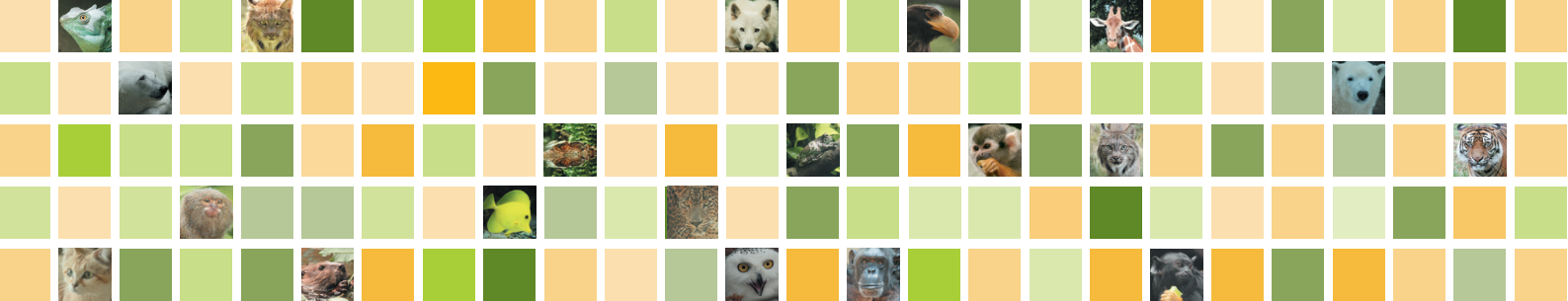
příspěvek na úpravu expozice dželad

K účastníkům slavnostního vypouštění dželady Heika do nově upraveného výběhu promluvil ředitel zoo Martin Hovorka. V popředí náměstek brněnského primátora Ladislav Macek a jeho kůň. Ladislav Macek věnoval na úpravu Heikova výběhu 100 000 Kč / Mr. Martin Hovorka, the Brno Zoo director, spoke to the participants of the ceremonial releasing of gelada Heiko into a newly adapted run out. In front Ladislav Macek, the Brno Deputy Mayor, and his horse. Ladislav Macek donated 100 000 CZK for the reconstruction.

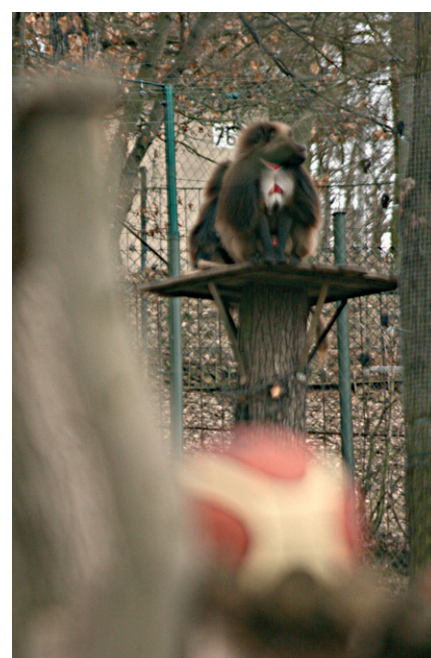
Kapitánka českého reprezentačního družstva basketbalistek Hana Horáková oznámila, že její tým si vybral Heika za živého maskota / Hana Horáková, the captain of the Basketball Representation Team, announced that her team has chosen Heiko as a mascot

SEZNAM AKČÍ PRO VEŘEJNOST / PROGRAMMES FOR OUR VISITORS

Hana Horáková přinesla Heikovi do výběhu míč / Hana Horáková served the ball for Heiko

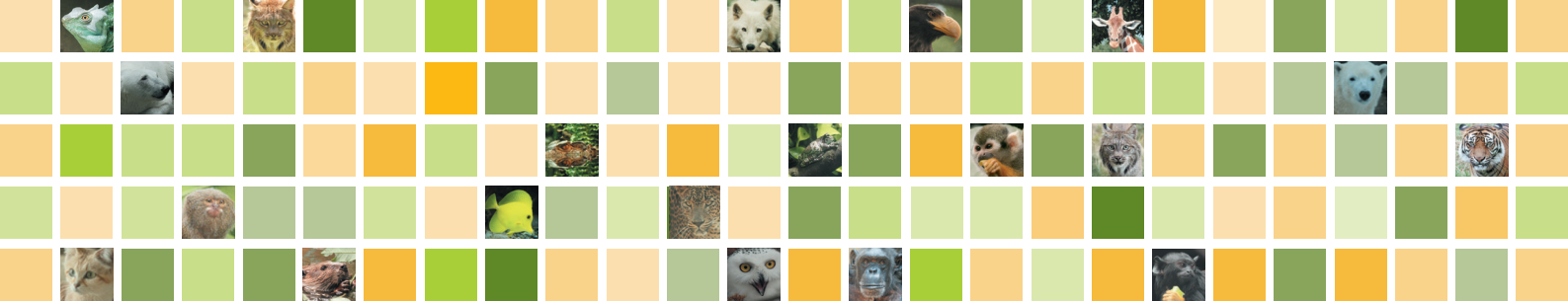
Míč čeká na Heika / Ball awaiting Heiko

Primátor Brna předal diplom Kateřině Kuchařové, vítězce dětské výtvarné soutěže na téma Pomozte s námi Heikovi / Brno mayor handed the diploma to Kateřina Kuchařová, which was winner of the child competition named Help Heiko

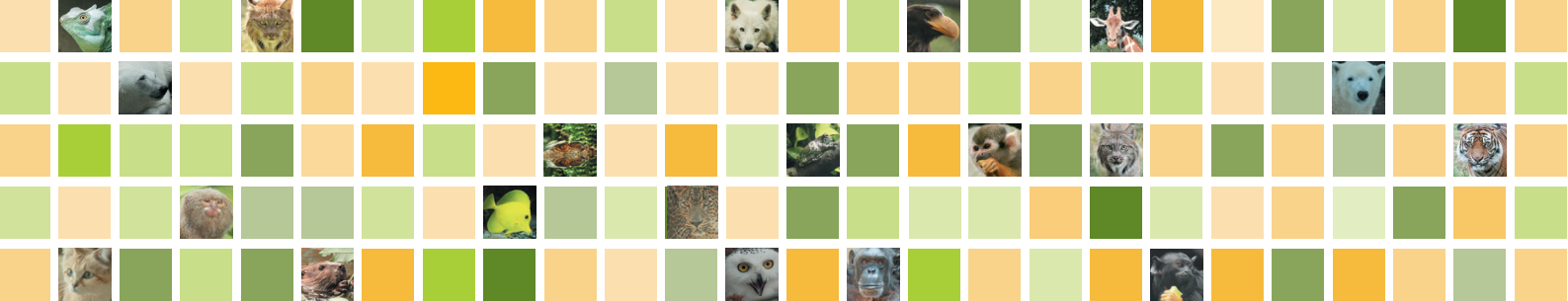

Hana Horáková předala zoologické zahradě 10 000 Kč na úpravu Heikova výběhu. Vlevo primátor města Brna Roman Onderka, vpravo ředitel zoo Martin Hovorka / Hana Horáková handed over a symbolic cheque to the zoo representatives. Roman Onderka, the Brno Mayor, on the left, Martin Hovorka, the Zoo Director, on the right

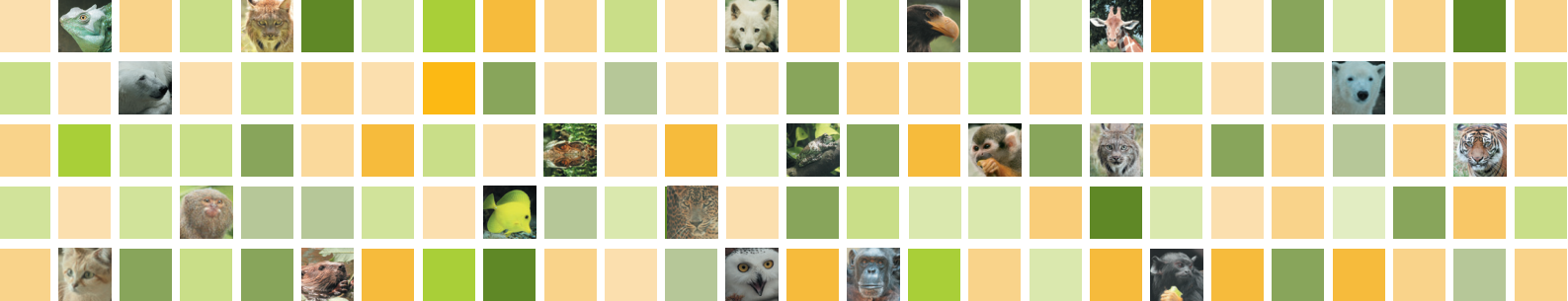
SEZNAM AKCÍ PRO VEŘEJNOST / PROGRAMMES FOR OUR VISITORS

Datum	Akce pro veřejnost – interní
13. 3.	Maškarní bál pro děti
21. 3.	Jarní otevření zoo, včetně slavnostního vypuštění opičáka Heika do zrekonstruovaného výběhu
1. 4.	Den ptactva pro návštěvníky. Soutěžní stezka
3. 4.	Velikonoční dílna. Ukázky paličkování ozdob, zdobení kraslic
5. 4.	Velikonoční pondělí. Ukázky velikonočních mláďat, soutěžní stezka, zábavný program v kinosálu
25. 4.	Den Země. Pokračování kampaně Jak to vidí šelmy
8. 5.	Den se ZP Metal Alliance
22. 5.	Zvířátka také nekouří. Osvětový a zábavný program ke Světovému dni bez tabáku pod záštitou kanceláře Brno – zdravé město Magistrátu města Brna
23. 5.	Canon zoom, fotografický den se soutěží
4. 6.	Noc snů. Prohlídka expozic, komentované krmení a kulturní program pro pozvané handicapované děti a jejich rodiče
30. 6.	Za vysvědčení zdarma do zoo
28. 8.	Setkání adoptivních rodičů a sponzorů
5. 9.	Den s Oriflame
18. 9.	Den se ZP Metal Alliance
24. 9.	Setkání adoptivních rodičů ze škol
1. 10.	Otevření zrekonstruovaného pavilonu opic
9. 10.	Otevření nové části Beringie
24.– 25. 10.	Dny otevřených dveří
30. 10.	Halloween. Soutěž o nejhezčího Dobrého ducha zoo, vyrobeného z dýně
24. 12.	Štědrodopolední krmení zvířat
Datum	Akce pro veřejnost – externí
22. 1.	X. zoobál
21.–25. 3.	Prezentace zoo na výstavišti při veletrhu TechAgro
8. 5.	Prezentace zoo při zahájení plavební sezony na Brněnské přehradě
24. 6.	Železný Empík – akce Policie ČR
14. 7.–14. 8.	Výstava o Beringii v Urbancentru
16. 9.–19. 9.	Prezentace zoo v shopping parku Avion
26. 8.–29. 8.	Prezentace zoo v shopping parku Avion
23. 12.	Prezentace zoo na Nové radnici v Brně

SEZNAM AKČÍ PRO VEŘEJNOST / PROGRAMMES FOR OUR VISITORS

Datum	Akce pro děti a mládež – interní	Počet akcí/počet účastníků
1. 3.–5. 3.	Jarní prázdniny v zoo	48
6. 4.	Den ptactva pro školy	112
5. 7.–27. 8.	Letní prázdniny v zoo	8/178
7. 12.	Mikulášská besídka pro pacienty kliniky dětské onkologie	41
	Výukové programy pro mateřské školy	11/264
	Výukové programy pro základní školy	85/2776
	Výukové programy pro střední školy	19/570
	Samoobslužné pracovní listy	1133
	Exkurze pro střední, základní a mateřské školy	20/620
	Exkurze pro vysoké školy	20/1033
Datum	Akce pro děti a mládež – externí	Počet akcí/počet účastníků
1. 6.	Den dětí ve Fakultní dětské nemocnici	1/200
	Výjezd s kontaktními zvířaty (a promítání filmu o zoo) do domova důchodců, Mikuláškovo nám.	2/114
	Výukové programy pro Základní školu při Ústavu sociální péče pro tělesně postiženou mládež Kociánka	4/136
	Výukové programy v MŠ a ZŠ speciální Elpis	16/656

Zoologická zahrada města Brna,

příspěvková organizace
(zřizovatel: Statutární město Brno)

U zoologické zahrady 46

635 00 Brno

tel.: 546 432 311

fax: 546 210 000

e-mail: zoo@zoobrno.cz

www.zoobrno.cz

Otevírací doba:

listopad až únor 9–16 hod.

březen a říjen 9–17 hod.

duben až září 9–18 hod.

Vstupné:

dospělí 100 Kč

rodinné vstupné (2 dospělí + 2-3 děti 3-15 let) 270 Kč

senioři, děti od 3 do 15 let, studenti, držitelé průkazu ZTP 70 Kč

děti do 3 let, ZTP/P, doprovod skupiny (1 osoba na 10 osob) zdarma

Výroční zpráva Zoo Brno, 2010

Vydala: Zoologická zahrada města Brna

Editor: Bc. Eduard Stuchlík

DTP: Ledok, spol. s r. o.

Fotografie (pokud není uvedeno jinak): Eduard Stuchlík

První strana: medvěd kamčatský (foto Miloslav Walter)

Poslední strana: kakadu palmový (foto Eduard Stuchlík)

Potisk CD: medvěd kamčatský (foto Eduard Stuchlík)

ZOOLOGICKÁ ZAHRADA MĚSTA BRNA

příspěvková organizace

zřizovatel: Statutární město Brno

U zoologické zahrady 46, 635 00 Brno

tel.: 546 432 311, fax: 546 210 000

e-mail: zoo@zoobrna.cz

www.zoobrna.cz